

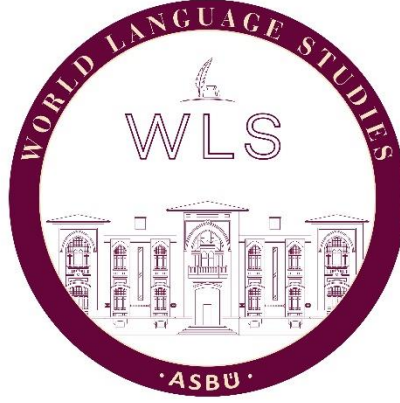
WORLD LANGUAGE STUDIES

Cilt / Volume: IV, Sayı / Issue: II, Aralık / December 2024

ISSN: 2791-7770

worldlanguagestudies@asbu.edu.tr

WORLD LANGUAGE STUDIES

Cilt / Volume: IV, Sayı / Issue: II, Aralık / December 2024

ISSN: 2791-7770

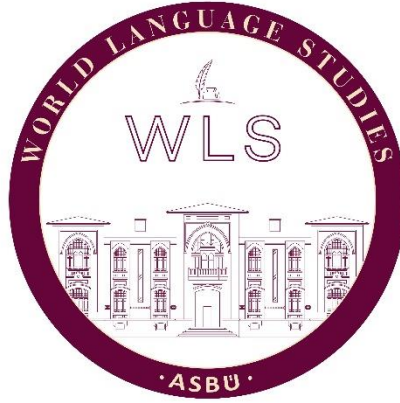
İletişim / Contact

worldlanguagestudies@asbu.edu.tr

wls.asbu.edu.tr/

Hacı Bayram Mah. Hükümet Meydanı No:2 Ulus / Altındağ / Ankara

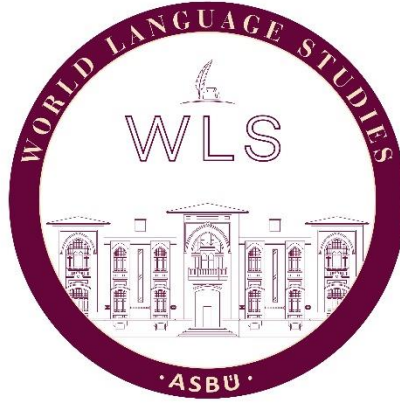
+90 312 596 44 44

World Language Studies, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Yabancı Diller Fakültesi tarafından elektronik olarak yılda iki defa (Haziran ve Aralık) yayımlanan, hakemli uluslararası bir dergidir. Gerekli görüldüğü takdirde özel sayı ya da sayılar da yayımlanabilir. Yazarlardan yayım ücreti alınmaz. WLS, dünya dilleri, edebiyatları, o dile ait kültürler üzerine yoğunlaşan ve tarih, dil, edebiyat, sosyoloji, kültür ilişkileri, dil eğitimi ve uygulamalı dilbilim gibi konuların yer aldığı Türkçe ve İngilizce dillerinde yazılmış özgün akademik makalelerin, makale çevirilerinin, kitap tanıtımı ve eleştirileri gibi çalışmaları yayımlamayı ve kamuoyu ile paylaşmayı amaçlamaktadır. Dergimiz daha önce başka bir yerde yayımlanmamış ya da değerlendirme aşamasında olmayan çalışmaları kabul eder. Dergimizde yayımlanan yazıların bilimsel ve hukukî sorumluluğu yazarlarına aittir. Tüm yayımlanan yazıların hakları WLS'e ait olup yayıncının izni olmadan kısmen veya tamamen basılamaz, çoğaltılamaz veya elektronik ortama taşınamaz.

WLS'nin tarandığı dizinler: Modern Language Association (MLA), International Scientific Indexing (ISI) Akademia Sosyal Bilimler İndeksi (ASOS) ve İdeal Online (IO).

worldlanguagestudies@asbu.edu.tr

World Language Studies (WLS) is a free, international, peer-reviewed, biannual (June & December), open access journal electronically published by the Faculty of Foreign Languages, Social Sciences University of Ankara. The journal may also include special issues. WLS aims to publish original academic articles, article translations, book introductions, and reviews written in Turkish and English, focusing on world languages, literatures, cultures, and on topics such as history, language, literature, sociology, cultural relations, language education, and applied linguistics. Our journal accepts studies that have not been published elsewhere or are not at the stage of evaluation. The scientific and legal responsibility of the articles, article translations, book introductions and reviews published in WLS belong to the authors. All publication rights of the published works belong to the World Language Studies and may not be published, reproduced or transferred to electronic media without the permission of the publisher.

WLS is indexed by Modern Language Association (MLA), International Scientific Indexing (ISI), Akademia Sosyal Bilimler İndeksi (ASOS), and Ideal Online (IO).

worldlanguagestudies@asbu.edu.tr

Değerli Bilim İnsanları,

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Yabancı Diller Fakültesi dergisi *World Language Studies* (WLS)'in 2024 yılı Aralık sayısını sizlerle paylaşmaktan mutluyuz. Bu sayıdan itibaren editör ve danışma kurullarımızın güncellendiğini bildirmek isteriz. Aralık 2024 sayısı ile birlikte, Dr. Öğr. Üyesi Ersin Çetinkaya baş editörlük görevini üstlenmiş; Doç. Dr. Victoria Bilge Yılmaz, Doç. Dr. Aysel Sarıcıoğlu Aygan, Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Alhas, Dr. Öğr. Üyesi Cansu Körkem Akçay, Dr. Öğr. Üyesi Nuray Akdemir, Dr. Öğr. Üyesi Nur Gülümser İlker, Dr. Öğr. Üyesi Nizam İzzettin ve Dr. Öğr. Üyesi Bilal Güzel ise editör yardımcılarını olarak görev almıştır. Ayrıca, Prof. Dr. Bahar Güneş (Rusça), Dr. Öğr. Üyesi Erden El (İngilizce), Dr. Öğr. Üyesi Nurullah Sat (Japonca), Dr. Öğr. Üyesi Nur Gülümser İlker (İspanyolca), Dr. Öğr. Üyesi Mukaddes Koç (Çince), Öğr. Gör. Murat Yılmaz (Arapça) ve Dr. Öğr. Gör. Mümün Bulut (Fransızca) dil editörleri olarak görev yapmaktadır. Kuruluşundan bu yana dergimize destek veren ve katkı sunan önceki baş editörümüz Dr. Öğr. Üyesi Nurullah Sat ile yardımcı editörümüz Ayşe Öztürk'e teşekkür ederiz.

2024 Aralık sayımızda beş araştırma makalesi yer almaktadır. Tevfik Can Babacan'ın "Between Fact And Fiction: The Blurred Boundaries in Norma Elia Cantú's Borderlands Narrative" başlıklı makalesi, postmodern dünyanın değişken ve istikrarsız yapısı çerçevesinde gerçek ile kurgu arasındaki sınırların bulanıklaşmasını, Chicana feminist yazar olan Norma Elia Cantú'nun *Canícula: Snapshots of a Girlhood en la Frontera* (1995) romanı üzerinden incelemektedir. Fotoğraflar ve anlatı parçalarının otobiyografik metnin güvenilirliğini nasıl etkilediğini irdeleyen çalışma, yaşam anlatısı kuramı bağlamında edebî türlerin sınırlarının nasıl yeniden ele alındığını tartışmaktadır.

Dr. Murat Aktepe'nin "Arapça Öğretiminde Bedî' Sanatlarının Kullanımı" başlıklı makalesi, Arapça öğretiminde belâğatın temel unsurlarından olan bedî' sanatlarının çağdaş dil öğretim yöntemleriyle karşılaştırmalı olarak ele alınmasını amaçlamaktadır. Bu yaklaşımla, klasik dönem retorikinin sunmuş olduğu zengin birikimin günümüz Arapça öğretiminde verimli biçimde kullanılabileceğine işaret eden çalışma, yabancı dil eğitime katkı sağlayacak öneriler ortaya koymaktadır.

Aytül Bayar'ın "Rusça ve Türkçe Söz Varlığındaki İkilemelerin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi" başlıklı makalesi, Rusça ve Türkiye Türkçesi söz varlığında ikileme yapılarının sınıflandırılması ve bu öğelerin karşılaştırmalı olarak analiz edilmesini hedeflemektedir. İkilemelerin yapısal ve anlamsal özelliklerini irdeleyen çalışma, dil öğrenenler için bu yapıların

daha anlaşılır hâle getirilmesini amaçlamakta, böylelikle karşılaştırmalı dil çalışmalarına katkı sunmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi Antonio Paoliello Palermo'nun "Proper Names in Yingtoumao Yu Yinyuexiang Nühai and Their Translation into Italian: Eagle-Headed Cats Or Owls?" başlıklı makalesi, Çince edebiyat metinlerindeki özel isimlerin İtalyancaya çevirisinde ortaya çıkan kültürel ve dilsel güçlükleri ele almaktadır. Dorothy Tse'nin *Yingtoumao Yu Yinyuexiang Nühai* (2020) adlı eserinin İtalyanca çevirisi üzerinden onomastik çeviri stratejilerini inceleyen yazar, toponim, antroponim ve kurum adları başta olmak üzere farklı kategorilerdeki özel isimlerin çeviri tekniklerini irdeleyerek gelecekteki çeviri çalışmalarına ışık tutmaktadır.

Arda Bade Şenli'nin "An Anomaly in the Holmesian Canon: 'The Adventure of the Engineer's Thumb'" başlıklı makalesi, Sir Arthur Conan Doyle'un "Mühendisin Başparmağı" adlı kısa hikâyesinin Sherlock Holmes evrenindeki geleneksel adalet anlayışına uymayan özgün yapısını derinlemesine irdelemektedir. Suçluların yakalanamamasıyla oluşan bu alışılmadık anlatı, Viktorya dönemi İngiltere'sinin toplumsal ve kültürel kaygılarını yansıtarak, Holmes anlatılarında beklenen tatmin edici sonun yerine bir belirsizlik ve huzursuzluk hâlini nedenleriyle sunmaktadır.

World Language Studies'in 2024 Aralık sayısının hazırlanmasında desteklerini esirgemeyen Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Yabancı Diller Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İsmail Çakır'a, ASBÜ Kurumsal İletişim Ofisi'ne, danışma kurulu üyelerimize, editörlerimize, değerli yazar ve hakemlerimize teşekkür ederiz.

Bir sonraki sayıda görüşmek üzere...

WLS Editör Kurulu

Dergi Yönetimi / Editorial Board

İmtiyaz Sahibi / Owner

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Yabancı Diller Fakültesi adına, / On behalf of Faculty of Foreign Languages, Social Sciences University of Ankara,

Prof. Dr. Musa Kazım ARICAN (Rektör/Rector)

Baş Editör / Editor in Chief

Dr. Öğr. Üyesi Ersin ÇETİNKAYA

Editör Yardımcıları / Assistant Editors

Doç. Dr. Victoria Bilge YILMAZ

Doç. Dr. Aysel SARICAOĞLU AYGAN

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ALHAS

Dr. Öğr. Üyesi Cansu KÖRKEM AKÇAY

Dr. Öğr. Üyesi Nuray AKDEMİR

Dr. Öğr. Üyesi Nur Gülümser İLKER

Dr. Öğr. Üyesi Nizam İZZETTİN

Dr. Öğr. Üyesi Bilal GÜZEL

Dil Editörleri / Language Editors

Prof. Dr. Bahar GÜNEŞ (Rusça)

Dr. Öğr. Üyesi Erden EL (İngilizce)

Dr. Öğr. Üyesi Nurullah SAT (Japonca)

Dr. Öğr. Üyesi Nur Gülümser İLKER (İspanyolca)

Dr. Öğr. Üyesi Mukaddes KOÇ (Çince)

Öğr. Gör. Murat YILMAZ (Arapça)

Dr. Öğr. Gör. Mümin BULUT (Fransızca)

Sekreteryä / Secretary

Arş. Gör. Cansu BABEKOĞLU

Arş. Gör. Kıymet Aybüke AKBAŞ

Arş. Gör. Utku AKSOY

Arş. Gör. Dr. Tuğba ŞİMŞEK

Arş. Gör. Meriç DEBELEÇ

Arş. Gör. Betül DURSUN

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Abdölvahit ÇAKIR (Ufuk Üniversitesi)

Prof. Dr. Ali Merthan DÜNDAR (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Ali Volkan ERDEMİR (Erciyes Üniversitesi)

Prof. Dr. Bilal ÇAKICI (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)

Prof. Dr. Elena ANTONOVA-ÜNLÜ (Hacettepe Üniversitesi)

Prof. Dr. Göksel TÜRKĞÖZÜ (Erciyes Üniversitesi)

Prof. Dr. Hale TOLEDO (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Hanifi VURAL (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi)

Prof. Dr. İlhami SIĞIRCI (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)

Prof. Dr. M. Özlem PARER (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Medine SİVRİ (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Prof. Dr. Mehmet Necati KUTLU (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Mine ÖZYURT KILIÇ (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)

Prof. Dr. Muhammet KOÇAK (Gazi Üniversitesi)

Prof. Dr. Murat ÖZCAN (Gazi Üniversitesi)

Prof. Dr. Nurten BİRLİK (Orta Doğu Teknik Üniversitesi)

Prof. Dr. Oğuzhan DURMUŞ (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)

Prof. Dr. Osman DÜZGÜN (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)

Prof. Dr. Şebnem ATAKAN (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Ülkü ELİUZ (Karadeniz Teknik Üniversitesi)

Prof. Dr. Turan KARATAŞ (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)

Prof. Dr. Türkan OLCAY (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Zeynep ZAFER (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. Beyazıt Hilmi AKMAN (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)

Doç. Dr. Burak ARMAĞAN (Amasya Üniversitesi)

Doç. Dr. Doğa Filiz SUBAŞI (Yozgat Bozok Üniversitesi)

Doç. Dr. Elif ÖZTABAK AVCI (Orta Doğu Teknik Üniversitesi)

Doç. Dr. Ersin ÇİLEK (Bartın Üniversitesi)

Doç. Dr. Fatih YAPICI (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Doç. Dr. Filiz BARIN AKMAN (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)

Doç. Dr. Halil İbrahim ŞANVERDİ (Süleyman Demirel Üniversitesi)

Doç. Dr. Nuray DÖNMEZ (Selçuk Üniversitesi)

Doç. Dr. Osman AKTAŞ (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)

Doç. Dr. Osman SOLMAZ (Dicle Üniversitesi)

Doç. Dr. Savaş YEŞİLYURT (Atatürk Üniversitesi)

Doç. Dr. Sema GÖKENÇ (Erciyes Üniversitesi)

Doç. Dr. Shalala RAMAZANOVA (Ardahan Üniversitesi)

Doç. Dr. Yasemin GÜRSOY ŞUMNULU (Trakya Üniversitesi)

Doç. Dr. Yiğit SÜMBÜL (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Doç. Dr. Zeynep GENÇER BALOĞLU (Pamukkale Üniversitesi)

Doç. Dr. Zümre Gizem YILMAZ (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Cihat AKBAŞ (Milli Savunma Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Nur DALKIRAN (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Burçin BEDEL (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Esra ELMACIOĞLU (Bozok Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Ecem CEYLAN (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Fatma KOPUZ ÇETİNKAYA (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Filiz YILMAZ (Ankara Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Hakan SARAÇ (Anadolu Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Jale KARTAL (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Mukaddes KOÇ (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Murat YILMAZ (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Rahman ÖZDEMİR (Atatürk Üniversitesi)

Dr. Öğr. Gör. Higashitotsu KUTLUK (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)

Dr. Aykut DAL (Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi)

Dr. Özlem ÜNSAL (Atatürk Üniversitesi)

Telif Hakkı Politikası

Yayımlanmak üzere kabul edilen yazıların bütün yayın hakları **WLS**'e ait olup yayıncının izni olmadan kısmen veya tamamen basılamaz, çoğaltılamaz veya elektronik ortama taşınamaz.

Burada belirtilmeyen hususlarda karar yetkisi, **WLS** Yayın Kurulu'na aittir. **WLS**'de yayımlanan çalışmanın bilimsel ve hukuki her türlü sorumluluğu yazarına ya da yazarlarına aittir.

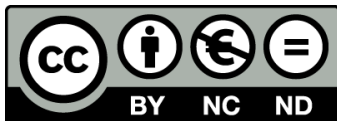

WLS'de yayımlanan makalelerin telif hakkı [Creative Commons Atıf-Gayriticari-Türetilemez 4.0 Uluslararası Lisansı](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) (CC BY NC ND) ile lisanslanmıştır. Bu lisansa göre eser dergiye atıf verilerek indirilebilir ya da paylaşılabilir ancak değiştirilemez ve ticari amaçla kullanılamaz. Yayımlanan makaleler için yazara telif ücreti ödenmez.

Copyright Policy

All publication rights of the articles accepted for publication belong to WLS and they cannot be partially or completely printed, reproduced or transferred to the electronic environment without the permission of the publisher.

The decision-making authority on matters not mentioned here is the WLS Editorial Board. All scientific and legal responsibility of the work published in the WLS belongs to the author or authors.

The copyright of the articles published in the WLS is licensed under the Creative Commons Attribution-Non Commercial-No Derivatives 4.0 International License (CC BY NC ND). According to this license, the work can be downloaded or shared with reference to the journal, but cannot be changed and used for commercial purposes. No royalty fee is paid to the author for published articles.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Araştırma Makaleleri / Research Articles

Between Fact and Fiction: The Blurred Boundaries in Norma Elia Cantú's Borderlands Narrative

Gerçek ve Kurgu Arasında: Norma Elia Cantú'nun Sınır Bölgeleri Anlatısındaki Bulanık Sınırlar

Arş. Gör. / Res. Assist. Tevfik Can BABACAN.....128-148

Arapça Öğretiminde Bedî' Sanatlarının Kullanımı

The Use of Bedî' Arts in Teaching Arabic

Dr. Murat AKTEPE.....149-175

Rusça ve Türkçe Söz Varlığındaki İkilemelerin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi

Comparative Examination of Reduplications in Russian and Turkish Vocabulary

Dr. Öğr. Üyesi / Assist. Prof. Dr. Aytül BAYAR.....176-192

Proper Names in *Yingtoumao Yu Yinyuexiang Nühai* and Their Translation into Italian: Eagle-Headed Cats or Owls?

Yingtoumao Yu Yinyuexiang Nühai'deki Özel İsimler ve İtalyancaya Çevirileri: Kartal Başlı Kediler Mi Yoksa Baykuşlar mı?

Dr. Öğr. Üyesi / Assist. Prof. Dr. Antonio PAOLIELLO-PALERMO.....193-209

An Anomaly in the Holmesian Canon: "The Adventure of the Engineer's Thumb"

Holmes Kanonunda Bir Anomali: "Mühendisin Başparmağı"

Arda Bade ŞENLİ.....210-226

BETWEEN FACT AND FICTION: THE BLURRED BOUNDARIES IN NORMA ELIA CANTÚ'S BORDERLANDS NARRATIVE

GERÇEK VE KURGU ARASINDA: NORMA ELIA CANTÚ'NUN SINIR BÖLGELERİ ANLATISINDAKİ BULANIK SINIRLAR

Tevfik Can BABACAN

Res. Assist., İstanbul Nişantaşı University, Faculty of Economics, Administrative And Social Sciences, Department of English Language and Literature, İstanbul, Türkiye

Arş. Gör., İstanbul Nişantaşı Üniversitesi,
İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü, İstanbul, Türkiye

ORCID: 0000-0001-9529-8687

Email: tcbabacan@hotmail.com

Geliş Tarihi/Submitted:

29.09.2023

Kabul Tarihi/ Accepted:

10.12.2024

Anahtar Kelimeler:

Canícula, Otobiyografi, Chicana Edebiyatı, Yaşam Anlatısı, Meksika Kültürü

Keywords:

Canícula, Autobiography, Chicana Literature, Life Writing, Mexican Culture

Kaynak gösterme/Citation:

Babacan, T. C. (2024). "Between Fact and Fiction: The Blurred Boundaries in Norma Elia Cantú's Borderlands Narrative". *World Language Studies (WLS)*, 4(2): 128-148

Abstract

In the postmodern world with constant changes and instabilities, there are several literary genres that have been considered unalterable. Amongst these genres, life writing and autobiographical account writing are in the forefront and they are exceedingly open to discussion by critics in the field. With the life writing theory, the possibility of playing with the clear-cut boundaries between fact and fiction become prominent. Within this scope, the distinct and evident border between reality and fiction has commenced to be demolished by some autobiography writers. As a Chicana feminist writer, Norma Elia Cantú is one of these reformist writers whose life has also been on the borders of the United States of America and Mexico. This form of location-based autobiography is called, in Cantú's terms, as "autobiography." In her novel, *Canícula: Snapshots of a Girlhood en la Frontera* (1995), Cantú demonstrates life on the borderlands and the destruction of the boundaries between fact and fiction by utilizing photographs from her past. Through applying the photographs and vignettes to the narration, she contributes to the authenticity effect. Conversely, for some critics, there are minor inconsistencies between the photographs and the prose underneath them and this discolors the reliability of the life account. In a similar vein, Cantú neither accepts the fictionality in her narrative nor she denies it. This is considered to be controversial by traditional autobiography writers. In this study, there are scrutinized excerpts from *Canícula: Snapshots of a Girlhood en la Frontera* (1995) which are aimed to examine the relationship between the photographs, vignettes, and the following texts which, in return, underlines the issue of reliability in her autobiography in terms of the life writing theory. This study looks into certain aspects which are contextualized in Cantú's work, such as content, structure, identity issues, customs and traditions, religious practices, feminist point of view, language, politics regarding both her personal life and the Mexican culture.

Öz

Sürekli değişim ve istikrarsızlıkların yaşandığı postmodern dünyada, değişmez kabul edilen bazı edebi türler vardır. Bu türler arasında yaşam anlatısı ve otobiyografik anlatı yazını ön plandadır ve her iki tür de alandaki eleştirmenler tarafından tartışmaya fazlasıyla açıktır. Yaşam anlatısı teorisiyle birlikte, gerçek ve kurgu arasındaki kesinleşmiş sınırlarla oynama olasılığı öne çıkmaktadır. Bu kapsamda, gerçeklik ve kurgu arasında var olan belirgin sınır, bir takım otobiyografi yazarları tarafından yıkılmaya başlanmıştır. Chicana feminist bir yazar olan Norma Elia Cantú da hayatı Amerika Birleşik Devletleri ve Meksika sınırlarında geçen bu yenilikçi yazarlardan biridir. Lokasyon temelli otobiyografinin bu formu, Cantú'nun söylemiyle "otobiyografi" olarak adlandırılmaktadır. Cantú, *Canícula: Snapshots of a Girlhood en la Frontera* (1995) adlı romanında, sınır bölgelerindeki yaşamı ve gerçek ile kurgu arasındaki sınırların yok oluşunu, geçmişinden fotoğraflar kullanarak gözler önüne sermektedir. Fotoğrafları ve vinyetleri anlatıya uygulayarak özgünlük etkisine katkıda bulunmaktadır. Buna karşılık olarak, bazı eleştirmenlere göre, fotoğraflar ve altlarındaki yazılar arasında ufak tutarsızlıkların olması yaşam öyküsünün güvenilirliğini zedelemektedir. Benzer bir şekilde, Cantú anlatısındaki kurgusallığı ne kabul etmekte ne de reddetmektedir. Bu durum, geleneksel otobiyografi yazarları tarafından tartışmaya açık olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışmada, *Canícula: Snapshots of a Girlhood en la Frontera* (1995) kitabından alıntılar incelenerek fotoğraflar, vinyetler ve takip eden anlatılar arasındaki ilişkinin irdelenmesi amaçlanmakta olmakla beraber, bu da otobiyografinin yaşam anlatısı kuramı açısından güvenilirliği konusunun altını çizmektedir. Bu çalışma, Cantú'nun eserinde bağlamsallaştırılan içerik, yapı, kimlik sorunları, gelenek ve görenekler, dini uygulamalar, feminist bakış açısı, dil, politika gibi hem Cantú'nun kişisel yaşamına hem de Meksika kültürüne ilişkin belirli yönleri ele almaktadır.

1. INTRODUCTION

Norma Elia Cantú, born in 1947 in Nuevo Laredo, Mexico, and raised in Laredo, Texas, is a prominent Chicana postmodernist writer and professor of English at Trinity University, Texas. Her experiences crossing between Mexico and the United States have profoundly shaped her dual identity as both a writer and scholar. This continuous movement across borders influences her work, as she explores the intersections of these countries' cultures, languages, customs, and identities. The bicultural nature of Cantú's identity is also reflected in the title of her work, *Canícula: Snapshots of a Girlhood en la Frontera*, which incorporates both English and Spanish, emphasizing her engagement with these linguistic and cultural borderlands. The meaning of the word "canícula" in Spanish refers to the time between July 12 and August 13, which is the time period also known as the "'dog days,' the hottest, most sultry days of summer" in Mexico (Portillo, 2011, p. 111). Cantú references her father as a source of knowledge about the significance of the canícula, the period spanning "July 14 and August 24." This timeframe, as Cantú (1995) learned from her father, carries cultural and seasonal importance, woven into the rhythms of daily life along the border (p. xii). Moreover, she states at the introductory part of her book that *Canícula* is the second book of the trilogy; the first work is *Papeles de Mujer*, which is entirely in Spanish and the third work is *Cabanuelas* (Cantú, 1995, p. xi). All three books depict Cantú's family stories on different periods of time.

For some critics, *Canícula*, in terms of Cantú's writing style and structure, does not belong to the traditional autobiography genre. Her writing style is appreciated due to her distinctive genre which is coined by Cantú (1995) as "fictional autobioethnography" (p. xi). Cucher (2018) defines the distinctiveness of her unique style from traditional autobiographies, observing that

the former [fictional autobioethnography] uses biographical and fictive elements to create a Chicana feminist voice for telling stories (without necessarily attempting to reconcile) not only generic categories and disciplines but also national, cultural, and linguistic borders. (p. 93)

Similar to canícula, peak days of summer, in Cantú's "fictional autobioethnography," the photos and memories are from her life's important moments written in a designed frame. However, some critics claim that her writings are full of autobiographical discrepancies, categorizing the book as more fictional rather than being authentic autobiography, which is claimed to be true-to-the-bone and all factual. As Cantú (1995) observes, while some stories

might be fictional others might be “truer than true” (p. xi). In light of this, it is particularly hard to limit *Canícula* only to the autobiography genre. Furthermore, Cantú’s life writing, *Canícula* becomes exceptionally challenging to claim complete factual autobiography since the problematic issues such as the creation of an identity and the adversities of living on the borderland, politics and cultural differences on both sides as well as Chicana feminism and being a girl in a patriarchal household and community are scrutinized through memories and photographs.

2. BORDERS BETWEEN FACT AND FICTION

This blending of fact and fiction within Cantú’s work highlights a broader shift in literary discourse, one in which the boundaries between reality and fiction become increasingly fluid—a shift that has been significantly amplified by postmodernism. However, with postmodernism, the line became blurred. With life writing theory, one can say the line between autobiography and fiction is thinner more than the past to the point that it is almost invisible as the theory bends and plays with the reality. Silke Schmidt depicts a metaphor for this problematic situation in her chapter titled “Life Writing Theory: Constructing Life, Claiming Authenticity.” She demonstrates that the solid ground on which the house is built is the reality and the house on the ground is the autobiographical account. When the ground, which is the reality, begins to shake, the life writing which is already built upon the shaky-ground can demolish. However, she claims that by contemplating on the rubbles of it, the house can still be recognizable (Schmidt, 2014, p. 47). Thus, the life writing theory observes this very phenomenon and in Cantú’s case, she shakes the ground deliberately from the very beginning stating: “In *Canícula*, the story is told through photographs, and so what may appear to be autobiographical is not always so. On the other hand, many of the events are completely fictional, although they may be true in a historical context” (Cantú, 1995, p. xi). In fact, after reading this statement, readers become skeptical about the truth of the stories told by Cantú. Given postmodernism’s tendency to blur the boundaries between fiction and reality, her stories in this presumable altered reality could also be fictitious. In doing so, Cantú provides the authenticity effect. Readers enter a state of questioning reality.

In her article in *Chicana Feminisms: A Critical Reader*, Cantú (2003) states the fact that by the time she wrote the book, she did not have the photographs with her and she wrote what she remembers about the photographs from her memories (p. 103). Therefore, the truth could be entirely different from what she recalls but as she puts: “As in most fiction, many of the

characters and situations in these three works originate in real people and events, and become fictionalized” (Cantú, 1995, p. xi). Both in postmodernism and the life writing theory, the idea of continuous questioning of reality and fictionality becomes very prominent because every idea that is written can be biased and its fate is in the hands of its creator/writer. About the life writing theory, Hart (1970) utters, “the interpreter has no business assuming that certain types and persistences of “I” are more “truly autobiographical” than other” (p. 492). In autobiographical works, there are “versions of self” which make the interpretation process and accountability issue problematic (Hart, 1970, p. 492). From the perspective of some critics and readers, this results in not only unreliability but also fictionality. According to Birkhofer (2012), this is the “disjointed nature to the work” because for Cantú, this “disjointed nature” is created by growing up part U.S. and part Mexico. This is the reason why her works are part fictional and part factual (p. 49).

Structurally, one can effortlessly claim that *Canícula* conflicts with traditional way of writing an autobiography. According to Spender (1980), autobiography can be very simplistically defined as “the story of one’s life written by himself” (p.115). However, this could be both authentic and fictional or reliable and unreliable. The reason for this, according to Schmidt (2014), is “writing the *self* does not exclude the process of invention – the invention of the *self* and the invention of the *other*” (p. 48). In other words, depending on a memory or what is left in photographs could influence the judgements of the writer. Cantú is writing about her childhood self from the perception of her current self. During this writing process, it may also be claimed that the autobiographical account cannot be from her childhood perception. In other words, this could also be a method of inventing different versions of herself and her memories in various periods of time in her life. For instance, at the beginning of the book, it can be observed that a map of Mexico and the U.S. where she spends her childhood (both the north part of Mexico and the south part of Texas). The map is hand-drawn and while reading the book, readers constantly require to turn back and look at the places which Cantú mentions. Annette Portillo (2011), in her essay titled “Writing Photomemories: Crossing Borders, Crossing Genres in Norma E. Cantú’s *Canícula: Snapshots of a Girlhood en la Frontera*” states:

Cantú disrupts the historical role of cartography that sought to colonize and violently deterritorialize entire communities. The demarcation of space through mapping that serves to establish restrictive borders and boundaries is challenged by Cantú who

(re)claims, (re)writes, and (re)maps the stories/histories of her family and community. (p. 87)

Similar to Cantú's rewriting process of her childhood, the fact that the map is hand-drawn shows that it is Cantú's method of playing with the borders in the field where she obtains ultimate authority. Birkhofer (2012) explains what the map symbolizes and states:

[The map] highlights the unnatural borders between the U.S. and Mexico that split families in two, then perhaps Cantú's *Canícula* is her response to this unnatural border, a work that contains numerous unnatural borders between text and image, nation and citizen, memory and history. (p. 55)

In cartography, borders are supposed to be precise, however, Cantú does not have those factual concerns because it is part fictional and part factual. These borders between "text and image, nation and citizen, memory and history" are purposefully distorted by Cantú just as the border between reality and fantasy.

The book comprises eighty-five chapters, though categorizing them as traditional chapters is challenging, given that each is only two to three pages in length. Besides, Cantú presents photographs every other two or three chapters. At times, even in the absence of an actual photograph within a section, Cantú provides a detailed description of a photograph in that section. The photographs are used for giving authenticity, but as Cantú (1995) states in the introduction part: "Instead it is a collage of stories gleaned from photographs randomly picked, not from a photo album chronically arranged, but haphazardly pulled from a box of photos where time is blurred" (p. xii). Therefore, the photograph is displayed and yet the readers read Cantú's description of the photograph. By depicting these photographs, Cantú presents her interpretation of the given photograph, event, and the stories she recalls from her past. Consequently, it remains problematic for readers to determine the extent to which her stories are based on actual events.

The presence of photographs in the book is for authenticity but she recalls the stories behind the photographs from her memories. Hart (1970) gives an explanation to this starting, "perspective implies access, and the autobiographer's limited and erratic access to the past and present of that ambiguous "I" implies the problem of the form and authority of personal memory" (p. 492). The photograph from one's past, whenever it is observed, should bring back different feelings and memories related to the person's perspective at the time. It is because the photograph might be the same, however, each time the onlooker may be different with new

memories which affect the person's cognition. Likewise, Price (1994) states: "What is said about a photograph depends on what is perceived by the viewer" and for Cantú, it is the case of her writing style (p. 172). Moreover, relying on personal memories in time could be deceptive even with the presence of photographs. The writer's process of remembering can be altered with photographs. In other words, there can be multiple versions of the same memory with the presence and absence of the photographs. In *Canícula*, memory's reliability can also be disturbed with the discrepancies on vignettes of photos.

For some critics, these discrepancies produce some problematic issues in biographical writing. Adams, in his article, "'Heightened by Life' vs. 'Paralyzed by Fact': Photography and Autobiography in Norma Cantú's *Canícula*," engages with the issue of the discrepancies between photographs and vignettes. He claims that photographs appear to be genuine but the vignettes have "small discrepancies," as exemplified in the snapshots named "Tino," "Bueli," "Dahlia Two" and "Body Hair" (Adams, 2001, p. 60). Besides, Adams (2001) claims that all these contradictions brand the book as more of a fictional work and detract the work from being an authentic autobiography, saying: "Considering the way the words contradict the images, perhaps then *Canícula* should be taken more as fiction than life writing" (p. 64). On the other hand, Birkhofer (2012) explains the situation as: "The photographs and vignettes live in a symbiotic relationship with one another, each revealing and hiding certain facts, details, stories, points of view in a constant tension between the story and the people frozen in time in the photographs" (p. 52). Thus, she claims that there is more than what is displayed, drawing attention to the shared trauma which is experienced by these people in between borders. In this regard, she utters: "The discrepancies that Adams notes are striking, and evoke in the reader a destabilized relationship with the novel (image and text)" (Birkhofer, 2012, p. 53). In other words, these discrepancies between the photographs and proses that define them do not match and this is to make the reader alert and readers enter a process of constant questioning the reality that the book presents. Birkhofer (2012) says: "The work highlights discrepancies and, instead of teasing out the parts that don't match up, Cantú unveils deep structures of language and image in her work" (p. 55). As a postmodern "autobioetnography," *Canícula* offers a new perspective to the readers towards autobiographies whereas for some traditional autobiography readers, it is a fictional work.

2.1. IDENTITY ON THE BORDERLANDS

Attending to its content, Cantú tells her stories through photographs and these stories are related to both Cantú and her family, and from a broader perspective, the community and Mexico. In the book, there is the problematic issue of belonging. She does not feel that she belongs anywhere, which can also be observed in *Canícula*: “And in 1948 crossing meant coming home, but not quite” (Cantú, 1995, p. 5). In addition, there is a border between Laredo and Nuevo Laredo; Laredo is in the U.S. borders and Nuevo Laredo is in Mexico’s border. While crossing between these two places, people lose their belongings. As Cantú clarifies, her grandfather would, with the help of corrupt officials, bring what he could across the border. Additionally, the family would often need to cross the border to access the market. She recounts in her book that

dark aguacates [avocados] which he carefully cuts in half, satisfying U.S. Department of Agriculture requirements he extracts the pit so we can legally cross them to the United States and closes them again, like fine carved wood boxes. We carefully count out the money, figuring out the exchange pesos to dollars. ... During those times the trips to Laredo, Mexico, are put on hold, only for emergencies do we cross—to see the doctor, to visit an ill relative, or to pay a manda at Santa Nino de Atocha Church. (Cantú, 1995, p. 8)

Thus, they are required to make sure that they have their papers prepared so that they can bring the goods that they have bought. Besides, crossing the border is not an easy experience for them. Besides, this restriction and the necessity of crossing between places influence these people’s identity and sense of belonging to one side of the border. Even seeing the doctor or visiting their patients is not something they can do regularly. Only in emergency situations, they can go to the other side of the border:

In the photo stapled to my official U.S. immigration papers, I am a one-year-old baldy, but the eyes are the same that stare back at me at thirteen when I look in the mirror and as “Who am I?” and then go and cut my hair standing there in front of the mirror, ... this one stapled to a document that claims I am a Mexican citizen so I can travel with Mamagrande into Mexico without my parents. (Cantú, 1995, p. 21)

Furthermore, there are identity issues in Cantú’s life. The quotation above demonstrates the problematic situation regarding the issue of identity. According to Hart (1970), initially, it is crucial to define, the type of “I” that is being selected by the writer. Hart claims that forms of “I” include, “inductive invention” or “intentional creation” but besides that it has to be defined whether it is “one single “I” or one multiple “I”” (p. 492). For Cantú, “I” sometimes means a

Mexican “I” and sometimes an American “I,” along with standing for an authentic “I” and sometimes a fictional “I.” Besides signaling her life and writings, the “I” she uses could even be interpreted as the Mexican nation. Portillo (2011) gives an example of this singular/plural “I,” stating: “Cantú’s work transcends our national way of thinking about life stories, because her narrative is not singular, but rather connected to family memories, oral history, and photographs” (p. 85).

Cantú is of Mexican descent, however, she cannot easily identify herself as a Mexican without bringing out her American side. In her autobiographical essay titled “Fronteriza Consciousness: The Site and Language of the Academy and of Life,” later in her life, she states: “That semitropical land of south Texas shaped me as much as the DNA I inherited from my parents, their parents, and the many generations back” (Cantú, 2007, p. 234). However, in the book, when she is sent to the U.S. part of the border for education, she experiences an identity crisis even more. In the book, she utters: “And holding Quico’s hand, I pose in front of the blackboard with the alphabet running across the top, with the U.S. flag we pledged allegiance to every morning. Right hand over the heart—I was always getting it wrong, although I wasn’t zurda [left-handed]—it still felt ‘right’ to pledge with the left hand not the right” (Cantú, 1995, p. 33). Being a student in another country not far from her birthplace, Cantú knows and feels that there is something absent, when she is under the U.S. flag. Moreover, she feels conflicted about her identity when she turns back to Mexico, saying: “Cousins. Kind and cruel, ask me to say something in English, I recite, ‘I pledge allegiance to the flag...’ to sing something, and I sing to them silly nursery rhymes and tell them great songs: Humpty Dumpty, Jack and Jill, Little Miss, Muffet, Old MacDonald” (Cantú, 1995, p. 23). Afterwards, Cantú feels homesick because of her complex identity issues. In addition, she further has a hard time understanding her cousins and she says: “Teach me to ride a bicycle, to barter with the vendors, and I laugh at their jokes even when I don’t understand them” (Cantú, 1995, p. 23). As a result, she does not understand Spanish or at least the reference that her cousins make after she spends some time in America. The readers also do not know how much time she spends in the U.S. because there is not any particular information on the duration in her book, although this information is required in order to create an authentic timeline in her biography. However, the readers learn that her father was born in Texas, and her mother spent some time in the U.S. before she got married. Yet, both do not know how to speak in English. Essentially, these are the inputs that lead her biography to the fictional side since there is the requirement of certain dates in a traditional autobiography.

On community-based grounds, not only does Cantú write about her personal traumas but she also conveys the ethnic traumas Mexican people experienced in her memories, regarding socio-economic conditions. Cantú gives voice to the problems of her relatives and neighbors, as well. In the community, people suffer from several problems caused by both natural disasters and unnatural situations. For instance, on “The Flood” chapter, the flood devastates the bridge and people’s gardens. After the bridge is demolished by this natural phenomenon, they build a new one but it is not a properly-built safe bridge because it is made of wood and rope, rather than concrete. They call this bridge as “the Toy Bridge” (Cantú, 1995, p. 10) underlying its dangerous side. Illnesses and deaths are other natural phenomena from which they constantly suffer. Shedding light on these disasters in her book, not only does Cantú add to the authenticity effect of her biographical memory, but she also explains and informs the readers about the economic problems of her family and community. By naming the chapter as “The Flood” and not as the disaster or naming the unsafe bridge as “the Toy Bridge” also demonstrate that for both Cantú and Mexican culture’s positivist approach to life and their hopeful attitudes towards the challenges of life. Similarly, Cantú (1995) says: “Now we fear illness, typhoid, crippling polio, some because of the flood, others whose origins are mysterious. So, we wait for hours and hours standing in line for immunization shots and for water and for more immunization shots that hurt” (p. 10). Similar approach can be observed while they were experiencing these fatal diseases. Cantú elaborates on the situation as if waiting in line for long hours and the pain induced by the shots would be more of a problem than death caused by these fatal diseases. This also serves a similar purpose and it either reinforces the truthfulness and innocence part of a child’s perspective as her current memory or it can support the fictional side of her memories. Overall, these chapters could offer valuable insights into the circumstances of the period and through Cantú’s memories, fictional or factual, lived experiences of people can be comprehensible to the readers.

In biographical writings, details are essential to illustrate the fictionality and factuality of the life account. In *Canícula*, not only do illnesses occur after the flood, but also when her brother Tino was three, he contracted an illness which was not fatal to him and, eventually, he recovered. However, tragically, later in his life, he goes to the Vietnam War and he dies on duty. In fact, this is a significant detail because throughout the book, Cantú mentions the death of her brother several times. Besides, this tragic event seems to be an unsolved issue in her life. Under her brother’s photograph, she states: “Papi’s guilt must’ve been tremendous. Must be why he blamed me. I, the oldest, the one who spoke English, why didn’t I talk to my brother?”

He usually listened to me. I could've told him not to enlist, to wait till he finished high school, at least" (Cantú, 1995, p. 117). Moreover, Cantú blames her father for not keeping him by his side, and her father, in return, blames Cantú, stating that, as the eldest, it is her duty to change her brother's mind about enlisting in the army. Besides, when her mother gives birth to her sister, Esperanza, she also contracts an illness but she gets through this illness and regains her health. Furthermore, in the community, innumerable people pass away due to various illnesses, as well as, murders and incidents. In biographical account, as authors are expected to write detailed information about their lives, Cantú's memories of "those moments of violence and cultural trauma, such as the forced deportation of her family, the death of her brother Tino, the flood" as well as the impacts of these traumas in her family life support the factuality of her life writing (Portillo, 2011, p. 102). Moreover, in Tino's childhood photo, he is shooting his toy gun towards the camera and knowing his death from Cantú's memories, his photograph "becomes even more poignant" (Birkhofer, 2012, p. 52).

In Mexican culture, both family traditions and religious traditions are also significant. In a traditional Mexican family, similar to Cantú's family, female children obtain more responsibility in the household as they advance in age. Which is significant for comprehending her Chicana feministic outlook in her life writing as she is displeased with most of her duties as a female member of her family. Amongst these responsibilities, the elder sister is supposed to take care of her younger brothers and sisters in addition to having other domestic responsibilities. Cantú (1995) remarks:

I want to carry the baby [Esperanza], bathe her, wake her up, teach her to talk, sing her to sleep as I swing the cradle. A few months later, it's no fun at all to rinse her diapers, burying the mustard yellow mass that stinks worse than rotten eggs and makes my stomach want to come up. I run the tap water straight onto the soiled area, and then pile the diapers into a pail with bleach. (p. 12)

At first, she is keen on taking care of her sister but in time she becomes more of her mother rather than a child herself. In fact, at that time, she is only a seven-year-old girl. From Cantú's recent perspective, it may be claimed that she is writing her memories with the pictures as the oldest child and sister in her family. Similar narrative can also be heard in the previous part where she is putting the responsibility of her brother Tino's death on her father. Besides, writing about her father's claim that she should have changed her brother's mind about enlisting gives voice to an authentic biography as most of the Mexican families share these responsibilities in the family. However, no individual including Cantú can verify the authenticity of these events

with their details as she is writing from her memory, the factuality and the fictionality of her autobiographical account depend on the readers interpretation and their point of view.

Another example is indeed humorous as well as superstitious. In the early years of her puberty, when she was twelve years old, she says: “Anamaria my best friend confides that that is her fear, too, for as oldest sisters we have been carrying babies almost all our short lives; since December we’ve been consciously shifting the babies from the right to the left so we won’t have one breast larger than the other” (Cantú, 1995, p. 22). Thus, they are both oldest sisters in their families and their duty is to hold, carry, and take care of the babies in their families without having proper knowledge or experience. Just as she is about to drop her sister, Azalia from her arms, she catches her by the leg and for years, she suffers from this incident until Azalia grows up and becomes healthy again. Then, Cantú feels proud that she took good care of her. From a broader cultural perspective, they learn to be mature at an early age; correspondingly, this also means that they cease to be children very early. Moreover, considering the challenges experienced by Cantú in early ages, fictional and factual polars do not become the focus of attention on her autobiography. These challenges can be exaggerated (may or may not be deliberate), misremembered, or as factual as they happened recently. This is one of the qualities of writing one’s own life, Cantú may not be as objective as a critic towards her own experiences and traumas. Even though, they are children, these children must learn to take care of their baby brothers and sisters and sometimes they teach how to be mother to each other. About this teaching experience, Cucher (2018) says that

the three friends not only respond the hegemonic gender expectations they face in their own homes, they actually challenge these expectations through demonstrating that childcare has less to do with the biological abilities they possess as women and more to do with how they pool their resources and knowledge. (p. 102)

They only need each other to teach and learn how to care for babies and manage household chores. However, in their families, naturally, they are expected to be good at these tasks because taking care of babies and attending to chores are considered as the duties belonging to females in the family. Inferring from Cantú’s memory about fearing of Azalia’s health and not fulfilling the meets of her family and community, the pressure it can generate on little girls’ lives and their childhoods is also traumatic. Although, it is culturally one of the key duties of the females in the family.

According to Cantú, Mexican community in *Canícula*, hold tight to their traditions, especially the ones mediated by their religion. As Baker (1995) claims: “For most Mexican Americans, religion is an integral part of everyday life” (p. 77). Therefore, they are very deterministic and strictly convey their religious practices, as well. They go to church regularly, even in politics, a Mexican American politician, Sal Trevino claimed that “to be a Mexican American leader you must take an active role in the church” (Baker, 1995, p. 77). Besides, they pray for the goodness of their community after bad events like flood, incidents or illnesses. Similarly, in *Canícula*, after Bueli’s (her grandmother) death, they gather and pray for her soul saying: “In the very same room, we prayed around her coffin. The night she was buried I saw her. She sat rocking back and forth on her sillón [chair] in the living room. She told me to take care of the baby... Mami instructs, ‘Pray so her spirit can be at peace.’ And I do” (Cantú, 1995, pp. 24-25). At her first visit to the church, Cantú becomes quite confused with the concept of confession. She explains her confession as: “My first holy communion. The scolding and all the preparations lessened my fear of going to confession and receiving Jesus—a concept that I never understand so I confessed to the same sins over and over for years—I hit my brothers and sisters, I disobeyed Mami, I told a lie, I didn’t say my prayers” (Cantú, 1995, p. 57). In fact, she is skeptical towards the concept and practice of confession, nevertheless, she goes to the church to confess throughout her life. She says that there is a particular cultural way of mourning according to the Latino “code” which is not comprehensible to the individuals outside of this culture (Cantú, 2007, p. 235). In this sense, Mexican funeral traditions also hold a significant ground in their lives. In *Canícula*, Cantú (1995) mentions:

Every evening right after sunset, we gathered at the Valdezes and knelt, squeezed in their living room where the coffin had been. And we prayed the rosary every night, the mirrors remained covered, the candles lit for those nine days. As we walked back to our own home, Bueli would cross herself and point to a tall cubreviento, but no matter how much I tried, I couldn’t see the owl she claimed was there watching us. Sometimes, though, I thought I heard the song the angels sang over and over in my mind. (p. 68)

In fact, this part significantly elucidates their religious and superstitious inclinations simultaneously. Cantú (1995) indicates her culture’s perception of religion by asserting, “We had prayed so her dead would find peace. But what I regretted most was missing the visit to the camposanto to visit Buelito’s tomb, because you couldn’t visit if you were sick or had a wound, even something as minor as a scratch, much less a burn like mine” (p. 70). Prior to their annual

visit to their dead, she burns her leg, therefore, she could not visit that year. When Cantú (1995) tells the story of Lucita, this superstition becomes crystal clear:

When a gitana [gipsy] approaches her and putting her hand on Lucita's head, proclaims "This child shall die young in tragedy, she will never know sorrow and pain." Mamagrande tries to plead with gitana not to place such a curse on the child, but the gitana insists it is not a curse, but the child's destiny, and nothing can be done about it. ... Lucita goes to the corner store with a neighbor girl on an errand. As they pass a neighbor's house the neighbor's son is cleaning his pistol, accidentally fires one shot, the shot meant for her Lucita. It hit her en la cien [in the head], killing her instantly. She was twelve years old. (p.73)

Afterwards, the gipsy's prediction becomes true, and this corresponds itself in the community as a bad omen or the gipsy's curse on the child. By the community, it is also interpreted as the gipsy's talent of reading little girl's future. Besides, the community itself is very deterministic as well. For example, when Cantú's mother figures out that Dona Lupe's daughters are having a love affair with the same man, she says: "Maybe it was God's punishment to her that her daughters share a husband" (Cantú, 1995, p. 100). Therefore, the community is Catholic and in the community's value system, God punishes those Christians who do not follow God's path. For Cantú, as she recalls from her childhood memories, these superstitious events could have happened in reality. On the other hand, there can be the possibility of exaggeration which leads the biography towards more on the fictional side since these memories depend on her perception as a child.

3. CHICANA FEMINISM AND CANTÚ

Through her connection to the U.S. and accordingly, her education on the other side of Mexican border, Cantú also stands out in her community as a Chicana feminist writer. Her distinctive point of view about religion, politics, or her remarks on women's position in her community could be referred in that sense. Cantú obtains her distinctive feminist agenda towards the events that happen around her. According to Baker (1995): "Chicano perspective of masculinity is one that views men woman as having distinct gender roles, with the male having a higher status in male-female relationships" (p. 67). From Cantú's (1995) perspective, it can be stated that she conflicts with this patriarchy and constantly challenges this notion, saying: "The work, endless. From cooking daily meals ... to keeping the linens whiter than white, fighting the dust and the grime of life on a ranch of a town" (p. 17). Women are responsible from all the domestic duties and in Cantú's case; they are not only on women but

also specifically on the older sisters of the families. Her mother's life was harsh but Cantú and other girls in the community are still responsible for all these house chores. Similar to Cantú's perspective: "Chicana feminists criticized the notion of the 'ideal Chicana' that glorified Chicanas as strong, long-suffering women who had injured and kept Chicano culture and the family intact" (Garcia, 1989, p. 222). As a little girl, Cantú could not comprehend her responsibilities in her family and she also criticizes the placements of women in her own family, specifically her mother and her grandmother.

Chicana feminists as well as Cantú with her current point of view, "believed that a focus on cultural survival did not acknowledge the need to alter male-female relations within Chicano communities" (Garcia, 1989, p. 222). Cantú also criticizes herself from one of her autobiographical accounts. She is asked to write a cowboy story and when she reminisces at that story with her current state of mind, she is embarrassed saying:

I received the story back with the judges' comments, which I have erased from my memory, but one thing I remember about the story is that it had no female characters and the cowboy, the hero, saved the day for his friend and killed the bad guys in a shoot-out—not very creative and quite predictable given the models in the form of movies and shows I was watching. (Cantú, 1995, p. 34)

Cantú wrote that story with no female characters and in this anecdote, it can be easily claimed that she blames the patriarchal society which is legitimized through movies and stories. Cucher (2018) says: "Image and text also work together to describe the process and institutions through which children in the United States are taught to worship the image of the white male hero" (p. 100). In her book, Cantú also mentions that there is a rape incident which happens to one of her childhood friends. Her friend Lucy is raped by a man, named Tom, who owned a store with her wife, who wears cowboy boots and chews tobacco all the time. Lucy gets pregnant and she is doomed to raise her child on her own. For Cucher (2018), the reason that there is no photograph in these chapters is that these characters, "like so many of the characters in *Canícula*, is based on a person (or a combination of people) from Cantú's life, publishing an image of her as a young woman could further expose to her to the predation of the male gaze" (p. 103). Although absence of images may deteriorate the factuality of Cantú's life writing, it can also support her Chicana feminist attitude, and it helps her give voice to not for a victim but all women who are victimized by similar acts. Besides it can demonstrate Cantú's own priorities and control over her biography and to what extent she exposes her life for her readers. Furthermore, Cantú (1995) expresses her repulsion against Tom by saying, "I don't like cowboy boots. I don't wear cowboy

boots, and in fact when I see a man, especially an Anglo, wearing cowboy boots, I cringe, react like I do when someone scratches the chalkboard with their nails” (p. 118). In fact, she demises him. Cucher (2018) mentions this situation in Mexican popular culture as well, saying: “Mexican film project their own problematic gender relations when they represent men as active heroes who sing and woo their way through story lines in which women appear as passive objects of sexual desire” (p. 101). Thus, even Mexican culture partakes these codes in their popular culture. Overall, Cantú’s input about her story without any female heroes in it and the man in cowboy boots, Tom and the rape incident gather her life writing around her feminist agenda and serve both for fictionality and factuality as these events may or may not have occurred in her life.

The language that Cantú uses in her life as well as in her book is mixed as her life between borders. Her sentences include both Spanish and English words and structures. For instance, in “Santa Maria” chapter, when her father buys a new car, they go out for a test drive. When a police officer stops them, her father says, “Papi stops and yes, the police officer asks for his license. But Papi sweet-talks him in to letting him go with a warning—‘Andamos estrenando carro, so we were testing it,’ he says ... ‘Bueno, if you say you’re estrenando and you’re only testing it, but be sure not to drive that fast, okay?’” (Cantú, 1995, p. 103). Cantú tells her story both in Spanish and in English because she experiences this bilingual, two-sided life throughout her childhood. Portillo (2011) claims: “Cantú also affirms the significance of Spanish as a language that not only informs her own identity, but that of her community and the borderlands region” (p. 110). Correspondingly, Baker (1995) states: “One’s language assists in creating and sustaining one’s identity” (p. 68). In light of this, individually or as a community, language is a part of both individual identity and identity as a community. Besides, the broadcast serves this bilingual narrative in language. Cantú (1995) states that there were only two channels on radio, “one from Laredo in English and one from Nuevo Laredo in Spanish” (p. 25). In her book chapter, Cantú (2007) herself says, “I am lucky to live and work in the place where I feel at home, where people speak my Spanglish” (p. 236). She calls this hybridity as “Spanglish,” and this is another indicator of this created borderland culture about which she writes around the border. For Baker: “many Mexican Americans ‘code switch.’ In code switching a person uses both English and Spanish interchangeably because the languages do not always express the same things; different languages create different social realities” (1995, p. 68). Given that this border community, obtain two cultures, two languages, and two social realities, they can

express themselves with both English and Spanish. For a community on borders, one language is not adequate for expressing their complex identity of their community.

Cantú claims that she does not understand the way politics works but her perspective towards it is rather skeptical and she questions politics at that time. In this regard, the chapter called “Políticos” is one of the significant chapters in the book. In the chapter, Cantú (1995) says:

At twenty-one I'll still ask why and rebel, and won't give my vote to the machine. Papi shrugs, “We'd vote Democrat, anyway. And this way if the smelter lays off again, I may get a job with the county.” I don't understand. Remain angry at the machine, the bosses who control, who deprive. The políticos. Our money lines their pockets, paves private roads on their ranches, while our streets unpaved, run like rivers after every rain, while our public library remains as small as someone's private library, while the dropout rate remains between 50 and 80 percent; while judges, mayors, sheriffs, high and low powerful ones abuse, rape, embarrass, harass, taunt, demean women. I see the pain, the hopelessness, the survival strategies of the poor. At eighteen, I can't forgive. At eight I ponder what makes men so important. (pp. 30-31)

Cantú criticizes the government for the services they are supposed to receive, the corruption in politics, and poverty as well as women related issues. As a part of her autobiographical approach, it can be claimed that she explains her life from all these different aspects. However, when it is comprehended that this can rather be for creating the authenticity effect. From her stance regarding the political affairs, she has always been a rebellious, an activist, and a feminist from the very early ages. She states: “And I march to Austin protesting with the farmworkers; march in rallies protesting Vietnam, march for the ERA; wonder what else I can do, a lowly office clerk, wear a Cesar Chavez button, read Marx” (Cantú, 1995, p. 31). At that time, she works at an office as a clerk from nine to five. Cucher (2018) states, “Azucena embodies the feminist adage that the personal is political, putting her personal, familial knowledge to use in the pursuit of social justice” (p. 103).

Between pages eighty-seven to one hundred-four, we do not see photographs but we still have stories about the parts of Cantú's life. This shows that the book has both fictional or factual aspects. Absence of pictures can be apprehended as signaling women's unbearable, cannot-be-shown lives or the fictionality of the stories. About one of the chapters without a picture, Cucher (2018) articulates: “This may appear to reinforce the notion that women's lives (especially the

lives of the women in Azucena's family and community) are unrepresentable in relation to the ubiquitous mythology of the Texas gunslinger" (p.101). Thus, the absence of photographs may also contain much more meaning such as the unrepresentable, inexpressible life of those borderland people. Throughout her life, as the book similarly displays, Cantú lives and feels her life on the borders. The fact that she has lived on both sides of the border demonstrates the hybridity of her life and at times, she prefers not to be stuck in this dichotomy.

In her essay, Birkhofer (2012) claims, "by including the map of the border and intentionally ambiguous descriptions of it, readers are unclear as to which way the family is crossing" (p. 49). As in the aforementioned quotation, from the very beginning of the book, she demonstrates a pseudo-fact which is the drawn map and then she plays with the factual references. Not only have the photographs and vignettes discrepancies in the book but Cantú also contradicts herself. For instance, she claims not to know much about politics although she took an active part in politics in her entire life. Besides, most of her traumatic memories such as her friend Lucy's rape and the outcomes of this incident, her responsibilities in her family as a little girl, and place of women in family and in Mexican community are related to Chicana feminist agenda more than general problems related to her community, supporting Cucher's (2018) idea of "the personal is political" (p. 103). Throughout the book, she holds this critical stance on some recurring themes such as the domestic relations and power distributions both in her family and in Mexican community. Naturally, she expresses general problems related to Mexican and Mexican American communities such as educational and language problems, political issues, and problems derived from unreceived services although they gather around the lives of women in her community then lives of members in her community.

Although *Canícula* is an autobiography addressing memories and integrating fact and fiction; on closer examination, there is nothing in the book related to Cantú's personal life. Readers do not know any explicit details about her personal life except for some of her family members and her friends. Cantú (1995) only briefly mentions her boyfriend saying, "and those summer afternoons recruiting shoeshine boys and dreaming of a different life, a life married to Rene, a beauty shop all my own, a two-story house in front of a neighborhood plaza, a life as a Mexican" (p. 129). Cantú does not want to marry Rene and does not want to be a beautician but she still wonders about how her life would turn out to be if she chose that path. As her life between borders of the U.S. and Mexico, she says her borders between love and hate is blurred, as well. Cantú (1995) ends her book saying, "some of us never leave and some of us never come

back. Some of us keep coming back. Some of us love, and some of us hate, some of us both love and hate our borderlands. Some of us remember, some of us forget” (p. 132).

4. CONCLUSION

In his essay, Adams (2001) claims that Cantú is similar to traditional autobiographers who need her book to be considered as “an authentic representation of her Chicana childhood,” however, in the meantime, she does not desire to displease her family members who might say that it is all fictional (p. 66). As is implied above, this is precisely how life writing theory functions, since it constantly challenges some unchangeable notions such as truth, reality, and history. As Cucher (2018) states that “[autobioethnography] is a way to understand the methodology Cantú uses to construct subtle yet subversive alternatives to conventional literary genres and to Anglocentric, patriarchal representations of the Mexico-Texas borderlands” (p. 92). For traditional autobiographers, these notions are considered to be facts but the theory itself bends and plays with the factuality. Although she remarks on various problematic issues regarding her community, she mostly draws attention to women’s life challenges in Mexican American culture in her life writing. As Cucher (2018) states “[the book is] dedicated to recovering women’s voices from historical structures of oppression” (p. 93). Overall, *Canícula: Snapshots of a Girlhood en la Frontera* by Norma Elia Cantú is an autobioethnography which describes Cantú’s and many more people’s difficult lives on the borderlands. By explaining the life on the borders, she sheds light on her family’s and her past as well as Mexican life experience on the border of the U.S. As Cantú (1995) conveys, some of her memories are fictional and some of them are “truer than true” (p. xi). With the presence of photographs and vignettes, *Canícula* can be considered as factual as a traditional autobiography. However, the fact that the book and stories are written without the photographs; and, the photographs are added later; in addition to the unreliability of past memories, illustrate that there is probability of fictionality in her work, as accepted by Cantú, as well.

Information Note

The article has been prepared in accordance with research and publication ethics. This study does not require ethics committee approval.

REFERENCES

- Adams, T. D. (2001). "Heightened by life" vs. "paralyzed by fact": Photography and autobiography in Norma Cantú's "Canícula." *Biography*, 24(1), 57–71.
- Baker, R. (1995). Mexican American culture and daily life. In *Dos mundos: Rural Mexican Americans, another America* (pp. 57–92). University Press of Colorado.
- Birkhofer, M. D. (2012). Norma Elia Cantú's *Canícula*: Snapshots of a Girlhood en la Frontera. *Rocky Mountain Review*, 66, 48–57.
- Cantú, N. E. (1995). *Canícula: Snapshots of a Girlhood en la Frontera*. University of New Mexico Press.
- Cantú, N. E. (2003). The writing of *Canícula*: Breaking boundaries, finding forms. In G. F. Arredondo, A. Hurtado, N. Klahn, O. Nájera-Ramírez, & P. Zavella (Eds.), *Chicana feminisms: A critical reader* (pp. 97–108). Duke University Press.
- Cantú, N. E. (2007). Fronteriza consciousness: The site and language of the academy and of life. In J. Sinor & R. Kaufman (Eds.), *Placing the academy: Essays on landscape, work, and identity* (pp. 233–242). University Press of Colorado.
- Cucher, M. (2018). Picturing fictional autobioethnography in Norma Elia Cantú's *Canícula*: Snapshots of a girlhood en la frontera. *MELUS*, 43(1), 91–114.
- Garcia, A. M. (1989). The development of Chicana feminist discourse, 1970-1980. *Gender and Society*, 3(2), 217–238.
- Hart, F. R. (1970). Notes for an anatomy of modern autobiography. *New Literary History*, 1(3), 485–511.
- Portillo, A. (2011). Writing photomemories: Crossing borders, crossing genres in Norma E. Cantú's "Canícula: Snapshots of a Girlhood en la Frontera." *Chicana/Latina Studies*, 11(1), 84–123.
- Price, M. (1994). *The photograph: A strange, confined space*. Stanford University Press.
- Schmidt, S. (2014). Life writing theory: Constructing life, claiming authenticity. In *(Re-)Framing the Arab/Muslim: Mediating Orientalism in Contemporary Arab American Life Writing* (pp. 47–136). Transcript Verlag.
- Spender, S. (1980). Confessions and autobiography. In J. Olney (Ed.), *Autobiography: Essays theoretical and critical* (pp. 115–122). Princeton University Press.

EXTENDED ABSTRACT

In the postmodern world with constant changes and instabilities, there are several literary genres that have been considered unalterable. Amongst these genres, life writing and autobiographical account writing are in the forefront and they are exceedingly open to discussion by critics in the field. With the life writing theory, the possibility of playing with the clear-cut boundaries between fact and fiction becomes prominent. Within this scope, the distinct and evident border between reality and fiction has commenced to be demolished by some autobiography writers. As a Chicana feminist writer, Norma Elia Cantú is one of these reformist writers whose life has also been on the borders of the United States of America and Mexico. This form of location-based autobiography is called, in Cantú's terms, as "autobioetnography." In her novel, *Canícula: Snapshots of a Girlhood en la Frontera* (1995), Cantú demonstrates life on the borderlands and the destruction of the boundaries between fact and fiction by utilizing photographs from her past. Through applying the photographs and vignettes to the narration, she contributes to the authenticity effect. Conversely, for some critics, there are minor inconsistencies between the photographs and the prose underneath them and this discolours the reliability of the life account. In a similar vein, Cantú neither accepts the fictionality in her narrative nor she denies it. This is considered to be controversial by traditional autobiography writers. In this study, there are scrutinized excerpts from *Canícula: Snapshots of a Girlhood en la Frontera* (1995) which are aimed to examine the relationship between the photographs, vignettes, and the following texts which, in return, underlines the issue of reliability in her autobiography in terms of the life writing theory. This study looks into certain aspects which are contextualized in Cantú's work, such as content, structure, identity issues, customs and traditions, religious practices, feminist point of view, language, and politics regarding both her personal life and the Mexican culture.

Experimenting with the borders of writing autobiography, Cantú challenges both the genre's and her personal borders. Providing the information on not obtaining the photographs in the process of writing *Canícula*, she consciously makes her readers suspicious about the reliability of factuality, which is a part of both postmodernism and the life writing theory. To what extent the factuality and fictionality of her memories are based on her authentic memoirs still remains as a conundrum. Writing about herself from a retrospective supports the claim that, in the process of writing, she re-experiences her childhood from her current perspective. Although without the presence of photographs in this process, in a way, Cantú re-writes herself, starting from her childhood towards her current self. Besides, this leads to the formation of

multiple versions of herself in different versions of her memories. According to some critics, the discrepancies between some of the photographs and their vignettes lead her work to be categorized as fiction, although for some, these conflicts are purposely set forth by Cantú to offer a new perspective.

Cantú's and her family's lives, as well as Mexican community's living conditions on the borderlands at the time, are primarily the factors that construct her identity on both sides of the border. Although her educational life on the American side of the border leaves a shaken sense of belonging in her childhood, she reminisces about her childhood through photographs and accepts those memories and feelings as a part of her current identity. In *Canícula*, Cantú demonstrates both the traditional and religious Mexican community of her childhood, and the Chicana feminist and highly political part of herself. From her childhood memories, she exemplifies the gender roles forced by traditional Mexican families which include both her own and her friends', in addition to the responsibilities of little girls in those families. As she writes about her childhood memories, she also criticizes women's place, traumas, and the inefficiency of politics in her community.

From a broader perspective, it can be claimed about Cantú that her memories are authentic and genuine; however, when her work is scrutinized, there are various potentials for criticisms prove the opposite. With the fluidity of fact and fiction amplified by postmodernism and the life writing theory's possibility of bending and playing with these boundaries, Cantú's childhood photographs and memories on them can congregate around the Chicana feminist agenda making people conscious about the occurrences on the borderlands. Dissimilar to traditional autobiography writing with authentic inputs, *Canícula* may be claimed to be more on the fictional side due to its structure and the lack of personal details.

ARAPÇA ÖĞRETİMİNDE BEDİ' SANATLARININ KULLANIMI THE USE OF BEDI' ARTS IN TEACHING ARABIC

Murat AKTEPE

Dr., Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi,
İslami Araştırmalar Enstitüsü, Temel İslam
Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

Dr., Social Sciences University of Ankara,
Institute for Islamic Studies, Basic Islamic
Sciences, Ankara, Türkiye

ORCID: 0000-0001-7164-0214

Email: murataktepe@gmail.com

Geliş Tarihi/Submitted:

06.05.2024

Kabul Tarihi/Accepted:

17.10.2024

Anahtar Kelimeler:

Belâgat, Retorik, Bedî' Sanatı, Arap Dili
Öğretimi, Lafzî güzelleştiriciler, Manevî
güzelleştiriciler.

Keywords:

Eloquence, Rhetoric, Bedî' Art, Arabic
Language Teaching, Literal beautifiers,
Meaning beautifiers.

Kaynak gösterme/Citation:

Aktepe, M. (2024). "Arapça Öğretiminde
Bedî' Sanatlarının Kullanımı". *World
Language Studies (WLS)*, 4 (2): 149-175

Öz

Arapça öğretiminde kullanılan güncel yaklaşımlar yabancı dil öğretimi açısından önemli kazanımlar sağlamaktadır. Arap dili öğretiminde kullanılan kaynaklar, farklı öğrenme ortamları, görsel ya da işitsel içerikler dil öğretiminde önemli bir yer tutmaktadır. Bu yaklaşımların birçoğu metot olarak klasik öğretim yöntemlerinin geliştirilmesiyle ortaya çıkmaktadır. Sözü yeri ve zamanında fasih bir şekilde ifade etmeyi sağlayan Belâgat ilminin gelişim sürecine bakıldığında, edebî sanatlardan Beyân, Meâni ve Bedî' konularını temel aldığını görürüz. Klasik dönem retorik çalışmaları bu edebî sanatlarla tekâmül etmiştir. Bu edebî araştırmalar temelde lafız ve mâna dengesini incelemekte, bizlere dil ve üslûp alanında zengin bir miras sunmaktadır. Belâgat alanındaki edebî yaklaşımlardan biri olan bedî' ilminin ortaya koyduğu uygulama örnekleri ile günümüzde Arapça öğretiminde kullanılan metotların mukayese edilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu edebî sanatların Arapça öğretiminde kullanılması yabancı dil öğretiminde bir metot olarak önemli katkılar sunacaktır. Arapça öğretiminde günümüz Arapçasıyla mukayese ederek Bedî' sanatlarını ele almanın önemli olduğunu değerlendiriyoruz. Edebî sanatlar alanında mubassat değerlendirmeler sunan bu çalışma, bedî' ilmine ait sanatların lafza ve manâya ait güzelleştiricilerin önemini aktarmaktadır. Bu açıdan bedî' ilmindeki güzelleştiricilerin yabancı dil öğretiminde kullanılan ya da kullanılacak öğrenme yöntemlerine ve mevcut literatüre katkı sağlayacağı değerlendirilerek dikkat çekici öneriler sunulmuştur.

Abstract

The current approaches used in teaching Arabic provide significant gains in terms of foreign language instruction. Resources utilized in Arabic instruction, diverse learning environments, and visual or auditory materials hold a crucial place in language teaching. Many of these approaches emerge from the enhancement of classical teaching methods as methods. When we look at the development process of the science of eloquence, which enables us to express the word eloquently at its place and time, we see that it is based on the literary arts of Beyân, Meâni and Bedî'. Rhetorical studies in the classical period have evolved with these literary arts. These literary studies primarily prioritize the balance between words and meanings, offering us a rich heritage in language and style. Comparing the examples of application presented by the science of Bedî' with the methods used in Arabic instruction today is of great importance. The use of these literary arts in Arabic instruction will offer significant contributions as a method in foreign language teaching. Evaluating the arts of Bedî' in comparison with modern Arabic instruction, we recognize its importance. This study, providing assessments in the literary arts field, highlights the importance of embellishments related to words and meanings in the science of Bedî'. Therefore, significant suggestions have been made by addressing the contributions of these embellishments in the science of Bedî' to new learning methods to be used or already used in foreign language teaching and existing literature.

1. GİRİŞ¹

Belâgat, bir edebiyat terimi olarak “Kelâmın muktezâ-i hâle mutabakatı; yani makama münasip olan vecihle tasvir ve tertip olunmasıdır” şeklinde tarif edilmektedir (Saraç, 2004, s. 37). Bu tanıma istinaden belâgat ilmini yerine, durumuna ve zamanına uygun olarak kusursuz bir şekilde ifade etme sanatı olarak tanımlayabiliriz. Fahrettin Râzî’ye (ö. 606/1210) göre belâgat; “Sözün sahibinin kalbinde olan mananın özünü, uzatmadan, sakınmak şartıyla ifade eden bir ibâredir” (Biricik, 2016, s.303). Câhiz’e (ö. 255/869) göre ise belâgat, “lafız ile mananın uyumu demektir” (Biricik, 2016, s.303). Bu tanımlamalar çerçevesinde ilm-i Belâgat, (البلاغة) söz söylemenin, sözü ifade etmenin, sözü yerinde ve zamanında belîğ biçimde serdetmenin, etkin ifade tarzlarının, fikri ve lafzi güzelliklerin içerisinde var olduğu bir ilimdir. Fesâhat (الفصاحة) ise; sözlükte, açık bir şekilde ortaya koyma manasını ifade etmektedir. Istılahi olarak söylenen bir sözün, mâna, ahenk ve tarz yönleriyle, kusursuz olarak söylenmesi; ifade edilirken, müphemlikten ve lehçe arazlarından uzak, telaffuzu kolay biçimde açık ve düzgün şekliyle ifade edilmesidir (Hafâcî, 1965, s.59). Belâgat ilminin gerek fesâhat ayırımından ayrı olarak tanımlanması bize gösteriyor ki birbiriyle yakın ilişkisi olan bu kavramlarla ilgili olarak belâgat, (مطابقة الكلام لمقتضى الحال مع فصاحته) sözün, fasih olmakla birlikte halin gereğine uygun olması tanımı, belâgat ve fesahat kavramları arasındaki bağıntıyı ortaya koymaktadır (Uzun, 2013, s.11).

Belâgat ilminin temel bölümlerinden birini oluşturan bedî‘ sanatlarının müstakil bir eser adıyla telif edilmesi hicrî II. asrın son çeyreğinde meydana gelmiştir. Şair ve yazar İbnü’l-Mu‘tez’e ait, (ö. 296/908) *el-Bedî‘* adlı eseri bu konuda yazılmış ilk eserdir. Eserde güzelleştiricilerden toplamda on sekiz sanat örneklendirilerek ele alınmıştır. Hatta kendi döneminde şiirde bu sanatın kullanılması o kadar yaygınlaşmıştır ki bedî‘ bir şiir türü gibi görülmeye dahi başlanmıştır (İbnü’l-Mu‘tez, 1990, s. 76). İbnü’l-Mu‘tez, bedî‘ ilmindeki sanatların belâgat alimleri tarafından ortaya konan yeni sanatlar olmadığını, özellikle Kur’ân, hadis, sahabe sözleri ve Arap şiirinde zaten var olduğunu ortaya koymaktadır. Ona göre bir edebî eseri değerli yapan şeyin dil zevki olduğunu, dili doğru kullanmanın ve üslûp zenginliğinin bunun tamamlayışı olduğunu vurgulamıştır. Bedî‘ sanatlarıyla ilgili İbnü’l-Mu‘tez’e ait bu tasnifi kendisinden sonra meşhur şiir tenkitçisi Kudâme b. Ca‘fer (ö. 337/948), Arap dili ustası Ebû Hilâl el-Askerî. (ö. 400/1009) ve şiir tenkitçisi ve meşhur şair ve belâgatçı

¹ Bu araştırma makalesi, Murat Aktepe tarafından Doç. Dr. Celal Turgut Koç danışmanlığında 2017 yılında Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsünde yayımlanan “*Bedî‘ Sanatlarının Arapça Öğretimindeki Yeri*” başlıklı yüksek lisans tezine dayanılarak hazırlanmıştır.

İbn Reşîk el-Kayrevânî (ö. 456/1064) gibi alimler bedî' sanatlarının sayılarını artırmakta ve bu sayıyı yüz elliye kadar çıkardıkları tespit edilmiştir (Durmuş, 2000, 143-144). Fakat sistematik olarak bedî' sanatlarının ele alınarak literatüre kazandırılması hicri VII. Asırda tekâmül etmiştir. Sekkâkî'nin (ö. 626/1229) *Miftâhu'l-Ulûm*'u ve Hatîb el-Kazvîni'nin (ö. 739/1338) *Telhîsu'l-Miftah*'ı ile bedî' sanatları sistematik olarak ele alınmış ve ortaya konan güzelleştirici ve örnekleriyle bu ilmin gelişmesini sağlamışlardır. Bu tarihi süreci ayrıntısıyla ele aldığımızda hicri VII. (XIII.) yüzyılda edebî sanatların geliştiği, müstakil eserlerin yazıldığı ve bedî'nin ilim olarak ortaya çıktığını görüyoruz. Bu asrın başlarında Fahreddin er-Râzî, Abdülkâhir el-Cürcânî'nin belâgat sahasındaki iki meşhur eserini *Nihâyetü'l-icâz fî dirâyeti'l-icâz* adıyla hülâsa etmiştir. Râzî'nin, Cürcânî'de bulunmayan bedî' sanatların büyük bir kısmını Vatvât'ın adı geçen eserinden naklettiği görülür. Hafâcî'nin başlattığı lafız ve mânâ güzellikleri Râzî'de daha belirgin bir şekil almıştır. Onun konuları çok ayrıntılı bölümlere ayırarak bedî' ilminin müstakil olarak ortaya çıkmasına öncülük ettiği de söylenebilir. Aynı asırda yaşayan Ebû Ya'kûb es-Sekkâkî ise Abdülkâhir el-Cürcânî'nin "güzel söz söyleme sanatı" olarak tanımlanan (belâgat) bu ilme dair vazettiği felsefî umdelere istinaden, *Miftâhu'l-Ulûm* adlı eseriyle, edebî sanatları mantıkî bir sistem dahilinde gruplandırmış ve bedî' ilmine müstakil bir edebî sanat hüviyetini kazandırmıştır. Sekkâkî, Bedî' terimini kullanmadan lafız ve mânâya ait olmak üzere yirmi dokuz kadar edebî terim zikreder ve konuları iç içe olmaktan ayırarak belâgat adı altında meânî ve beyân ilimlerini ayrı ayrı açıklamaktadır. Bedî' ilmine, "tahsînü'l-keîlâm" gayesiyle kullanılan sanatlardan meânî ve beyân ilminden sonra yer verir. Eserindeki üslûp ve örneklerle bakılırsa tamamen Râzî'nin tesirinde olduğu görülmektedir. Bu arada Ahmed b. Yûsuf et-Tifâşî (ö. 651/1253) yetmiş yakın edebî sanatı ihtiva eden *el-Bedî'* adlı eserini yazmıştır. Bu asrın en meşhur simalarından İbn Ebû'l-İsba' *el-Mısrî Tahrîrû't-tahbîr* ve *Bedîu'l-Kurân* adlı eserlerini kaleme almıştır. Hatîb el-Kazvîni'nin (ö. 739/1338-39) "Üçüncü sanat bedî' ilmidir" diyerek bedî' ilmini, meânî ve beyândan sonra gelen bir bölüm olarak ele almaktadır (Kazvîni, 2003, c. II. s. 334). Kazvîni'nin eserlerini şerheden müelliflerden Halhâlî, Teftâzânî, Seyyid Şerif el-Cürcânî vb. âlimler de aynı kanaati benimsediğini söyleyebiliriz (Aktepe, 2017, s. 26-27). Belâgat ilmine ait muhtasar olarak verdiğimiz bu giriş bilgilerini müteakip müstakil bir ilim olan bedî' ilminin belâgat alanındaki konumu ve Arapça öğretiminde etkin kullanımı konularını ele almayı uygun buluyoruz.

2. BEDÎ' SANATLARI ve BELÂGAT İLMİNDEKİ YERİ

Bedî' sanatlarının ele alındığı belâgat eserleri incelendiğinde sıklıkla tercüme eserlerin kullanıldığını söyleyebiliriz. Erken dönemde te'lîf edilen eserlerden başlayarak

araştırdığımızda belâgat eserlerinde bedî' ilmine bağımsız olarak yer verildiğini müşahade ediyoruz. Örneğin bu alanda ilk eser olan İbnü'l-Mu'tez 'in *el- bedî'* eserinde, istiare, tecnîs, mutâbakat (Tibâk), Reddu'l-acûz ale's-sadr, el-mezhebü'l-kelâmî" diye isimlendirdiği "temel sanatlar" (usûl) kategorisi altında incelemektedir. Bunlardan sonra "söz güzelliği" mehâsinü'l-kelâm kategorisi altında on üç tane güzelleştiriciyi ele almaktadır. (İbnü'l-Mu'tez, 1990, ss. 3-7.) Bundan farklı olarak Bedî' ilmine ait sanatlar, umumiyetle muhassinât-ı lafziyye ve muhassinât-ı maneviyye ve olarak iki genel başlık altında ele alınmaktadır (Kazvînî, 2003, 333). Toplamda yirmi dil güzelleştiricileri ile örneklendirilmektedir. Bedî' sanatlarının lafzî güzelleştiricileri; Sec'î (السجع), Cinâs (الجناس), Reddu'l-acûz ale's-sadr (ردّ العجز على الصدر), Lüzûmu mâ lâ yelzem (لزوم ما لا يلزم), Muvâzene (الموازنة), Muvârebe (المواربة), Mümâsele (المماثلة), Hûsn-i İbtidâ (حسن الابتداء - براعة الاستهلال), İnsicâm (الانسجام) ve İktibâs (الاقتباس) başlıklarıyla ele alınmaktadır. On başlıkta ele alınan bedî' sanatlarından dikkatimizi çeken iki sanatı bu bölümde ele almayı uygun görüyoruz. Sec'î ve cinâs sanatlarını ele alarak hem belâgat ilmine katkısını göreceğiz hem de Arap dili öğretiminde kullanılabilecek misallere yer vermeye çalışacağız. Bu sanatlardan olan Sec'î, (السجع) lügavî olarak kumru ve güvercinin aynı şekilde ötmesi anlamına gelmektedir. Umumiyetle kuşların çıkardığı seslerin son sesleri birbirini andırmaktadır. Buna da tescî denilmektedir. Edebî bir sanat olarak ise secî, iki kelime arasında yer alan fasılaların bir harf yahut ses üzerine tekabül etmesidir ki şiirde yer alan kafiye'nin nesirde kullanılan karşılığıdır (Sekkâkî, 2014, s. 431). Sec'î yine bir metnin içerisinde cümle yahut kelimelerin sonunda kafiye'li olarak sıralanması şeklinde de tanımlanmıştır (Eren ve Uzunoğlu, 2014, s. 209). Dolayısıyla secî sanatını, mensûr bir eserde olmak üzere kelime ya da cümleler arasında insanın kulağına gelen aynı sesleri kafiye'lendirerek süsleme olarak görebiliriz (Aktepe, 2017, s. 30). Secî sanatının örnekleri kısa ya da uzun olması açısından kısımlara ayrılmakta ve kısa, orta ve uzun secî şekilde tasnife tabi tutulmaktadır. Ancak genellikle secî sanatında iki sestem müteşekkil kısa olan türünün rağbet gördüğünü söyleyebiliriz. Belâgat açısından Sec'î sanatına örnek vermemiz gerekirse;

Sec'î, Mîsâl-1:

(مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا) وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا "Ne oluyor size de Allah'ın büyüklüğünü hesaba katmıyorsunuz? Oysa O sizi türlü evrelerden geçirerek yaratmıştır." (Nûh, 71/13-14) Bu örnekte, cümle sonları (ر) harfi ile bittiğini görmekteyiz ve burada Secî sanatının en güzeli lafızlarındaki benzerlik olarak ortaya çıkmaktadır.

Sec'î, Mîsâl-2:

(﴿ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴾ وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ ﴿ وَظِلِّ مَّمْدُودٍ ﴾) “Onlar dalbastı kiraz ve meyve yüklü muz ağaçları arasında.” (Vakıâ, 56/28-29) ayetinde de cümlelerin sonunda (ـ) harfi ile aynı lafızlar kullanılmakta ve (ود) şeklinde aynı seslerin kullanılması suretiyle secî sanatı gerçekleşmektedir (Uzun, 2013, s.149).

Sec’î, Mîsâl-3:

“Eğer müteneffis olursam, müteneffis olur her müştâk ve eğer müterennim olursam velveleye düşer uşşâk” Şeklindeki ifadesinde parça içi ahengin sağlanması adına secî ’den istifade ettiği söylenebilir. Cümlelerin sonunda yer alan fis sesi, müştâk, uşşâk kelimeleri kafiye olarak kullanılmak suretiyle secî sanatı icra edilmiştir. Sina Paşa’nın bu üslûbunun kafiyei sağlamak suretiyle metnine akıcılık sağladığını görebiliriz (Tulum, 2013, s. 260).

Sec’î, Mîsâl-4:

(الإنسان بآدابه لا يزِيه وثيابه)

“İnsan kıyafet ve elbiseleriyle değil, terbiye ve edebiyatı insandır.” Şeklinde ifade edilen bu meşhur sözdeki kelime sonu (بآدابه) ve (ثيابه) fasılları dikkate alındığında, son seslerinin aynı şekilde bittiğini ve secî sanatı uygulandığını görürüz (Meydânî, 2013, s. 373).

Sec’î, Mîsâl-5:

(اللَّهُمَّ أَعْطِ مَنْفَقاً خَلْفاً، وَأَعْطِ مَمْسَكَتَلْفاً)

Ebû Hureyre’den rivayet edilen bir hadiste; “Ya Rabbi, infak edip iyilik edenin malının yerine yenisini ver, cimrilik edenin malını telef et” (Nevevî, 1949, c.2. s. 247). İki cümlelerin fasılları ele alındığında son sesindeki secî dikkat çekmektedir” (Uzun, 2013, s.149).

Muhassinât-ı lafziyye çeşitlerinden ele alacağımız bir başka literal güzelleştirici sanat ise cinâs’tır. (الجناس) Cinâs, esasında ifade benzerliği yahut telaffuz açısından lafızların birbirine benzemesi olarak nitelendirilebilir. Lügavî olarak münasebet, benzeme, benzeyiş ve ilişkili anlamlarına gelen bu kavram bir sözün îmâ ile yani telmih ile söylenmesi şeklinde ifade edilmiştir. Cinâs, ifade edilişi yani aynı şekilde telaffuz edilen ancak anlamları farklı olan kelimelerin bir arada bulunmasıdır. Manâ olarak farklı olan ancak ifadeleri ve yazılışları benzer yahut aynı olan, iki veya daha fazla kelimenin nesir veya nazım eserlerinde oluşturduğu edebî sanata verilen isimdir (Yalbuç, 2007, s.8). Hem sözlü hem de yazılı edebiyatın vazgeçilmez sanatı olan cinâs, ayrı kelimeler üzerinde anlam ve ses ilişkisinden kaynaklanan bir sanat olarak görülmektedir (Uzun, 2013, s. 144). Cinâs, lafzî olarak ya da telaffuz olarak aynı veya çok

yakın, lâkin anlamları birbirinden farklı en az iki kelimeyi kafiyeli olarak bir araya getirerek kullanmak suretiyle yapılmaktadır. Bedî‘ sanatlarının lafzî güzelleştiricilerinden olan cinâs, cinâs-ı tâm ve cinâs-ı gayri tâm şeklinde tezâhür etmektedir (Yal buz, 2007, ss. 9-20). Temel belâgat eserlerinde cinâs türlerini incelediğimizde de tümel olarak bu ikili ayrımı görmekteyiz. Buna göre cinâs-ı tâm, harf ve nevilerinde iki kelimenin diziliş olarak müşterek özellikle bulunması ile meydana gelmektedir. Tam olan cinâs basit ve mürekkeb olarak iki çeşit olup cinâs-ı basit, benzer kelimelerin tek bir kelimedenden oluşmasıdır ki burada cinâs sanatını oluşturan kelimenin kök olarak isim fiil ve zarf vb. türlerinin farklı olması cinâs-ı mümâsil olarak tanımlanmıştır.

Cinâs, Mîsâl-1:

(وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ)

“Günaha saplanmış olanlar kıyamet koptuğu gün (dünyada) sadece çok kısa bir süre kaldıklarına yemin ederler.” Ayetinde (Rûm, 30/55) geçen (السَّاعَةُ) kelimesi tam olan cinâsın basit olan kısmındaki mümâsil türüne önemli bir örnektir. Çünkü buradaki (السَّاعَةُ) kelimesi lafzî olarak birinci anlamıyla kıyameti işaret etmekte ikincil olarak ise müddet olarak verilen zaman anlamına gelmektedir (Kâsım ve Deyb, 2003, s. 114). Tam cinâsın türlerinden olan cinâs-ı basit’in diğer kısmı ise cinâs-ı müstevfa’dır. Cinâs-ı müstevfa, iki lafızdan bir tanesinin fiil, diğerinin ise isim olması farklılığından kaynaklanmaktadır (Kılıç ve Yetiş, 1993, s. 12-14).

Cinâs, Mîsâl-2:

(ما مات من كرم الزمان فإِنَّه- يَحْيَى لَدَى يَحْيَى بْنِ عَبْدِ اللَّهِ).

el-Ĥamâse eseriyle meşhur olan Arap şair Ebû Temmâm’ın (ö. 231/846) şiirinde geçen “zamanın cömertliklerinden her ne ölmüşse gerçekten.” ifadesindeki ilk (يَحْيَى) kelimesi fiil; ikinci (يَحْيَى) kelimesi ise isim olarak kullanılmakta ve bu örnekte cinâs-ı müstevfa gerçekleşmektedir (Atiq, 2015, s. 200).

Tam olan cinâsın diğer başat türü de cinâs-ı mürekkeb’tir. Cinâs-ı mürekkeb umumî anlamda cinâsı teşkil eden kelimelerden en az birinin bileşik bir kelime olması durumunda gerçekleşmektedir. Cinâs-ı mürekkeb kendi içinde üç kategoride ele alınmakta ve bu bileşenler müteşâbih, mefrûk ve merfû olarak isimlendirilmektedir (Atiq, 2015, s. 202-203). Cinâsı oluşturan iki lafzın okunuşları ve yazılışları aynı olursa cinâs-ı müteşâbih gerçekleşmektedir (Uzun, 2013, s.144-145).

Cinâs, Mîsâl-3:

(إذا ملك لم يكن ذاهبة فدعه فدولته ذاهبة)

“Eğer Sultan, ihsan sahibi olmazsa ondan vazgeç. Çünkü onun devleti gidicidir.” Bu şiirde geçen (ذاهبة) kelimesi esasen (هبة ve ذا) kelimelerinden oluşması sebebiyle mürekkeb; (ذاهبة) kelimesi de tek başına müfred bir kelimedir. Bu örnekte görüleceği üzere yazılışları lafzen aynı olması suretiyle cinâs-ı müteşabih oluşmaktadır (Uzun, 2013, s. 145). Bunun yanında eğer kullanılan iki lafzın yazılışı farklı ise yani yazımda bir uygunluk yoksa cinas-ı mefrûk meydana gelmektedir.

Cinâs, Mîsâl-4:

(كلکم قد أخذ الجام ولا جام لنا...ما الذي ضر مدير الجام لو جاملنا)

Abbasi dönemi meşhur kâtip ve şairlerinden olan Ebü'l-Feth el-Büstî'nin (ö. 400/1010) “Bizim kadehimiz olmadığı halde, hepiniz kadehleri aldınız. -Bir kadehte bize vererek- lütufta bulunsa bunun sakiye ne zararı var.” Anlamındaki şiirinde (الجام) ve (جاملنا) kelimelerinin yazılışları farklı olması dolayısıyla mefrûk cinâsa örnek verilmektedir (Kâsım ve Deyb, 2003, s. 116). Yine mürekkeb bir cinâsta bir kelimeyle diğer bir kelimenin bir parçasının aynı olması durumunda meydana gelen cinâs ise merfû cinas olarak isimlendirilmektedir.

Cinâs, Mîsâl-5:

Şair ve yazar İsmâil Safâ'nın (ö. 1901) “Yokken güneşin eşi semâda. Bir eş görünürdü şemse mâda” mısrasında “şemse mâda” kelimeleri arasında olan benzerlikle merfû cinâs örneklendirilmektedir (Kılıç ve Yetiş, 1993, s. 13). Bu mısradaki “şemse mâda” kelimesinin semâda kelimesinin bazı cüzlerinden oluşması sebebiyle merfû cinas meydana geldiği ifade edilmektedir (Muallim, 1890, s. 243).

Tam olmayan cinâs ise yukarıda tam olan cinâs çeşidine ait dört benzer özelliğin olmadığı cinâstır ki cinâs-ı gayr-ı tâm olarak ifade edilmektedir. Cinâs-ı gayr-ı tâm, evvelâ harflerinin türleri itibariyle farklı olması dolayısıyla cinas-ı muzâri ve cinas-ı lâhik olarak iki şekilde ele alınmaktadır. Dört benzerliğin olmadığı iki harfin mahreç olarak birbirine yakın olması cinâs-ı muzâri'yi oluşturmakta; mahreç olarak aralarında yakınlığın olmaması durumunda ise, cinas-ı lâhik oluşmaktadır.

Cinâs, Mîsâl-6:

(وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْأَوْنَ عَنْهُ)

“Onlar hem insanları peygamberden uzak tutmaya çalışırlar hem de kendileri ondan uzak dururlar.” Ayetinde (En’âm, 6/26) (◌) ile (◌) harflerinin mahreç olarak birbirine yakın olması cinas-ı muzâriyi oluşturmaktadır (Kılıç ve Yetiş, 1993, s. 14).

Cinâs, Mîsâl-7:

(وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ)

“Arkadan çekiştiren, ayıp kusur arayanın vay haline!” Ayetindeki (Hümeze, 104/1) (همزة) kelimesinde yer alan (◌) harfi ile (لمزة) kelimesindeki (ل) harfi mahreç olarak farklılık arz etmekte, biri boğazdan biri ise dilden ses olarak telaffuz edilmektedir. Bu sebeple birincisine yani muzâri olana ilhâk edilmektedir (Kâsım ve Deyb, 2003, s. 117).

Cinâs-ı gayr-ı tâm, ikinci olarak harflerin sayısının farklı olması sebebiyle de ayrıma tutulmuştur Buna göre iki kelimedeki harf sayısı eşit değilse cinâs-ı nâkıs meydana gelmektedir (Hanbelî, 2004, s. 69).

Cinâs, Mîsâl-8:

((وَالْتَفَتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ)) إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقِ

“Ve bacaklar birbirine dolaştığında; işte o gün sevkedilen yer sadece rabbinin huzurudur.” Ayetinde (Kıyâmet, 75/29-30) (ساق) kelimesi ile (مساق) kelimesi karşılaştırıldığında harf sayıları aynı olmaması sebebiyle cinâs-ı nâkıs oluşmuştur (Hanbelî, 2004, s. 70).

Cinâs-ı gayr-ı tâm içerisinde üçüncü olarak ise kelimelerin hareke ve sükûn durumlarında farklılık olması dolayısıyla cinâs-ı muharref meydana gelmektedir.

Cinâs, Mîsâl-9:

(اللهم كما حسنت خلقي فحسن خلقي)

Hiz. Peygambere ait “Allah’ım! Yaratılışımı güzel yaptığın gibi ahlakı mı da güzel yap” anlamındaki hadiste (İbn Hanbel, c. I, s. 403.; c. VI, s. 68, 155) yer alan (خَلَقَ) ile (خُلِقَ) kelimeleri arasında hareke ve sükûn farkı muharref cinâsı oluşturmaktadır (Kılıç ve Yetiş, 1993, s. 13).

Cinâs-ı gayr-ı tâm içerisinde dördüncü olarak ise harflerin sıralanışının farklı olması durumu cinâs-ı kalb yani iki kelimenin harflerindeki dizilişten meydana gelen farklılık sebebiyle oluşan kıyas çeşidi olarak belirlenmiştir. Cinâs-ı kalb ile harflerin yeri tamamen değişirse cinâs-ı kalb-i küllî; harflerin bazılarının yeri değişirse cinâs-ı kalb-i bağd meydana gelmektedir (Kâsım ve Deyb, 2003, s. 118).

Cinâs, Mîsâl-10:

(حسامه فتح لأوليائه حنف لأعدائه)

(اللهم اسئُر عوراتي ، و آمن روعاتي)

Birinci örnekte “dostları için” kelimesi ile “düşmanları için” kelimesinin tamamen değişmesi sebebiyle cinâs-ı kalb-i küllî oluşmuştur. İkinci örnekte ise “üzüntü” ve “zevk” anlamında iki farklı kelime olan (روعاتنا) ile (عوراتنا) ile bazı harflerin yeri değişmiş ve cinâs-ı kalb-i bağd oluşmuştur (Atiq, 2015, s. 211).

Bedî‘ sanatlarının muhassinât-ı maneviyye yani manevi güzelleştiricileri ise yine onlu bir tasnif ile Tıbâk (الطباق), Mukâbele (المقابلة), Müşâkele (المشكلة), Müzâvece (المزاوجة), Tevriye (التورية), Tensîk’us-Sıfât (الصفات تنسيق), Te’kîdü’l-medh(zem) bimâ yüşbihü’z-zem(medh), Hüsn-i tâ’lîl (حسن تعليل), Tecâhül-i Ârif (تجاهل العارف) sanatı ve İstidrâç (الاستدراج) sanatları olarak belirlenmiştir. (Teftâzânî, t.y., s. 641) Muhassinât-ı maneviyye konusunda da örneklik teşkil etmesi hususunda belâgat alanına etkisini görmek ve Arap dili öğretiminde kullanılabilecek misallere yer vermek adına hüsn-i tâ’lîl (حسن تعليل) ve tecâhül-i Ârif (تجاهل العارف) sanatlarına kısaca yer vermeye çalışacağız. Öncelikle ele alacağımız hüsn-i tâ’lîl, belâgat alanında güzel gerekçelendirme anlamında kullanılan bir sanat olarak ifade edilmektedir. Lügavî olarak güzel bir neden göstermek anlamına gelen hüsn-i tâ’lîl, ilmu’l-Bedî‘ çerçevesinde bakıldığında önemli bir manevi güzelleştirici olarak görülmektedir. Bu açıdan bir anlatının gerçek sebebini değil de anlatının amacını güzel ve farklı bir şekilde ifade etme sanatı olarak tarif edilmiştir (Durmuş, 1992, c.19. s. 33). Hüsn-i tâ’lîl sanatı gerçek sebebi gizleyerek başka bir sebebe dayanarak ifadeyi güzelleştirerek açıklama sanatı olarak görülmesinde dikkat çeken husus, gerçekleşen bir hadisenin sebebine yer vermeyip bunun aksine gerçek olmayan bir sebebi ortaya koyma sanatının icrası olarak görülmektedir (Saraç, 2015, s. 209). Gerçekliğin dışında sebebi farklı nedenlere bağlama çabasındaki bu sanatın delillerinin hayal ürünü olması sebebiyle umumî olarak belâgat alimleri tarafından Kur’ân’da bu sanatın olmadığı değerlendirilmiştir (Bulut, 2014, s. 150). Edebiyat alanında ise önemli bir güzelleştirici olan hüsn-i tâ’lîl, övgü yahut yergi amacıyla kullanılmakta ve ifadeyi güçlendirmek suretiyle okuyucu da farklı anlamaya yol açmaktadır. Bu sanatı nazım türlerinden kabul ederek hüsn-i tâ’lîl kavramını ilk defa kullanan müellifin Fahreddin er-Râzî olduğunu söylememiz mümkündür (Râzî, 2004, s. 297). Bu sanatın kapsamı konusunda ise nesir ya da nazım olsun tüm edebi türlerde etkisinin olduğu savunulmuş ve edebi eserlerin neredeyse tamamında bu sanata yer verildiği değerlendirilmiştir (Durmuş, 1992, c.19. s. 33). Hüsn-i tâ’lîl

sanatının belâgat ilmindeki yerini mîsâllerle açıkladığımız takdirde, bu sanatın dil eğitimi ve öğretimi konusunda hangi etkileri ortaya koyduğunu görmemiz mümkün olabilecektir.

Hüsn-i tâ'lîl, Mîsâl-1:

(«كأن السحاب الغر غيبين تحتها، حبيباً فما ترقى لهن مدام»)

Meşhur Arap şairlerinden el-Mütenebbî'nin (ö. 354/965) bir şiirinde, “Sanki sağanak yağmurlu bulutlar o tepelerin altında Habib'i defnetmişler de göz yaşları bir türlü dinmemektedir.” asıl anlatılmak istenen gizlenerek göz yaşları ölüm gerçeğiyle bir nevi yağmurun yağmasına bağlanmakta ve hüsn-i tâ'lîl icra edilmektedir (İbn Ma'sûm, 1968, c. I. s. 468).

Hüsn-i tâ'lîl, Mîsâl-2:

Farklı edebi örnekler de sık sık hüsn-i tâ'lîl sanatına başvurulduğunu görmekteyiz. Nitekim yaşlı ve beli eğilmiş vaziyette yürüyen birine, “Böyle ne yapıyorsunuz?” diye sorulmakta ve yaşlı adamın da bu soruya cevaben “Yitirdiğim gençliğimi arıyorum” demesi hüsn-i tâ'lîl sanatına örnek olarak verilmekte, gerçek sebep farklı bir sebebe dayandırılmaktadır (Pala, 1999, c. 19. s. 34).

Hüsn-i tâ'lîl, Mîsâl-3:

“Hâk-i payine yetem der ömürlerdir muttasıl

Başını taştan taşa urup gezer âvâre su.”

Klasik edebiyatın büyük şairi Fuzûlî'nin (ö. 963/1556) divanındaki “su” kasidesinde yer alan yukarıdaki meşhur beytinde, suyun akma sebebinin Hz. Peygamberin ayağının toprağına ulaşma arzusu gösterilmiştir. Su bu nedenle başını taştan taşa vurmaktadır denilmekte ve gerçek neden gizlenerek Hüsn-i tâ'lîl sanatı icra edilmektedir (Fuzûlî, 1990, s. 63.).

Muhassinât-ı maneviyye konusunda da ele alacağımız ikinci güzelleştirici ise tecâhül-i Ârif ‘tir.

(تجاهل العارف) sanatıdır. Tecâhül-i Ârif, bedî‘ ilminde bir sözü kuvvetlendirmek amacıyla yazarın bildiği bir şeyi bilmiyormuş gibi anlatması sanatına verilen isimdir (Durmuş, 2011, c.40, s.232). Buna göre, belirli nüktelere atfen bilinen şeyin bilmezden gelerek ifade edilmesi olan bu sanat, (غيره مساق المعلوم سوق) “bilinen bir sözü bilinmeyenle yerine getirmektir” şeklinde tarif edilmekte ve bedî‘ sanatlarından sayılmaktadır (Sekkâkî, 2014, s. 667). Tecâhül-i Ârif

sanatının kınama (tevbîh), dokundurma (ta‘riz), aşk şaşkınlığı, övgüde, yergide hicivde mübalağa ve olayın kesinliğini belirtmek gayesiyle (takrîr), şeklinde kısımlara ayrıldığını görmekteyiz (Hanbelî, 2004, s. 205). Tecâhül-i Ârif’in bu türlerine birer mîsâl vererek bu sanatı açıklamaya çalışacağız.

Tecâhül-i Ârif, Mîsâl-1:

(قَالُوا يَا شُعَيْبُ أَصْلَافُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرَكَ مَا يَعْْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ)

Kur’ân’da Medyen halkının cehalet göstererek Hz. Şuayb’a soru sormasını kınama maksadıyla: “Ey Şuayb! Atalarımızın taptıkları putları terk etmeni sana namazın mı emrediyor?” Ayetinde (Hûd, 11/87) kınama (tevbîh) amaçlı Tecâhül-i Ârif sanatı dikkatimizi çekmektedir.

Tecâhül-i Ârif, Mîsâl-2:

(قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ إِبَائُكُمْ أَوْ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ)

“Biz veya siz, ikimizden biri ya doğru yol üzerinde veya açık bir sapıklık içindedir” Ayetinde (Sebe’, 34/24) Hz. Peygamber ile ashabının hidayette, kâfirlerin dalâlet içinde bulunduğu bilindiği halde şüphe uyandırıcı bir tarzda inanmayanların dalâlette olduklarına dokundurma (ta‘riz) biçiminde ifade edilerek tecâhül-i ârif sanatı uygulandığını görüyoruz.

Tecâhül-i Ârif, Mîsâl-3:

(قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَابِدِينَ)

“De ki: Rahmân’ın oğlu olsaydı ona tapanların ilki ben olurum” Ayetinde (Zuhrûf 43/81) Allah’ın oğlunun bulunmadığını Hz. Peygamberin bilindiği halde, bilinmiyormuş gibi bir anlatımla dokundurma (ta‘riz) biçiminde ifade edilerek tecâhül-i ârif sanatı uygulanmıştır.

Tecâhül-i Ârif, Mîsâl-4:

(وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ أَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَهَيْنِ مِن دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ

مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ

مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ)

“Allah, “Ey Meryem oğlu Îsâ! İnsanlara sen mi ‘Allah’ın dışında beni ve annemi birer tanrı kabul edin’ dedin?” buyurduğu zaman o şu cevabı verir: “Hâşâ! Seni tenzih ederim. Hakkım olmayan şeyi söylemek bana yakışmaz. Hem ben söyleseydim şüphesiz sen onu

bilirdin. Sen benim içimdekini bilirsin, ama ben senin zâtında olanı bilmem. Gizlileri tam olarak bilen yalnız sensin.” Ayetinde (Mâide, 5/116). Hz. İsa’nın bu sözü söylemediği bilindiği halde olayın kesinliğini belirtmek gayesiyle (takrîr), şeklinde tecâhül-i ârif sanatı dikkatimizi çekmektedir. Hz. İsa ve annesini ilâh edinenlerin yanlış inançlarına dokundurma (ta‘riz) yapılarak, olayın kesinliğini belirtmek gayesiyle (takrîr) manevi güzelleştirici olan tecâhül-i ârif uygulanmıştır.

Tecâhül-i Ârif, Mîsâl-5:

(وَمَا تَلْكَ بِمِثْلِكَ يَا مُوسَى)

“Sağ elindeki nedir ey Mûsâ?” Ayetinde (Tâhâ, 20/17) Allah’ın Hz. Mûsâ’nın elindeki âsâ olduğunu bildiği halde nedir diye sorması, Hz. Mûsâ’nın korkusunu giderip alıştırma ve yakında âsânın onun bir mucizesi olacağı kesinliğini belirtmek gayesiyle (takrîr) tecâhül-i ârif uygulanmıştır (Durmuş, 2011, c.40, s. 232).

Öncelikle yukarıdaki örneklerden görüldüğü üzere tecâhül-i ârif sanatında manevi bir güzelleştirici olarak soru edatlarının sıklıkla kullanıldığını müşahade ediyoruz. Edebî eserlerde umumiyetle istifham edatlarının çokluğu kabul görülen bir durum olmasa da tecâhül-i ârif, sözü güzelleştirecek bir şekilde dikkat çekmek maksadıyla yukarıda ifade edilen şekillerde ifade etme sanatı olarak özgün bir güzelleştirici özelliği taşımaktadır. Tecâhül-i ârif inkâr, ikrâr yahut takrîr şeklinde bilinen bir şeyi bilmez gibi nükteli bir tarzda ifade edilmesi şeklinde anlaşılması, soru edatı olmadan da yapılabilmesi, teşbih, istiare, tenasüp, mübalağa gibi güzelleştiricilerle beraber uygulanabilmesi bu sanatın kapsamını bizlere göstermektedir. Örneğin istifham yani soru sorma sanatı, klasik belâgat kitaplarında müstakil bir güzelleştirici değil de tecâhül-i ârif sanatının içerisinde ele alınarak anlatılmıştır.

Tecâhül-İ Ârif (تجاهل العارف) sanatına ait Kur’ân-ı Kerim’de yer alan örnekler tek tek tespit edilmeye çalışılmış ve toplamda kırk iki surenin içerisinde bu sanatın varlığı tespit edilmiştir.

3. ARAPÇA ÖĞRETİMİNDE BEDÎ‘ SANATLARININ KULLANIMI

Bedî‘ sanatlara ait mevcut literatürdeki sanatları genel hatlarıyla sunmaya çalıştık. Bedî‘ sanatlarındaki güzelleştiriciler ve sunmaya çalıştığımız mîsâllerle, bu sanat Türkçe ve Arapça dillerinde zenginleştirilebilecektir. Bu açıdan Bedî‘ sanatlarının genel olarak dil öğretiminde özel olarak ise Arapça öğretiminde kullanılması büyük önem arz etmektedir. Dili güzelleştiren unsurlar kullanım açısından dile nasıl zenginlik katıyor ve literatüre nasıl katkı sağlıyorsa,

Arapça öğretim tekniklerinde bu sanatların kullanımı yeni bir yöntem olarak dil öğretimine büyük zenginlik sunabilecektir.

Lisans derecesinde ülkemizde belâgat derslerinin sunulduğunu biliyoruz. Arap dili öğretimini amaç edinen Arap Dili ve Edebiyatı, Arapça Öğretmenliği, İlâhiyat Fakülteleri, İslami İlimler Fakülteleri vb. bölümlerde lisans derecesinde; Temel İslam Bilimleri, Arap Dili ve Belâgatı, Arap Dili ve Edebiyatı, Arap Dili ve Öğretimi, Doğu Dilleri Eğitimi veya Edebiyatı gibi farklı ana bilim dalları vasıtasıyla lisansüstü öğretimde belâgat derslerinin müfredatlarda yer aldığını ve önemli görüldüğünü söyleyebiliriz. Bu açıdan Arapça öğreniminde gramer olarak iyi bir eğitim almış öğrenci yahut gruplara uzmanlık gerektiren başlıklar çerçevesinde bedî‘ sanatlarının bağımsız bir ders olarak sunulması kanaatimizce Arap dili öğretiminde edebî yön eksikliğinin giderilmesinde ziyadesiyle fayda sağlayacaktır.

Araştırmamızda yer verildiği üzere bedî‘ ilminde mevcut bulunan söze güzellik katan, sözün muhatap üzerindeki etkisini artıracak mâna ve lafızla ilgili sanatlar tek tek ele alınmalı, edebi güzelleştiricilerin türleri incelenerek, bedî‘ ilminde yer alan sanatların günümüz Arapçasında etkin kullanımı hedeflenmelidir. Bedî‘ ilminde yer alan lafzi ve manevi güzelleştiricilerin tamamı ele alındığında, bu sanatlarla ilgili verilen mîsâllerin genelinin Kur’ân’da yer alması gerek Kur’ân eğitimi gerekse Arapça öğretimi bakımından önem arz etmektedir. Öğretim açısından ele alınacak önemli nokta ise bize göre belîğ olan bir metni yahut sözü idrak edebilmektir. Bedî‘ ilmindeki sanatlar bu öğrenme çabası çerçevesinde değerlendirildiğimizde dili öğrenme ve öğretme metodu açısından kullanılabilir bir etmen olarak görebiliriz. Bedî‘ sanatlarında yer alan edebî yönün kavranabilmesi ve içselleştirilmesi elbette dilin bütün incelikleriyle öğrenilmesiyle mümkündür. Örneğin Arap edebiyatçısı Câhız, (ö. 255/869) belâgat sanatlarının, konu olarak zuhûruna ve sonraki dönemlere etkisine dikkat çekmiştir. Ona göre Arapçanın inceliklerini ve içindeki sanatları öğrenmek dilin maksadının anlaşılmasını sağlamakta, bu konuda yapılacak araştırma ve çabalar da dilin yücelmesine sebebiyet vermektedir (Câhız, 1975, c. IV. s. 55).

İlm-i bedî‘, belâgat alanında muktezâ-i hâle uygun şekilde bir ifadenin edebi sanatlarla örtülü olmasını, lafzen ve mânâen güzelleştirilmesi ile ilgili usûl ve kaideleri incelemektedir (Eren ve Uzunoğlu, 2012, s. 129). Bu sebeple Arapça öğretiminde bu ilmî sanatlarla kuralları uygulamak için, etkin bir tarzda dil kaidelerinin işletilmesi gerekmektedir. Belâgat ilminin duygu ve düşüncelerimizden doğması sebebiyle ifadelerimize aksiyon sağlaması, cansız varlıkları canlandırması, görülemeyen ruhsal hadiseleri görünür hale getirmesi, gerçek hayata dair her şeyi hayelleştirip güzelleştirmesine ait tüm yönler Arapça öğretiminde aktif

olarak kullanılabilecektir. Bu ilme ait yöntem ve tekniklerin kullanılması da dil becerilerinin kazanımına büyük katkı sağlayacaktır. Arapça öğretimi ekseninde özet şeklinde (mubassat) verilecek belâgat sanatları Arap dilinin öğretim şekillerine büyük katkı sağlayacak ve öğretim yöntemleri daha belîğ bir mahiyet kazanacaktır.

Modern dünyada sadece günlük olarak değil, bilimsel, kültürel ve her türlü sosyal alanda kullanılan ve çok geniş bir coğrafyada konuşulan Arapçanın, gerek dini eserleri ve kültürel mirası anlamak, gerekse de bir iletişim dili olarak kullanılmak üzere, hızlı ve etkin bir şekilde öğrenilmesi günümüzde çok daha fazla önem kazanmıştır. Geleneğimizde klasik Arap filolojisine ait bilimlerin sınıflamasında, gramer ve morfoloji öncelikli bilimler olarak kabul görmüş ve dil öğretimi temelde bu iki disiplinin öğretilmesine bağlanmıştır. Bugün için ise dil bilgisi odaklı bir dil öğretimi yerine metin ve konuşma odaklı dil öğretimi giderek artan bir ilgi görmektedir. Özellikle yetişkin öğrencilere uygulanan Arapça öğretiminde, elbette dilbilgisi açıklamalarına yer vermek gerekmektedir, ancak bu doğrultuda metin odaklı öğretimin farklı yöntemlerle dil öğretimini kolaylaştırdığı ve hızlandırdığı tespitinden yola çıkılarak, kapsamlı bir Arapça öğretim stratejisi çerçevesinde klasik belâgat, teorik boyutta değil edebî metinlerle beraber düşüncelerdeki ve üslûptaki estetiği açıklayıcı bir bilim dersi olarak okutulmalıdır. Belâgatin bazı konuları istinbâtî yöntemle (örnekten kurala yöntemi), bazı konuları ise kıyasî yöntem (kuraldan örneğe yöntemi) kullanılarak anlatılmalıdır. İstinbâtî yöntem, derste öğrencilere edebî bir eser, şiir vs. verilip bunun üzerinden işlenmek istenen kuralın ortaya konulmasıdır. Kıyasî yöntemde kural verildikten sonra örnekler üzerinde durulur. Her iki yöntem de birbirini tamamlamak üzere kullanılması gerekmektedir. Belâgata ilişkin birtakım kurallar nahiv ilminin mânadan ayrı görülemeyeceği ilkesi doğrultusunda nahiv ilmine evrilmelidir (Gündüzöz, 2010, s. 37).

Bedî' ilim sanatlarının Arap dili öğretiminde kullanılmasından önce mutlaka öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin uygun hale getirilmesi elzemdir. Evvela öğrenci merkezli bir yaklaşımın tercih edilmesi Arapça öğretim sürecini aktif hale getirecektir. Bir iletişim aracı olan dil kurallarının öğretiminde dinleme, konuşma, okuma ve yazma yani dört temel beceri ile birlikte öğretilmesi önemlidir. Bedî' ilim sanatları Arap dili öğretiminde kullanılırken sanatlar basitten karmaşığa, somut kavramlardan soyut kavramlara doğru kavratılması uygun olacaktır. Yine öğretim tekniği olarak görsel ve işitsel kaynak ve yöntemlere başvurulması kalıcı öğrenmeyi sağlayabilecektir. Sınıf içi uygulamalarda tadrîci bir öğretim yöntemi esas alınmalıdır. Bedî' ilim sanatlarının yer aldığı edebî metinler ele alınırken evvelâ basit diyalog metinlerinden başlanabilecektir. Tüm bunlar yapılırken öğrencilere sözlük

kullanma alışkanlığı kazandırılmalıdır. Kalıcı öğrenmenin sağlanması için belirli periyotlarda mutlaka temrin uygulamaları yapılmalıdır. Tüm bu öneriler doğrultusunda bedî‘ ilim sanatlarının Arap dili öğretiminde kullanımı noktasında her bir sanatın özelliğine göre ve öğrencilerin hazır bulunuşluklarına istinaden başlangıç seviyesinde on ders saati üzerinden derslerin dağılımında metin/diyalog uygulaması için üç saat, dil bilgisi için iki saat, temrin-alıştırmalar için üç saat, telaffuz ve yazı uygulamaları için iki saat verilmesi yeterli olacaktır. Bütün bu öneriler çerçevesinde bedî‘ sanatlarının Arapça öğretiminde aktif olarak kullanılmasına yönelik uygulamalar ve önerilerimizi bu bölümden sonra yer vermeye çalışacağız.

3.1. İLETİŞİMSEL YAKLAŞIMDA BEDÎ‘ SANATLARI

İletişimsel yaklaşım yabancı dil öğretiminde öğrenilecek dile ait özelliklerin iletişimsel yönünü yansıtan ve çeşitli şekillerde sınıf içi uygulamalarla desteklenen bir yaklaşımdır. Bu itibarla iletişimsel yaklaşım yararlı bir yaklaşım olarak tanımlanmakta dile ait işlevsel özellikler öncelenmektedir (Roche, 2005, s. 25). Dil becerilerinin kazanılmasında konuşma becerisini kazandırmak amacıyla geliştirilen çeşitli metot ve yaklaşımlar mevcuttur. Bunların içinde en etkilisi kabul edilen iletişimci yaklaşıma göre; dilin toplumsal boyutu vardır ve dil boşlukta, amaçsız kullanılan bir araç değildir. Bu yaklaşımla öğrencinin ana dilini öğrenirken yaşamış olduğu ortama benzer bir ortam oluşturmak, yani öğretilen yabancı dili ikinci bir ana dil gibi öğrencinin bilinçaltına yerleştirmek hedeflenmektedir (Kervankaya, 2014, s. 132). Bize göre iletişimsel yaklaşımı esas almak üzere Arapça öğretiminde bedî‘ sanatları kullanmak suretiyle yabancı dil öğreniminde kalıcılığı sağlayabilecektir. Buna göre bu bedî‘ ilmine ait sanatları esas alarak işitsel sınavlar yapılabilir, ses kayıtlarıyla öğrencilerin bilgileri ölçülebilir. Bunun yanında görsel materyaller ışığında genel olarak Arapça bilgisi ölçülebileceği gibi, özel olarak da belâgat bilgisi değerlendirilebilecektir. Bu şekilde gerçekleştirilen örnekler iletişimsel yaklaşıma uygun olarak çoğaltılabilecektir. İletişimsel yaklaşım, günümüz Arapça öğretiminde kullanılan etkin bir yöntemdir. Bu yöntem sayesinde dil öğrenen kişi üzerinde kalıcı öğrenme sağlanmaktadır. Bedî‘ sanatlarından, lafzi ve manevî güzelleştiriciler bir müfredata yayılarak dil öğretimine katkı sağlanabilecektir. İletişimsel yöntemlerin uygulanmasından sonra diğer bir metot ise okuma etkinliklerinde bu sanatların kullanılması ve sessiz okuma yöntemiyle dil öğrenimine yeni bir soluk kazandırılması sağlanabilecektir.

3.2. OKUMA ETKİNLİKLERİNDE BEDÎ‘ SANATI

Metin okuma etkinliği birçok farklı türde metin örneklerinin önceki öğrenmelerle kıyaslanarak kısa sürede etkili anlama ve anlatma becerisini sağlama çabasıdır. (Kim, 2006, s. 33-39) Metin okuma etkinliklerinde özellikle sessiz okuma odaklanmayı sağladığı gibi etkinlikte geri dönütle için de uygulanagelen bir yöntemdir. Lisans yahut yüksek lisans seviyesinde okuma dersleri, dil melekесinin sağlanması ve edebî bir zevk oluşturacak tarzda dil öğrenenler üzerinde kıyaslama imkânı sunmaktadır. Okuma etkinliğinde kelimelerin telaffuzu, noktalama işaretlerinin kullanımı, tonlama ve vurgulara dikkat edilmesi büyük önem taşımaktadır (Gündüzöz, 2010, s. 40). Bu konuda bedî‘ sanatlarını kullanmak suretiyle örnekler vermeye çalışarak ve bu etkinliklerin yabancı dilde telaffuza etkisini ölçebiliriz.

Okuma Etkinliği-Temrîn-1:

Aşağıda verilen ibareleri dikkatlice okuyunuz. Altı çizili kelimelerin gramer bakımından türünü yazınız ve ses bakımından hangi bedî‘ sanatına ait olduğunu sebebiyle birlikte belirtiniz?

a) “وَتَحْسِبُهُمْ أَيَقَاطًا وَهُمْ رُقُودٌ”

b) “لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ”

Cevap:

a) Her iki kelime de isimdir; Tıbâk sanatı (uyuyan ve uyanık) vardır.

b) Her iki kelime de edattır; Aynı cins edatlar Tıbâk sanatını gerçekleştirmiştir.

3.3. ÖĞRENCİLERİN ÖLÇÜLMESİNDE BEDÎ‘ SANATLARI

Bilimsel araştırma yöntemleri çerçevesinde en iyi veri toplama araçlarından biri olan test yöntemi, sistematik bir ölçme yöntemidir. Yaygın olarak kullanılan test yönteminin yabancı dil öğretiminde sıklıkla kullanıldığını ancak belirli test türlerinin tercih edildiğini söyleyebiliriz. Bunlardan bir tanesi de kart ile tespit yöntemidir. Buna göre Arapça derslerine ait sınavlarda öğrencilere kartlar üzerine yazılı olan bedî‘ ilim sanatlarından lafzi yahut manevi güzelleştiricilere ait örnekler verilerek öğrencilerden yazılı metinleri belirlenen sürede okumaları istenebilir. Süre bittiğinden her öğrencinin kaldığı yere işaret koyması istenerek, işaretlenen yerden geriye doğru okunmuş olan kelime sayısı sayılarak dakikada kaç kelime okunduğu tespit edilir. Bu işlemleri müteakiben kartın arkasında yer alan bedî‘ kavramlarıyla ilgili test soruları öğrencilere yöneltilir. Böylece öğrencilerin Belâgat kavramlarını kavrama düzeyi tespit edilir. Ancak bu veya klasik uygulamalarda yapılan test sınavlarında, Geçerlilik (Doğruluk), Güvenirlik, Ayırt etme ve Kullanılışlık ilkelerine uyulması elzemdir (Şencan,

2005, ss. 7, 723). Belâgat ilminin kazanımlarını sağlamak adına yapılacak ölçme sınavlarında örnek olarak aşağıda verilen örnek sorunun Geçerlilik (Doğruluk), Güvenirlilik, Ayırt etme ve Kullanılışlık ilkelerine göre yapılıp yapılmadığı tespit edilebilecektir (Akçay, 2001, ss. 3-4). Öğrencilerin temel ilkelere uyulması şartıyla farklı ölçme yöntemleri kullanılabilecektir. Bu yöntemlerin sayısı elbette artırılabilir. Bundan sonra bazı dil oyunları ile belâgat öğretiminin yapılması konusu dikkatimizi çekmektedir.

3.4. DİL OYUNLARINDA BEDÎ‘ SANATLARI

Oyun tekniği dil öğretiminde günümüzde uygulanan bir yöntemdir. Gerek uygulamalı yöntemle gerekse dijital ortamda gerçekleştirilen oyun yöntemi dil öğretiminde aktif ve etkin bir öğrenmeyi sağlayabilecektir. Günümüzde yabancı dil öğretiminde öğrencilere yönelik olarak geliştirilmiş belirli oyunlar mevcuttur. Bu oyunları ele almak gerekirse özellikle yabancı dil öğretiminde harf oyunları, kısaltmalarla (SOS) yeni kavramlar oluşturma oyunları, boşluk, kelime bulmaca oyunları, kelime zinciri oyunları ve hikâye ve şiir yazma oyunları gibi oyun türlerini sayabiliriz (Gündüzöz, 2010, s. 50). Bu oyun türleri elbette dil öğretiminde dijital alana uyarlanabilir ve geliştirilebilir. Örneğin öğrencilere bazı kelimeler dinletilebilir, bu kelimelerde verilen sesleri ayırt etmeleri sağlanabilir. Meselâ bedî‘ sanatlarına ait bir örnek kelimede geçen (ص) ya da (س) sesini öğrencinin ayırt etmesi istenebilir. Ya da görsel bir materyal sunularak hem sanatları tespit etmek istenebilir hem de sanatların içerisindeki fonetik yapıyı öğrencinin öğrenip öğrenemediğini görsel bir oyunla ölçülmesi sağlanabilir. Başka bir dil oyunu da örnek vermek gerekirse öğrencilere bazı kelimeler karışık halde verilerek onlardan bu kelimeleri kurallı ve doğru bir cümle şeklinde birleştirmeleri ve doğru bir cümle oluşturmaları istenebilir. Farklı içeriklerle zenginleştirilebilecek bu dil oyunlarının Arapça öğretiminde belâgat sanatlarının öğreniminin kalıcı olacağı kanaatindeyiz. Bu oyun türlerinin artırılması ve geliştirilmesi mümkündür. Genel anlamda belâgat sanatlarının özel anlamda ise bedî‘ sanatlarından olan lafzî ve manevî güzelleştiricileri bu oyun türlerine dahil edilerek kalıcı öğrenme gerçekleştirebilecektir. Bedî‘ sanatlarının Arapça öğretiminde etkin kullanımı konusunda iletişimsel yaklaşımın, okuma etkinliklerinin, ölçme türlerinin ve dil öğrenme oyunlarının kullanılmasını metodolojik öneri olarak sunmaya çalıştık. Bundan sonra dil öğreniminde olmazsa olmaz olarak görebileceğimiz gramer bilgisinin bu sanatların öğretilmesinde ve Arapça öğretiminde etkin kullanımı konusuna değinmeye çalışacağız.

3.5. GRAMER UYGULAMALARINDA BEDÎ‘ SANATLARI

Belâgat ilmine ait konuların gerek temel öğrenme yöntemlerinde gerekse dil öğretiminde kullanılması konusunda bu ilme karşı bir ön yargının bulunduğunu söyleyebiliriz. Bu ön yargının sebeplerinden bir tanesi bu ilmin özel bir alan bilgisini gerektirmesidir. Bu özel alan bilgisi dahilinde klasik belâgat öğretisi sadece teorik boyutta ele alınırsa kalıcı bir öğrenmeden söz edilemez. Belâgat derslerinin yukarıda verdiğimiz metod ve örnekler sadedinde edebî metinlerle beraber, düşüncelerdeki ve üslûptaki estetiği açıklayıcı bir bilim dersi olarak okutulması uygun olacaktır. Belâgatin bazı konularının istinbâtî yöntemle, istikrâ, (örnekten kurala metodu), bazı konularının ise kıyasî yöntem (kuraldan örneğe metodu) kullanılarak anlatılmasının gerekli olduğunu vurgulamıştık. İstinbâtî yöntem ile öğrencilere edebî bir eser, şiir vs. verilip bunun üzerinden işlenmek istenen kurallar öğretilenilecektir. Kıyasî yöntemde ise belirlenen kuralları müteakiben misallerle kalıcı öğrenme gerçekleşebilecektir. Bu iki yöntem birbirini tamamlamak üzere kullanıldığında belâgat alanına ait bazı gramer yani nahiv konularından ayrı düşünülemez (Gündüzöz, 2010, s. 51). Belâgatin dil bilgisine uygulanması yöntemi yani nahiv kaidelerinde genel olarak belâgat kaideleri özel anlamda ise bedî' sanatlarının etkileşimi kalıcı bir dil öğreniminde temel rol oynamaktadır. Buna dair öğrencilere ses kaydı olarak bedî' sanatlarına ilişkin örnek cümleler dinletilebilir, bu cümlelerin isim ya da fiil cümlesi olup olmadıkları sorulabilir. Dinlenen bu cümlelerde hangi sanatın olduğu sorularak belâgat bilgisi de ölçülebilir. Dil bilgisinin ölçülmesine ilişkin örnekler elbette çoğaltılabilir. Bedî' sanatlarından lafzî ve manevî güzelleştiricilerin anlaşılmasında nahiv konularıyla sanatların mezc edilmesi suretiyle kalıcı bir öğrenme sağlanabilecektir.

4. BEDÎ' SANATLARININ ARAPÇA ÖĞRETİMİNDEKİ YERİ

Belâgat ilminin ülkemizde gerek edebî açıdan gerekse öğretim metodu açısından çok fazla değer görmemesinin farklı nedenleri mevcuttur. Dejenere olan toplumlarda manevî, ahlaki ve bedî' değerler önemini yitirmeye devam etmektedir. Eğitim ve buna bağlı olarak kendini yetiştirme, kitap okuma gibi konular da bundan nasibini alır. Emek mahsulü olan, kaliteli, güzel sözlerle dolu kitaplar-eserler yerine, birkaç günde yazılmış, edebî, ilmî değeri olmayan kitaplar rağbet görmeye başlar. İçeriği bir tarafa, kullanıldığı dilin seviyesi dahi çok basit olan bu eserler, insan gelişmesine ve ufkuna katkıda bulunamayacağı gibi kullandığı dili ve sarf ettiği kelimeleri de olumsuz yönde etkiler. İyi bir eğitim görmemiş, kitapla haşır-neşir olmamış, kelime dağarcığı konusunda sokak dili ile sosyal medyadaki seviyesi düşük dilden başka kazanımı ve nasibi bulunmayan insanlar için belâgat elbette bir şey ifade etmeyecektir. Dolayısıyla, düşünce üretmede, toplumsal ilişkilerde, günlük davranışlarda ve başkalarının hak

ve hukukuna riayet etmede titiz davranmayan bir toplumun, konuşmada da aynı titizliği göstermeyeceği bir gerçektir. Günlük yaşantısında, hedeflere varmak için nasıl en kısa -ve kendisine göre mübah- yolları kullanıyorsa söz ve ifadede de aynı seviyede kalmaktadır. (Toprak, 2016, s. 9) Artık öğrenme ve ilim talep etme eylemi, daha çok kısa yoldan bilgiye ulaşma ve bu bilgileri kariyer sahibi olmanın bir aracı kılma faaliyetine dönüşmüştür. Günümüzde Türkiye’de belâgat ilmine gerekli yer verilmemesinin ya da bedî sanatları gibi belâgat ilmine ait bileşenlerin öğretim yöntemi olarak kullanılmamasının sebeplerine dikkat çekmek istiyoruz. Sadece Türkiye’de değil birçok İslam ülkesinde ezberci eğitimin ön planda olması, öze ve hakikate dâir arayışların azalması. Türk eğitim sisteminde ortaöğretim kurumlarında klasik edebiyatın öğretildiği kitapların yok denecek kadar azalması. Dolayısıyla belâgatın da bir sonraki eğitim süreçlerinde zor ya da gereksiz bir ilim dalı gibi addedilmesini bu sebeplerin başına alabiliriz. Diğer yandan dil öğretiminde ve özel olarak da Arap dilinin öğretilmesinde birçok eksikliğin bulunması diğer bir sebep olarak görülebilir. Kur’ânî ilimleri anlamının temel basamaklarından biri olarak kabul edilebilecek ve belli bir seviyeye ulaşmanın da kavramsal karşılığı olan belâgat ilmi için temel teşkil eden sarf ve nahiv ilimlerinin yeterli denebilecek düzeyde öğretilmemesi bu nedenlerden görülebilir. Türkiye’de son yıllarda meal-tercüme akımının kendine yer bulması nedeniyle eski Arap şiirini, dönemin sosyal ve kültürel kodlarını ve sarf ile nahiv ilimlerini ve bunların zirvesi olan belâgat ilmini öğrenmeye ilginin bulunmaması bir başka neden olarak görülebilir. Öğrenme yönteminde hazır bilgilerle yetinilmesi, belâgat ilminin zor bir ilim olduğu konusundaki ön yargıların varlığı, günlük yaşamda kullanılan dilin kısır döngüsü ve işlevselsizliği hususu önemli görülmüştür. Bunlara ilaveten son olarak bu hususta verilen çabalar elbette belâgatın gelişmesini temin etmede yetersiz kalmaktadır. (Abdülhadioğlu, 2016, s. 9). Genel olarak tespit edilen ve belâgat alanının tümüne ait bu tespitlerden sonra cüzî anlamda bedî sanatlarının ele alınmasını da önemli görüyoruz. Burada bedî sanatlarının öğretiminde hedef, kazanım ve yeterlilikleri tespit etmenin zorlukları bulunmaktadır. Burada karşılaştığımız en önemli sorun, bedî sanatlarının öğretimi noktasında, hedef, kazanım ve yeterliliklerin tespiti problemidir. Öğrencilerin hazırbulunuşlukları burada çok önemli bir etmen olduğunu yukarıda ifade etmiştik. Bunun yanında bedî ilmine ait lafzî ve manevî güzelleştiricilerin öğreniminde kaygı düzeyinin yüksek oluşu öğrenmeyi doğrudan etkileyebilecektir. Diğer yandan yabancı dile olan negatif bakış açısı, yabancı dil öğretimindeki yöntem sorunları, belâgat sanatlarına ilişkin ön kabuller, öğrencilerin bu sanatlara ilişkin tutumları, edebî sanatlara dair program geliştirme konusunda ve materyal hazırlama hususunda çaba eksikliği, bedî sanatlarının yalnız î’câzu’l-Kur’ân konusuyla sınırlı görülmesi, bedî sanatlarına dair öğretimin ilmî açıdan sonuç vermeyeceğine

dair yanlış algılar ve son olarak entellektüel bir takım çabalar dışında bedî' sanatlarına teveccühün bulunmaması problemlerin temelini teşkil etmektedir. Bu açıdan umumî olarak belâgat ilmine, hususî olarak ise bedî' sanatlarına karşı ön yargı ve kabullerin ortadan kaldırılmasının yegâne yolu mübassat bir belâgat/bedî' müfredatının oluşturulması, görsel ve işitsel materyallerle zenginleştirilerek bir program hazırlanmasıdır. Böylece öğrencilere hem belâgat ilmini sevdirmek mümkün olacak, hem de Arapça öğretimine önemli katkı sağlanacaktır. Belâgat ilim sanatlarına karşı öğretimsel olarak bir teveccühün bulunmamasının sebeplerini bu şekilde doğru tahlil etmemiz durumunda kalıcı öğrenmenin yolları açılabilir. Arap belâgatını yalnız Arap şiiiriyle anlaşılabileceğini söylemek belâgat alanına araştırmacıların mesafeli durmasına sebebiyet vermektedir. Son tahlilde klasik belâgat bulunan geçmişte bir dönem kullanılarak günümüze kadar gelmiş, ancak günümüzde kullanılmayan ve herhangi bir örneği de bulunmayan başlık ve mîsâllerin belâgat ilmi kapsamında çıkarılarak, belâgatın bölüm, konu başlıklarının ve mîsâllerin güncellenmesi gerekmektedir. Eski belâgat eserlerinin bu mevcut durumu belâgat ilminin gerekliliği konusunun sorgulanmasını beraberinde getirmiştir (Sarıkaya, 2016, s. 9). Bu haliyle özel anlamda bedî' sanatlarının Arapça öğretiminde aktif olarak kullanılabilmesi bedî' ilminin tedvini sürecindeki örnekler yerine günlük kullanıma uygun kalıpların öğretilmesi ile mümkün olabilecektir. Bu gerçekleştirilirken klasik eserlerdeki lafzi ve manevî güzelleştiriciler mutlaka temel alınması gerekir. Ancak güncelliğe ve yeniliğe duyulan ihtiyaç aşîkârdır. Mübassit, özetlenmiş, yalın hale getirilmiş, anlaşılabilir, pratik örnekler içeren bir belâgat anlayışı metodolojik olarak bir ihtiyaç olarak görülmelidir. *المبسطة العربية البلاغة* genel başlığı çerçevesinde, yukarıda verdiğimiz metod ve örnekler çerçevesinde sadeleştirerek ve basitleştirerek Arap dili öğretimindeki müfredatlara katkı sağlanması mümkündür. Belâgat ilminin öğretilmesi Arapça öğretim yöntemlerine getireceği, alana özgü yetkinlikleri, iletişim ve sosyal yetkinliği ve bağımsız öğrenme yetkinliğini kazanma açısından da çok önemli olacaktır. Bunun için lisans programlarında Arap Dili ve Eğitimi ilişkin program öğrenme çıktıları bu çerçevede revize edilebilir. Yenilenen öğrenme çıktılarından hareketle Ortaöğretim Arapça derslerinden başlayarak, tüm kategorilerde, Arapça öğretim programlarında, hazırlanacak mübassat ders notları, örtük sistem kullanılarak, öğretim alanına yeni bir soluk kazandırabilecektir. Tüm bu bilgiler ışığında belâgat ilim ve sanatlarına karşı, klasik edebiyat eserlerinin tercümeden öteye geçmemesi, öğretici ve öğrenenlerin önyargıları, yeni öğrenme stratejileri ve yöntemlerinin kullanım azlığı, amaç ve hedeflerin öğrenme sonuçlarına etki edemeyişi, kazanımların eğitim-öğretim metodlarına yedirilemeyişi, program öğrenme çıktıları ile amaç-hedef ilişkisi kurulamaması gibi sebeplerle "Türkiye'de Belâgat Korkusu" diyebileceğimiz bir gerçekle karşı karşıyayız.

Bunu bertaraf etmek için Arapça öğretiminde belâgat ilmi ve unsurların öğretim programlarına yedirilmesi ve ortaöğretim programlarından başlayarak, zevkli ve eğlenceli örneklerle yeni bir Belâgat öğretim strateji geliştirilmesi halinde Türkiye’de belâgat korkusunun üstesinden gelinebileceğini düşünüyoruz (Aktepe, 2017, s. 90).

5. SONUÇ

Bir duygu veya düşüncenin muktezâ-î-hâl çerçevesinde yani yerinde ve zamanında sarîh bir tarzda aktarılmasını ifade eden belâgat ilmi, söz söyleme ve sözün ifade tarzları çerçevesinde muhatapta etki ettiği sonuçlar açısından önemli bir konuma sahiptir. İlm-i Belâgat ’ta sözü ifade eden ile edilen muhatap arasındaki duygu ve düşünce durumu ve bunun getirdiği neticeler makâm yani muhataba uygun bir dille maksadın ifade edilmesi olarak tanımlanmıştır. Arap dilinin etkileyici üslûbuna katkı veren ve önemli güzelleştiriciler sunan bedî’ ilmine ait sanatlar gerek dili ifade etmede gerekse dile muhatap olanların üzerinde derin sanatsal etkiler bırakmaktadır. Arap dili açısından eşsiz örneklerin sunulduğu dil ve üslûp açısından edebî bir î’câz’a sahip olan Kur’ân, bedî’ ilmi açısından elimizdeki en önemli kaynaktır. Bir sanat kitabı olmasa da Kur’ân’ın bu edebî yönüne baktığımızda ayetlerde geçen lafzî ve manevî güzelleştiricilerin ilahi vahiydeki sanatsal değerleri içinde barındırdığını görmek mümkündür. Başta Kur’ân olmak üzere gerek Arap edebiyatının klasik eserlerinden gerekse sözlü edebiyat ürünlerinden başlayarak başta şiir olmak üzere önemli edebî eserlerden farklı sanatların içindeki sanatları tespit yarışı günümüze kadar gelmiştir. Bu mücadeleyi elbette dilin zaman içerisindeki devinimine ve zorunlu değişimine bağlayabiliriz ancak bu belâgat alanında olumlu sonuçlar doğurabileceği gibi birbirini tekrar eden sanatların ortaya çıkmasıyla olumsuz sonuçlar da doğurabilecektir. Özellikle bedî’ sanatlarındaki lafzî ve manevî güzelleştiricilerin sayısının çokluğu bu konuda eleştiriye yol açmaktadır. Bedî’ sanatlarının üzerine yeni bir sanat katmak için ortaya konan çabaların bedî’ ilmine, belâgat alanına ve Arap dilini muktezâ-î-hâl uygun olarak öğrenmek isteyenler için gerekli bir yöntem olmadığı kanaatindeyiz. Bedî’ ilminin mevcut güzelleştiricileriyle ve bizzat edebî î’câzıyla elimizdeki en büyük lafzî eser olan Kur’ân’dan mevzuya ait örneklerin ele alınması ve buna dair güncel bir metot geliştirilmesi, Arapça öğretimine önemli katkılar sağlayacaktır.

Umumî olarak eğitim-öğretim alanında, özelde ise dil öğretiminde belâgat ilimlerinin bir yöntem olarak kullanılması hususu metodolojik olarak önemli bir uygulamadır. Diğer yabancı dillerde olduğu gibi Arap dilinde de söz söyleme sanatları, ifade tarzları ve ifadenin içerisinde bulunan duygu durumu büyük farklılıklar içermektedir. İlm-i-Bedî’ diğer belâgat ilimlerinden farklı olarak lafzî ve manevî edebî sanatları içermektedir. Bu güzelleştiricileri

kullanmak suretiyle öğretimde kullanılan metotların ve verilen misallerin Arapça öğretimine etkisi kaçınılmazdır. Arapça öğretimine katkıları açısından Bedî' kavramını özellikle seçmiş olmamızdan maksat, bu ilimdeki ifadeye ilişkin lafız ve mâna ilişkisi, sözü ahenk ile güzelleştirerek söyleme, sözü yeri ve zamanında muktezâ-î-hâl içinde verme çabası dil öğretiminde farklı öneriler sunmakta ve Arap dili öğretimine yeni metodlar hedeflemektedir.

Türkiye'de Arapça öğretimi alanında kullanılan klasik, görsel, işitsel ve teknolojik yöntemler zamanla çok önemli yollar katetmiştir. Yöntembilimsel olarak bazı teknolojik metotları saymazsak Arapça öğretiminde bağımsız yeni bir metot ve yeni bir kaynak arayışı içerisinde olunmadığı görülebilir. Araştırmamızın başlığının “Bedî' İlim Sanatlarının Arapça Öğretimine Katkıları” olarak belirlememizin sebebi de umumî alanda belâgat ilmine ait konuların, cüzî olarak ise Bedî' ilmine ait sanatların, Arapça öğretiminde etkin ve verimli şekilde kullanılmasının hedeflenmesidir. Bu alandaki metodik açıdan önerilerimiz erken dönemde te'lîf edilen eserler ve müelliflerin belâgat anlayışları çerçevesinde klasik dönem belâgat kazanımlarına ilaveten öğreticiler tarafından yeni araç-gereçler ve metotlar geliştirilmesi mümkündür. Görsel olarak hazırlanacak örnek ders materyalleri teknolojik metotlarla birleştirilerek geliştirilebilir ve bedî' alanındaki örnekler Arap dili öğretiminde önemli bir kaynak olarak kullanılabilir. Türkiye'de lisans ve lisansüstü bölümlerde okutulan belâgat derslerindeki ders müfredatlarında ve ders içeriklerinde kullanılabilecek bu yöntemleri mubassit bir belâgat eğitimi olarak tanımlıyoruz. Ortaöğretim seviyesinde özellikle İmam Hatip Liselerinin son sınıfında Arapçayı sevdirecek ve dil öğrenimini özendirecek bir maksat çerçevesinde Mübassit Belâgat ders müfredatının oluşturulması ve bu isimle bir program geliştirilmesi için Millî Eğitim Bakanlığı nezdinde Din Öğretimi Genel Müdürlüğüne önerilerde bulunulması uygun olacaktır. Arap dilinin öğretilmesinde kullanılan güncel yaklaşımlar ve bu husustaki gayretler elbette nihayet bulmayacaktır. Fakat bunun mevcut durumda yeterli olmadığı görülmektedir. Arapça öğretiminde daha iyiye ulaşmak maksadıyla klasik tecrübelerden istifade ederek, yeni görsel, işitsel ve teknolojik metot ve önerilerle beraber, bedî' sanatlarındaki lafzî ve manevî güzelleştiricilerinde yer alan misalleri kullanan, belâgat öğretim metodunu önceleyen bir öğretim programının hazırlanmasını önemli görüyoruz.

Bilgi Notu

Makale araştırma ve yayın etiğine uygun olarak hazırlanmıştır. Yapılan bu çalışma etik kurul izni gerektirmemektedir

KAYNAKÇA

- Abbas, F.H. (1997). *el-Belâga Fünûnühâ ve Efnânuha*. Amman: Da'ru-l Furkan.
- Abdülhadioğlu, A. (2017, Ocak 21). Belâgat ilmi neden diğer ilimler kadar değer görmüyor? http://www.ilimdergisi.org/kisa_sorusturmalar_detay.php?id=18 sayfasından erişilmiştir. (Erişim Tarihi: 03.05.2017)
- Akçay, C. (2001). "Arapçanın Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Sınav Hazırlama ve Değerlendirme." *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 21, 3/1-18.
- Akçay, C. (2015). *Arap dilinin öğretiminde ölçme değerlendirme ve hata çözümlemesi. Ders notları*, Gazi Üniversitesi, Ankara: y.y.
- Aktepe, M. (2017). Bedî' Sanatlarının Arapça Öğretimindeki Yeri. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Ankara.
- Atiq, A. (2015). *Fî Belâgati'l-arabiyye, İlmu'l-Bedî'*. Beyrut: Dâru'l-nehdetü'l-arabiyye.
- Balcı, A. (2005). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Biricik, İ. (2016). "Belâgat-ı Osmânîye"de Kinaye kavramı ve bu kavramın bazı belâgat kitapları ile mukayesesî", *HİKMET-Akademik Edebiyat Dergisi*, 2(5), 302-313.
- Bulut, A. (2014). *Belâgat, meânî-beyân-bedî'*. İstanbul: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları.
- Câhız, Ebû Osman Amr b. Bahr. (1975). *el-Beyân ve't-Tebyîn*, (Thk. M. Abdüsselam Harun), Mısır: Matbaatu'l-hancî.
- Durmuş, İ. (2003). Meânî. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* içinde (Cilt 28, 204-206. ss) İstanbul: TDV Yayınları.
- Durmuş, İ. (2011). Tecâhül-i ârif. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* içinde (Cilt 40, 232-233. ss) İstanbul: TDV Yayınları.
- Eren, C. ve Uzunoğlu, V. (2014). *Belâgat terimleri sözlüğü*. İstanbul: Rağbet Yayınları.
- Fuzûlî, (1990). *Fuzûlî Divanı*, (Haz. Kenan Akyüz, Süheyl Beken, Sedit Yüksel, Müjgan Cumbur), Ankara: Akçağ Yayınları.
- Gündüzöz S. (2010). "Arapça öğretiminde başvurulacak bazı yöntem ve teknikler pedagojik bir değerlendirme." *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi*, 29, 35-53.
- Hafâcî, İ. S. (1965). *Sirrü'l fesaha*. Mısır: Dâru'l Maarif.
- Hanbelî, M. Y. (2004). *el- Kavlü'l-bedî' fî ilmi'l-bedî'*. Riyad: Dâru'l-kunûz esbelia.
- İbn Hanbel, A. (1419/ 1998), *el-Müsned*. Beyrut: Alemü'l-Kütüb.
- İbn Ma'sûm, (1968). *Envâru'r-rebî' fî envâ'i'l-bedî'*. Bağdat: Matbaatu'l-nûmân.

- İbnü'l-Mu'tez, (1401/1990). *el-Bedî'* (nşr. M. Abdülmünîm Hafâcî), Beyrut: Dâru'l-kitâbi'l-Arabî
- Karaman, H., Çağrıç, M., Dönmez, İ. K. ve Gümüş, S. (2012). *Kur'ân Yolu Türkçe Meâl ve Tefsir*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.
- Kâsım, M. A. ve Deyb, M. (2003). *Ulûmu'l-belâga, bedî', beyân, meânî*. Lübnan: el-Müessesetü'l-hadise li'l-kitâb.
- Kazvînî, C. (2003). *el-Îzâh fî 'ulûmi'l-belâga el-me'ânî ve 'l-beyânî ve 'l-bedî'*. Beyrut: Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye,
- Kervankaya, F. (2014). "İmam hatip liselerinde Arapça öğretimi üzerine bir değerlendirme." *Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 1, 125-134.
- Kılıç, H. ve Yetiş, K. (1993). Cinâs. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* içinde (Cilt 8, 12-14. ss) İstanbul: TDV Yayınları.
- Kim, M. (2006). Genre-based approach to teaching writing. *TESL Working Paper Series*, 4 (2), 33-39.
- Meydânî, A. H. (2013). *el-Belâgatü'l-arabiyye üsusühâ ve 'ulûmuhâ ve fûnûnühâ ve suverun min tatbikatihâ bi-heykelin cedîdin min tarîfin ve telî'din*. Dimaşk: Dâru'l-Kalem.
- Muallim N. (1307/1890). *Istılâhât-ı Edebiyye*, İstanbul: Şirket-i Mürettibiyye Matbaası.
- Nevevî, M. (1949). *Riyazu's-Salihîn*. (Kıvamuddin Burslan ve Hasan Hüsnü Erdem, Çev.) Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.
- Râzî, F. (2004). *Nihâyetü'l-Îcâz fî dirâyeti'l-î'câz*, Beyrut: Dâru Sâdır.
- Roche, J. (2005) *Fremdsprachenerwerb Fremdsprachendidaktik*, Tübingen: UTB-Narr Francke Attempto Verlag.
- Saraç, Y. M. (2015). *Klasik edebiyat bilgisi, Belâgat*. İstanbul: Gökkuşbe Yayınları.
- Sarıkaya, M. (2017). Belâgat İlmi Neden Diğer İlimler Kadar Değer Görmüyor? http://www.ilimdergisi.org/kisa_sorusturmalar_detay.php?id=18 sayfasından erişilmiştir. (Erişim Tarihi: 03.05.2017)
- Sekkâkî, E. Y. (2014). *Miftâhu'l-'ulûm*. Beyrut: Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye.
- Şencan, H. (2005). *Sosyal ve davranışsal ölçümlerde güvenilirlik ve geçerlilik*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Uçar, H. (2013). Kur'ân-ı Kerîm'deki anlamsal bedî' sanatları. Doktora Tezi, *Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Konya.
- Uzun T. (Ed.). (2013). *Anlatımlı belâgat*. Konya: Sebat Yayınları.
- Teftâzânî, S. (t.y.). *el-Mutavvel*. Kum: Mektebetu'd-Dâverî.

Toprak, M.F. (2017). Belâgat İlmi Neden Diğer İlimler Kadar Değer Görmüyor?
http://www.ilimdergisi.org/kisa_sorusturmalar_detay.php?id=18 sayfasından
erişilmiştir. (Erişim Tarihi: 03.05.2017)

Tulum, M. (2013), *Sinan Paşa Maârif-nâme*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.

Yalbuz, E. (2007). *Türkçenin nakışı cinas*. Ankara: Gündüz Yayınları.

EXTENDED ABSTRACT

Current approaches to teaching Arabic as a foreign language employ various strategies, materials, and technologies aimed at facilitating effective language acquisition. Yet, there is room to explore novel pedagogical tools that not only improve language skills but also deepen learners' aesthetic and cultural appreciation of Arabic. This study investigates how the science of Bedî'—a key branch of Arabic rhetoric (belâgat)—can significantly contribute to Arabic instruction. By examining Bedî' arts and their relationship to the other rhetorical sciences (Me'ânî and Beyân), this research highlights how verbal and conceptual embellishments can enrich foreign language teaching, enhance linguistic competence, and foster a more profound engagement with the language. Belâgat, or eloquence in Arabic, is traditionally divided into three main sciences: Me'ânî, Beyân, and Bedî'. While Me'ânî and Beyân address clarity, appropriateness, and figurative language, Bedî' focuses on refining discourse through verbal and conceptual embellishments (muhassinât). Historically, scholars like Ibn al-Mu'tazz, Kudâme b. Ca'fer, and Ebû Hilâl el-'Askerî worked to identify and classify these arts, while figures such as Sekkâkî and Hatîb el-Kazvînî systematised them. Their efforts preserved a rich tradition that endows Arabic with expressive subtlety and stylistic elegance. Within Bedî', the embellishments are divided into muhassinât-ı lafziyye (verbal adornments) and muhassinât-ı maneviyye (conceptual adornments). Verbal enhancements leverage sound, rhythm, and structure to produce aesthetic harmony, much like rhyme or alliteration in poetry. Conceptual embellishments, on the other hand, enrich meaning through irony, clever juxtapositions, subtle insinuations, and imaginative justifications. These rhetorical strategies, when understood and applied, reveal the inherent musicality and conceptual depth of the language. The Qur'an, as a supreme exemplar of Arabic eloquence, demonstrates both the breadth and sophistication of Bedî' arts. Drawing on Qur'anic examples—handled with cultural sensitivity—can illustrate for learners how these literary ornaments function authentically. Such engagement helps students perceive Arabic not merely as a language of rules and structures but as a living medium of artistic expression. By recognising how Bedî' arts influence mood, emphasis, and interpretation, learners can gain insights into cultural nuances and literary aesthetics that transcend routine language exercises. In terms of pedagogy, integrating Bedî' arts into Arabic instruction can take multiple forms. Within a communicative approach, instructors might highlight certain verbal embellishments during oral tasks, encouraging students to pay closer attention to pronunciation, cadence, and phonetic harmony. Reading activities can include texts featuring conceptual embellishments, prompting learners to identify and interpret subtle layers

of meaning. This fosters closer textual engagement, enhances interpretive skills, and stimulates critical thinking. For assessment, instructors can design tasks that go beyond grammar and vocabulary. By challenging students to identify, classify, or replicate rhetorical features from provided texts, educators can measure advanced interpretive and productive skills. Similarly, language games—such as rearranging words to restore rhetorical balance or distinguishing between near-synonyms based on their aesthetic implications—can make language learning more engaging and memorable. While the incorporation of Bedî‘ arts into Arabic teaching holds promise, certain challenges must be acknowledged. Some learners may lack sufficient linguistic readiness or cultural background to fully appreciate these embellishments. To address this, instructors can adopt a gradual approach, starting with simpler examples before introducing more complex rhetorical devices. Carefully selected texts, clear explanations, and scaffolded exercises can mitigate potential difficulties and strengthen learners’ motivation and self-confidence. Ultimately, this study argues that Bedî‘ arts, with their rich historical tradition and nuanced approach to sound, structure, and meaning, represent an underutilised resource for enhancing Arabic language pedagogy. By aligning rhetorical exercises with communicative methods, reading comprehension activities, and assessment practices, educators can invite learners to engage with Arabic at a deeper and more appreciative level. This approach reinforces linguistic competence while instilling aesthetic awareness, cultural sensitivity, and interpretive agility. In conclusion, exploring the contribution of Bedî‘ arts to Arabic instruction opens new vistas for both teaching and learning. By harnessing the elegant interplay of form and meaning present in these classical rhetorical traditions, educators can enrich the learner’s experience, bridging past and present through an approach that values the linguistic beauty and cultural resonance at the heart of the Arabic language.

RUSÇA VE TÜRKÇE SÖZ VARLIĞINDAKİ İKİLEMELERİN KARŞILAŞTIRMALI OLARAK İNCELENMESİ

COMPARATIVE EXAMINATION OF REDUPLICATIONS IN RUSSIAN AND TURKISH VOCABULARY

Aytül BAYAR

Dr. Öğr. Üyesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi
Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü, Ağrı,
Türkiye

Assist. Prof. Dr., Ağrı İbrahim Çeçen University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Russian Language and Literature, Ağrı, Türkiye

ORCID: 0000-0002-8478-8215

Email: aerdogan@agri.edu.tr

Geliş Tarihi/Submitted:

07.11.2024

Kabul Tarihi/ Accepted:

05.12.2024

Anahtar Kelimeler:

Söz Varlığı, İkileme, Rusça, Türkiye Türkçesi

Keywords:

Vocabulary, Reduplication, Russian, Turkish Language spoken and used in Türkiye

Kaynak gösterme/Citation:

Bayar, A. (2024). "Rusça ve Türkçe Söz Varlığındaki İkilemelerin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi". *World Language Studies (WLS)*, 4 (2): 176-192

Öz

Atasözleri, deyimler, kalıp ifadeler, ikilemeler dilin söz varlığını oluşturur. Bir dilin söz varlığı açısından geniş bir kelime hazinesine sahip olması o dilin zenginlik ve gelişmişlik düzeyiyle yakından ilişkilidir. Söz varlığı içerisinde ikileme yalnızca iki sözcüğün peş peşe yinelenmesi değil, aynı zamanda onu oluşturan sözcüklerin ses ve morphem özelliklerinin de uyum içerisinde tekrar edilmesi demektir. Kalıp yapılar olarak ikilemeler ifade gücünü artırmak, anlamı pekiştirmek için sıkça kullanılan dilsel unsurlardır. Bu ögeler kullanım esnasında pekiştirme görevi üstlenmelerinin yanı sıra o topluma ait kültürel kodları da yansıtır. Rusça ve Türkiye Türkçesi dillerinde bu yapılar eski dönemlerden günümüze kadar varlığını sürdürmüş zaman içerisinde araştırmacılar tarafından ele alınan önemli bir konu haline gelmiştir. Her iki dilde de ikilemeler kendine önemli bir yer edinmiştir, ancak Rusçaya kıyasla Türkiye Türkçesinde bu unsurların daha sık kullanıldığı görülür. Sözcüklerin anlamsal ve yapısal özellikleri çerçevesinde ne şekilde bir araya getirilerek ikileme yapılarını oluşturduğu çalışmanın konusudur. Ayrıca çalışmada Rusça ve Türkiye Türkçesi söz varlığında bulunan ikilemelerin derlenmesi, oluşumları açısından sınıflandırılarak incelenmesi, iki dile ait bu yapıların ortak yönlerinin ortaya konması ve yapılacak olan karşılaştırmalı dil çalışmalarına katkı sunması amaçlanmaktadır. Bu hedef doğrultusunda ortaya konulacak olan karşılaştırmalı inceleme sayesinde özellikle Rusça öğrenen Türk öğrenciler için dilde sıklıkla kullanılan bu yapıların daha anlaşılır olacağı düşünülmektedir.

Abstract

Idioms, proverbs, denotations, and reduplications make up the language's vocabulary. The abundance of a language's vocabulary is directly correlated with its level of development and richness. Within the vocabulary, reduplication means not only the repetition of two words in a row, but also the repetition of the sound and morpheme properties of the words that make up it in harmony. As pattern structures, denotations are linguistic components that are commonly employed to strengthen meaning and improve expressive power. These components not only assume the role of reinforcement when in use, but they also represent the cultural norms of that community. These structures have existed in Russian and Turkish languages from ancient times to the present day and have become an important issue addressed by researchers over time. Denotations have gained an important place in both languages, but it is seen that these elements are used more frequently in Turkish in Türkiye compared to Russian. It is the study's focus, where words are grouped together according to their structural and semantic characteristics to form their reduplication structures. In addition in the study, it is aimed to compile the reduplications in Russian and Turkish vocabulary, to classify and examine them in terms of their formation, to reveal the common aspects of these structures of the two languages and to contribute to the comparative language studies to be carried out. Thanks to the comparative study to be put forward in line with this goal, it is thought that these structures, which are frequently used in the language, will be more understandable, especially for Turkish students learning Russian.

1. GİRİŞ

İkileme kavramı birçok dilde terimsel olarak kendine farklı şekillerde karşılık bulur. İngilizcede *reduplication*, Almancada *reduplikation*, *verdoppelung*, Fransızcada *redoublement* terimleri verilebilecek örneklerden bazılarıdır. Söz varlığı içerisinde önemli bir yere sahip olan ikilemeler geçmişten günümüze kadar devam eden dilsel gelişim sürecinde sıkça kullanılan kalıplardan olmuştur. Sözcük grubu olarak birçok dilde var olan bu yapılar genel itibariyle anlamı güçlendirmek için kullanılan dilsel öğelerdir. Bu kalıplar anlamsal, yapısal ve biçimsel özellikleri açısından aynı, benzer veya farklı sözcüklerin bir araya gelmesiyle veya ardıl şekilde kullanılmasıyla oluşur.

Bu çalışmada Rusça ve Türkçe söz varlığında bulunan ikilemeler anlamsal ve yapısal özellikleri çerçevesinde incelenerek sınıflandırılacak, bu yapıların her iki dilde birbiriyle örtüşen veya benzer yönleri ortaya konmaya çalışılacaktır.

2. RUSÇA İKİLEMELERİN ÖZELLİKLERİ

Rusçada *eşli oluşumlar* (парные образования) olarak da ele alınan ikilemelerin uzun bir tarihi vardır. Önceki dönemlerde yapılmış çalışmalara bakıldığında bu yapıların tanımına yönelik farklı yaklaşımların olduğu görülür. İkilemeleri Lomonosov (1755) *bileşik sözcükler* (сложные слова), Potiha (1970) *bileşik yapıli sözcükler* (сложносоставные слова), Benvenist (1974) *çift sözcükler* (двандва) olarak incelemeye almıştır (Bardamova & İvanova, 2014, s. 6). Bu yaklaşımların yanı sıra ikilemeler kavramının karşılığı olarak *редупликация* (ikileme), *удвоение* (ikileme), *повтор* (tekrar/yineleme), *повторение* (tekrarlama/yineleme), *повторные слова* (tekrarlı sözcükler), *парные слова* (ikili/çift sözcükler) gibi birden fazla terim de karşımıza çıkar. Genel itibariyle birbiriyle aynı, benzer veya anlamsal ve yapısal olarak birbirinden farklı sözcüklerin ardıl şekilde kullanılmasını ifade eden bu kavramlar için Rus dilbilimciler tarafından ortak bir tanımlama yapılmamıştır. Yartseva editörlüğünde hazırlanmış olan *Лингвистический энциклопедический словарь* (Dilbilimsel Ansiklopedik Sözlük)'te *редупликация* (ikileme) terimi için “ilk hecenin tekrarıyla veya tüm kökün tekrarıyla oluşan fonomorfolojik bir olgu” tanımlaması yapılırken, *повтор* (tekrar) terimi için “ikilemenin sınırlayıcı durumu, yani tüm sözcüğün yinelenmesi” tanımı yapılır (Yartseva, 1990, s. 408). Jerebilo'ya (2010, s. 265) göre *повтор* (tekrar) “seslerin, sözcüklerin ve ifadelerin bilinen bir sırayla yinelenmesinden oluşan bir konuşma şeklidir”. Fomin (2017, s. 278) *парные слова* (ikili/çift sözcükler) terimi için ise “birbirine bağlı iki bileşenden oluşan, aralarında eş anlamlı, çağrışımsal, zıt anlamlı bağlantılar bulunan bileşik sözcükler” tanımını yapar.

Rusçada ikilemeler için *повтор* (tekrar) terimi yaygın olarak kullanılır, ancak buna rağmen dilbilimde bu yapılara karşılık gelen kullanımlar bazı dilbilimcilere göre farklılık gösterir. Kimi dilbilimciler bu yapıları anlamları ve işlevleri açısından herhangi bir ayrım gözetmeden kullanırken kimileri ise sınırlandırılması gerektiğini savunur. Ancak Kirillova, İvanova ve Semenova'nın (2019, s. 72) yapmış oldukları *Особенности классификации и функционирования редупликаций в разносистемных языках* (Farklı Dil Sistemlerinde İkilemelerin Sınıflandırma ve İşlev Özellikleri) adlı çalışmada bu kavramlar herhangi bir ayrım gözetilmeden eş anlamlı olarak ele alınır. *Текрар* (повтор), ses bilgisi, morfem, sözcük, sözcük oluşturma, söz dizimi ve anlam gibi dilin farklı düzeylerinde kendini gösterebilir. Tekrarların farklı dil düzeylerinde ortaya çıkması da tekrar konusunun incelenmesini ve anlaşılmasını güç hale getirir (Sanyarova, 2018, s. 3). Urbayeva'ya (2007, s. 6) göre farklı dil düzeylerinde kendini gösteren tekrar türlerinin çeşitliliği konuyla ilgili yapılan sınıflandırmaların da birbirinden farklı kurallara dayanmasına yol açar. O'na göre bu durumun en temel nedeni *текрар* (повтор) kavramının net bir tanımının olmamasının yanı sıra bu alanda yapılan çalışmaların yetersiz kalmasıdır. Rusçada ikileme kavramıyla ilgili belirsizlik bu terimin çok yönlü bir anlama sahip olmasıyla da ilişkilidir. İkileme onu oluşturan sözcüklerin yalnızca köklerinin birbiriyle uyum içerisinde olması demek değil, aynı zamanda eş anlamlı eklerin yinelenmesi, ses ve morfemlerin tekrar edilmesi gibi diğer dilsel özelliklere sahip sözcüklerin de yinelenmesiyle oluşması demektir (İvanova, 2009, s. 263). Ayrıca ikilemeler yapısal olarak birbirinin aynısı olan sözcüklerin yinelenmesiyle oluşmasının yanı sıra *фокус-пokus* (okus pokus), *шуры-муры* (aşk meşk/ aşna fişne) ikilemelerinde olduğu gibi fonetik açıdan bazı ses değişimlerinin bulunduğu sözcüklerle de oluşur (Paholok, 2015, s. 66). Çağdaş dilbilimde bu tür oluşumlara Rusça yansımali tekrarlar (повторы-отзвукия) denir (Yanko-Trinitskaya, 2001, s. 470'ten akt. Paholok, 2015, s. 66). Rusçada ikilemeyi oluşturan sözcüklerden biri temel, diğeri ise ikincil vurguyla oluşmuşsa yinelenen sözcüklerin arasına kısa çizgi (-) yazılır (Paholok, 2015, s. 66).

Birbirinden farklı yapılara sahip dillerde ikilemeler sözcük oluşturma özellikleri açısından evrensel kabul edilirken Rusçada ikilemelerin bu özellikleriyle ilgili görüş ayrılıkları bulunur (İvanovna, 2009, s. 263). Kryuçkova (2000, ss. 68-69) bunun nedenini ikileme kavramının Rus çalışmalarında “teorik ve ampirik (deneysel)” yönlerden ele alınmamasına bağlar ve cümlesine şöyle devam eder: “Rus dilinde sözcük içi ikilemeler günümüze kadar sistematik bir çalışmanın konusu olmamıştır, ikilemelerin tanımı esasen ikilemenin ayrı

türlerini ve gerçekliklerini göstermeye indirgenmiştir”. Aynı şekilde Minlos’a (2005, s. 112) göre de Rusçada uzun zamandır var olan bu yapılar son zamanlarda incelenmeye başlamıştır.

Birçok dilbilimci ikilemelerin çeşitli işlevleri üzerinde durur. Paholok’a (2015, s. 69) göre “tekrarlanabilirlik kategorisindeki birimler metnin birbirinden uzak parçalarını birbirine bağlayan, belirli anlamsal, sözcüksel, sessel dizileri vurgulayan veya anlamsal açıdan anahtar olan metin parçalarını ayıran bir kompozisyon görevi görür”. Ayrıca bir sözcüğe ait öneğin, kökün, gövdenin veya sözcüğün tamamının yinelenmesi demek yeni sözcüklerin ve kalıpların da oluşması demektir. Kısaca ikilemeler dilde yeni bir sözcük oluşturma görevi de görür (Kryuçkova, 2000; Minlos, 2004; İvanovna, 2009; Paholok, 2015). Dilde yeni bir sözcük oluşturma yolu olarak kabul edilen ve konuşmaya derin bir ifade gücü kazandıran bu yapılar bilişsel dilbilim, psikodilbilim, edebiyat bilimi, gazetecilik, konuşma sanatı gibi farklı alanlardaki araştırmacılar da olmak üzere birçok araştırmacının ilgisini çeker (Kirillova vd., 2019, s. 71). 1950’lerden itibaren özellikle dilbilimciler ve edebiyatçılar tarafından büyük bir ilgi gören tekrar birimlerine günlük konuşma dilinde, internet iletişiminde, gazete metinlerinde ve edebi metinlerde sıkça rastlanır. Bu birimler sahip oldukları ses özellikleri ve tonlama açısından alıcının dikkatini çekmede oldukça önemli bir yere sahiptir (Sanyarova, 2018, s. 1). 1980’li yıllarda ise bileşik sözcükler olarak ele alınan ikilemeler Şanskiy’nin editörlüğünde hazırlanmış olan *Современный русский литературный язык* (Çağdaş Rus Edebi Dili) adlı çalışmada dört farklı yaklaşım altında sınıflandırılır. İlk sınıflandırma sıfat, fiil, zarf, ünlem gibi belirli bir sözcüğün anlamını güçlendirmek için kullanılan *эле-эле, синий-синий, чуть-чуть* gibi ikilemelerden oluşur ve bu sözcük grubu önemsiz kabul edilir. İkinci sınıflandırma *горе-злосчастье, грусть-тоска, гуси-лебеди, друг-приятель, путь-дорога, стежки-дорожки* gibi bileşik sözcüklerin dahil edilebileceği eş anlamlı yaklaşım olarak kabul edilir. Ayrıca bir yazarın üslubuna bağlı olarak nadiren ortaya çıkan *калина-малина, трень-брень, шалей-валяй* gibi bazı ikilemeler ve *гоголь-моголь, фигли-мигли* gibi yabancı dilden Rusçaya girmiş ikilemeler bu gruba dahil edilmiştir. Üçüncü sınıflandırma *купля-продажа, приход-расход* gibi zıt anlamlı sözcüklerin bir araya gelmesiyle oluşan ikilemelerdir. Aynı zamanda birbiriyle eşleştirildiklerinde genel bir anlamı ifade eden *внуки-правнуки* (потомство-nesil; soy), *отец-мать* (родители-ebeveyn), *руки-ноги* (конечности-eller ve ayaklar), *хлеб-соль* (угощение-ikram) gibi ikilemeler de bu grupta ele alınır. Bu sözcük grupları genel olarak verimsiz olarak kabul edilir. Dördüncü sınıflandırmayı ise ‘tanımlayıcı’ olarak ele alınan birbiriyle dizimsel bir ilişki içerisinde bulunan sözcüklerden oluşan *завод-автомат, концерт-загадка, матч-реваниш, мать-героиня, ракета-носитель, школа-интернат* gibi ikilemeler oluşturur.

Çağdaş Rus edebi dilinde bileşik sözcükler arasında en üretici tür dördüncü sınıflandırma olarak kabul edilir (Şanskiy, Tihonov, Filippov, Nebikova & İzarenkov, 1988, s. 203-204).

İkilemeler bağımsız sözcük grupları olarak sahip oldukları özelliklere göre sözcük türü kategorisinde de değerlendirilir. Rusçada en sık kullanılan zamir, zarf, ünlem ve yansıma sözcük türündeki ikilemelerdir. Kullanım sıklığı açısından bu sırayı takip eden isim türündeki yapılardır. Bu alanda yapılan çalışmalarda sıfat, fiil ve ilgeç türündeki ikilemeler ise az sayıda örnekle ortaya konur (Kryuçkova, 2004, s. 72). Bu tür ikilemeler dilsel hafızada anadili konuşan birey tarafından konuşma esnasında serbest şekilde üretilir (örn. белый-белый, большой-большой, ехали-ехали, самый-самый, синий-синий, ходишь-ходишь). Ayrıca isim, sıfat, fiil, sıfat-fiil türündeki ikilemeler önek veya sonek alabilirler (örn. видано-перевидано, густая-разгустая, дела-делишки, доктора-раздоктора, езжено-переезжено, знакомый-перезнакомый, ленивица-разленивица, мал-малехонек, мал-малешенек, наказаны-перенаказаны, один-одинехонек, один-одинешенек, один-разъединственный, пьяный-распьяный, рад-радехонек, рад-радешенек, руганый-переруганый, толстый-претолстый, умник-переумник, ученые-преученые, фронтовик-расфронтовик, ходить-похаживать, хожено-перехожено, читано-перечитано, штопано-перештопано, шуметь-пошумливать) (Kryuçkova, 2004, s. 73).

Rus dilbilimci Kryuçkova'ya (2004, s. 69) göre Rusça ikilemeler farklı türlere, anlamlara ve işlevlere sahiptir. Bu yapılar bir özelliğin yoğunluğunu (örn. *очень много* (çok fazla anlamındaki *много-много*, *очень крепко* (çok sıkı) anlamındaki *крепко-накрепко*, *очень давно* (çok eskiden, uzun zaman önce) anlamındaki *давным-давно*), belirsizliği (örn. *где-где*, *зачем-низачем*, *какой-никакой*), olumsuzluğu (örn. *так-сяк*, *тля-ляп*, *шалай-валяй*), ikna gücünü (örn. *да-да*, *конечно-конечно*, *нет-нет*) ifade eder ve dil oyunu aracı olarak kullanılır (örn. *жигули-шмыгули*, *танцы-рванцы*, *шараш-монтаж*).

Rusça ikilemeler üzerine çeşitli sınıflandırmalar yapılmıştır. Birçok Rus dilbilimci tarafından sıkça ele alınan genel bir sınıflandırma mevcuttur: 1) Yapısal ve dilsel özellikleriyle sözcüklerin birebir yinelenmesiyle oluşan *tam ikilemeler* (örn. *белый-белый*, *много-много*, *чуть-чуть*); 2) Sözcüklerin kısmen yinelenmesiyle oluşan *kısmi ikilemeler* (örn. *большое-пребольшое*, *тля-ляп*, *ум-разум*). Arsentyeva ve Valiullina (2013, s. 13) kısmi ikilemelerin oluşumu esnasında fonetik ve morphem özelliklerinin değişiklik göstermesine bağlı olarak tam ikilemelere göre kendi içerisinde sınıflandırılmasının daha karmaşık olduğunu savunur ve kısmi ikilemeleri şu şekilde sınıflandırır:

1) Ses değişimiyle oluşan ikilemeler:

- Yinelenen ikinci sözcükteki sesli harfin değişmesi (örn. **пиф-паф**, **тик-так**, **фик-фок**).
- Yinelenen ikinci sözcükteki sessiz harfin değişmesi (örn. **супер-пупер**, **тяп-ляп**, **шуры-муры**).

2) Karmaşık yapıdaki ikilemeler:

- Yinelenen sözcüklerden birine ilave bir ek getirilmesi (örn. перво-**на**перво, ран**ым**-рано, цап-ца**пан**).
- Yinelenen sözcükte eksiltme yapılması (örn. ба**ю**-бай, **иг**о-го, **лю**ю-лю).

Genel itibariyle birçok çalışmada karşımıza çıkan *tam ikilemeler* ve *kısmi ikilemeler* sınıflandırmasının yanı sıra farklı dilbilimciler tarafından çeşitli sınıflandırmalar da yapılmıştır. Kryučkova'nın (2004, s. 74) zarf türündeki ikilemeler üzerinden yapmış olduğu sınıflandırma şu şekildedir:

1) Aynı sözcüğün birebir yinelenmesiyle oluşan zarf türü tam ikilemeler (örn. далеко-далеко, еле-еле, тихо-тихо).

2) Ses değişimiyle oluşan ikilemeler:

- İlk sözcüğün son hecesinin değişmesiyle oluşan ikilemeler. Bu gruptaki ikilemeler -o zarf ekinin yerine -ым ekinin getirilmesiyle oluşur (örn. бел**ым**-бел**о**, давн**ым**-давн**о**, поздн**ым**-поздн**о**, полн**ым**-полн**о**, пьян**ым**-пьян**о**, ран**ым**-ран**о**, светл**ым**-светл**о**, темн**ым**-темн**о**, черн**ым**-черн**о**).

- Yinelenen ikinci sözcüğün baş harfinin değişmesiyle oluşan ikilemeler (örn. **г**оголь-**м**оголь, **г**урум-**б**урум, **т**ары-**б**ары, **т**яп-**л**яп, **х**оппель-**п**оппель).

3) Ek yardımıyla oluşan karmaşık yapıdaki ikilemeler:

- Yinelenen ikinci sözcüğe -на ön eki getirilerek oluşturulan ikilemeler (örn. крепко-**на**крепко, мелко-**на**мелко, перво-**на**перво, прямо-**на**прям**о**, строго-**на**стро**г**о, туго-**на**ту**г**о, чисто-**на**чист**о**).

- Yinelenen ikinci sözcüğe -еньк-, ехоньк-/ешеньк küçültme ekleri getirilerek oluşturulan ikilemeler (örn. рано-ран**еньк**о, рано-ран**ехоньк**о, рано-ран**ешеньк**о).

4) Yinelenen ikinci sözcüğe çeşitli ekler getirilerek karmaşık yapıda oluşturulan ikilemeler (örn. виднЫМ-виднЕШЕНЬКО, мало-ПОмалу, ранЫМ-ранЕНЬКО, ранЫМ-ранЕХОНЬКО, ранЫМ-ранЕШЕНЬКО, скромнЫМ-скромнЕХОНЬКО).

Şanskiy ve Tihonov (1987, s. 20) ise bileşik yapılı sözcükler olarak ele aldıkları ikilemeleri dört gruba ayırmıştır:

1) Aynı veya birbirinden farklı sıfat, zarf, fiil, ünlem ve yansıma sözcüklerin bir araya getirilerek yinelenmesiyle anlamsal açıdan güçlü hale gelen ikilemeler (örn. дин-динь (yansıma sözcük+yansıma sözcük), еле-еле (zarf+zarf), звали-звали (fiil+fiil), кис-кис (yansıma sözcük+yansıma sözcük), синий-синий (sıfat+sıfat)).

2) Eş anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler (örn. гуси-лебеди, друг-приятель, путь-дорога, стежки-дорожки).

3) Genel bir anlamı ifade eden ikilemeler (örn. угощение (ikram) anlamındaki хлеб-соль, родители (ebeveyn) anlamındaki отец-мать, конечности (eller ve ayaklar) anlamındaki руки-ноги, потомство (nesil; soy) anlamındaki внуки-правнуки).

4) Tanımlayıcı sözcüklerden oluşan ikilemeler (örn. бал-маскарад, врач-терапевт, выставка-продажа, завод-автомат, концерт-загадка, матч-реванш, мать-героиня, платье-костюм, ракета-носитель, шапка-ушанка, швея-мотористка, школа-интернат).

3. TÜRKÇE İKİLEMELERİN ÖZELLİKLERİ

Türkçede ikilemeler çok eski dönemlerden günümüze kadar dilde sıklıkla kullanılagelmiş sözcük gruplarıdır. Türk dilinde kendine oldukça önemli bir yer edinen bu yapılar için Hatiboğlu şunları söyler:

İkileme, Türkçenin bilinenden çok daha önemli bir özelliğidir. Türkçede ikileme konusu o kadar yaygın, örnekleri o kadar çoktur ki başka dillere bakarak, olayın ayrıca ele alınmasından, inceden inceye bütün örnekleriyle saptanmasından vazgeçilemez. Çünkü ikileme olayı, yapı bakımından Türkçenin temellerine kadar inen bir özelliktir. Türkçenin yapısı başlı başına ele alınınca ikileme olayının önemi ortaya çıkar. İkileme Türkçenin zenginliğidir, yaratma gücüdür. İkileme Türkçenin yüzyıllar boyunca ilişki hâlinde bulunduğu Sanskritçe, Farsça, Arapça, Fransızca gibi dillerde az bulunan bir özelliktir. (1971, s. 9)

Türkçede ikilemelerin oluşturulmasındaki en temel özellik seslerin benzerliğidir. Özellikle önses ve sonsesteki benzerlikler dikkat çeker. İkilemelerin oluşumundaki yapısal

özellikler kadar anlamsal özellikler de ön plana çıkar. Eş anlamlı, zıt anlamlı, yakın anlamlı ve çeşitli anlamsal özelliklere sahip sözcüklerin de bir araya gelerek oluşturduğu ikilemeler mevcuttur. Bu yapıları *ikiz kelime* (Eren, 1949), *tekrar* (Tuna, 1949), *ikizleme* (Ağakay, 1953), *kelime koşması* (Ağakay, 1954), *ikileme* (Hatiboğlu, 1971), *hendiadyoin* (Çağatay, 1978) gibi birbirinden farklı terimler karşılar. Çeşitli adlandırmaların yanı sıra ikileme için her Türkolog kendine ait farklı bir tanımlama ortaya koyar. Hatiboğlu (1981, s. 9) ikilemenin tanımını “anlatım gücünü artırmak, anlamı pekiştirmek, kavramı zenginleştirmek amacıyla, aynı sözcüğün tekrar edilmesi veya anlamları birbirine yakın yahut karşıt olan ya da sesleri birbirini andıran iki sözcüğün yan yana kullanılması” olarak yapar. Tuna (2012, s. 429) “sözlerin belli kurallara bağlı olarak yan yana kullanılması” tanımını yapar. Karahan (2004, s. 60-62) ise “bir nesneyi, bir niteliği, bir hareketi karşılamak üzere eş görevli iki kelimenin meydana getirdiği kelime grubu” tanımını yapar ve ikilemelerin özelliklerini şu şekilde sıralar:

- a) Grupta yer alan kelimeler arasında hem şekil hem de anlam ilişkisi vardır.
- b) Tekrarlar, anlamı kuvvetlendirir; nesne ve harekete çokluk, süreklilik ve beraberlik anlamı kazandırır.
- c) Bağlama ve çekim edatları dışında bütün kelimelerle tekrar grubu kurulabilir. Ünlemler tekrara elverişli kelimelerdir.
- d) Grubu meydana getiren unsurlar çekim eki alabilir.
- e) Grup içindeki kelimeler, eş görevlidir. Genellikle kelimeler arasında belirli bir ses düzeni bulunur. Bundan dolayı, tekrar gruplarının birçoğunda unsurların yeri değiştirilmez.
- f) Grupta yer alan kelimelerden biri, zaman içinde isim, sıfat, zarf ve fiil görevi yapar.
- g) Bu grupta her unsur kendi vurgusunu taşır. Kelimeler arasına virgül konmaz.

4. RUSÇA VE TÜRKÇE İKİLEMELERİN ANLAMSAL OLARAK İNCELENMESİ

Rusça ve Türkçe dillerinde ikilemeleri oluşturan sözcüklerin birbiriyle anlamsal ilişkileri açısından bakıldığında çeşitli özelliklere sahip sözcüklerle oluşturulduğu görülür.

Eş anlamlı sözcüklerle oluşturulmuş ikilemeler: Bu gruptaki ikilemeleri oluşturan sözcüklerin yazılışları ve okunuşları farklı sahip oldukları anlam ise aynıdır.

Rusça друг-приятель (dost/ arkadaş+ahbab), друг-товарищ (arkadaş+yoldaş), житьё-бытьё (yaşam+gündelik yaşam), нежданно-негаданно (beklenmedik bir şekilde+beklenmedik

bir şekilde), польза-выгода (fayda+fayda), путь-дорога (yol+yol), ум-разум (akıl+akıl), шум-гром (gürültü+ gök gürültüsü), шутка-прибаутка (espri+mizah).

Türkçe akıllı uslu, ar haya, dert tasa, derya deniz, gizli saklı, güç kuvvet, güçlü kuvvetli, hısım akraba, ilgi alaka, it köpek, kural kaide, mutlu mesut, vakti zamanı.

Zıt anlamlı sözcüklerle oluşturulmuş ikilemeler: Bu gruptaki ikilemeleri oluşturan sözcükler birbiriyle zıt, karşıt anlama sahiptir.

Rusça более-менее (daha fazla+daha az), вверх-вниз (yukarı+aşağı), вперед-назад (ileri+geri), купля-продажа (alış+veriş), отец-мать (ata+ana), плюс-минус (artı+eksi), приход-расход (gelir+gider), туда-сюда (oraya+buraya), хлеб-соль (ekmek+tuz).

Türkçe algı vergi, alım satım, alış veriş, alt üst, altı üstü, aşağı yukarı, büyüklü küçüklü, dost düşman, er geç, gece gündüz, gele gide, gelen giden, genç ihtiyar, getir götür, ileri geri, inişli yokuşlu, irili ufaklı, küçük büyük, sabah akşam.

Genel bir anlamı ifade eden ikilemeler: Tek bir kavramı ifade eden sözcüklerin ikilemede bir araya geldiklerinde bir bütünü ifade eden yeni bir sözcükle anlamsal ilişki içerisinde olduğu ikilemelerdir.

Rusça ‘дети’ (çocuklar) anlamına gelen братья-сестры (erkek kardeşler+kız kardeşler), ‘птицы’ (kuşlar) anlamına gelen гуси-лебеди (kazlar+kuğular), ‘плоды’ (meyveler) anlamına gelen грибы-ягоды (mantarlar+yabani meyveler), ‘полное имя’ (tam ad/isim) anlamına gelen имя-отчество (ad+baba adı), ‘посуда’ (kapkacak) anlamına gelen чашки-плошки (fincanlar+çanaklar), ‘родители’ (ebeveyn) anlamına gelen отец-мать (ata- ana), ‘угощение’ (ikram) anlamına gelen хлеб-соль (ekmek+tuz) ikilemeleri bu gruba örnektir.

Türkçe ‘herkes’ anlamına gelen büyük küçük, ‘araç gereçler’ anlamına gelen alet edevat, ‘herkes’ anlamına gelen cümbür cemaat, ‘tüm arazi, her yer’ anlamına gelen dağ taş ikilemeleri bu gruba örnektir.

İlk sözcüğün anlamlı ikinci sözcüğün ‘m’ sesiyle başladığı ikilemeler: İlk sözcüğün anlamlı olduğu, ikinci sözcüğün ise -m sesiyle başladığı ikilemelerdir.

Rusça гоголь-моголь (şekerle birlikte çırpılmış yumurta sarısı), фи́гли-мигли (düzenbazlık), хурда-мурда (çer çöp), шахер-махер (kurnazca işini yürüten), шуры-муры (aşna fişne).

Türkçe adam madam, çocuk mocuk, dört mört, kitap mitap, şaka maka, tartak martak, tıngır mıngır.

Yansıma sözcüklerle oluşturulan ikilemeler: Yansıma sözcüklerden oluşturulan ikilemelerdir.

Rusça динь-донь (din+don), тик-так (tik+tak), тук-тук (tık-tık).

Türkçe cız cız, cızır cızır, fıkır fıkır, fokur fokur, gacır gucur, güm güm, pat pat, şırıl şırıl.

İlki anlamlı ikincisi anlamsız sözcüklerden oluşan ikilemeler: İlk sözcüğün anlamlı, ikinci sözcüğün anlamsız olduğu ikilemelerdir.

Rusça страсти-мордасти (korku uyandıran), тят-ляп (şöyle böyle/ bir şeyi baştan savma yapmak).

Türkçe bölük pörçük, eğri büğrü, falan feşmekan, fitne fücur, hayat memat, kap kakak, kapış kupuş, karışık kuruşuk, saçma sapan, tek tük, ufak tefek, yamuk yumuk, yarım yamalak, zehir zemberek.

Anlamsız iki sözcükten oluşan ikilemeler: Anlamsız iki sözcükten oluşan ikilemelerdir.

Rusça вась-вась (biriyle kanka olmak), кось-мось (ironik olarak değerli), не халам-балам (gereksiz, önemsiz), тары-бары (lakırtı), трали-вали (saçma, boş şeyler), тыр-пыр (alelacele), хухры-мухры (değersiz), ширли-мырли (saçmalık), шурум-бурум (ıvır zıvır/ saçmalık).

Türkçe abidik gubidik, abuk sabuk, abur cubur, antin kuntin, ecüş bücüş, fasa fiso, harala gürele, karman çorman.

İlki olumlu ikincisi olumsuzluk ekiyle yapılmış sözcüklerden oluşan ikilemeler: İlk sözcüğün olumlu olduğu, ikinci sözcüğün olumsuzluk ekiyle yapıldığı ikilemelerdir.

Rusça видимо-невидимо (çok sayıda), волей-неволей (ister istemez), как-никак (ne de olsa), какой-никакой (ne olursa olsun), когда-никогда (er ya da geç).

Türkçe alıp verememek, bilir bilmez, durup dinlenmeden, duyduk duymadık, ettim edemedim, gerekli gereksiz, lüzumlu lüzumsuz.

5. RUSÇA VE TÜRKÇE İKİLEMELERİN YAPISAL OLARAK İNCELENMESİ

Rusça ve Türkçe dillerine ait ikilemeler incelendiğinde bu yapıları oluşturan sözcüklerin anlamsal ilişkileri çerçevesinde çeşitli şekillerde yapılmasının yanı sıra yapısal olarak da farklı sözcük türü gruplarına ait kelimelerin de bir araya getirilerek oluşturuldukları görülür.

Ad türünde ikilemeler: Leksik açıdan ad+ad şeklinde kurulmuş ikilemelerdir.

Rusça друг-друг (arkadaş+dost), жизнь-быть (hayat+yaşam), кошки-мышки (kediler+fareler), океан-море (okyanus+deniz), польза-выгода (fayda+yayar), путь-дорога (yol+yol), ум-разум (akıl+akıl), чашки-ложки (fincanlar+kaşıklar).

Türkçe baba kız, bağ bahçe, düğün dernek, eş dost, ev bark, iş güç, kader kısmet, kavga gürültü, kazma kürek, şan şöhret, taş toprak, yağmur çamur, yaz kış.

Sıfat türünde ikilemeler: Leksik açıdan sıfat+sıfat şeklinde kurulmuş ikilemelerdir.

Rusça бедный-несчастный (zavallı+mutsuz), белый-белый (beyaz+beyaz/ bembeyaz), белый-чёрный (siyah+ beyaz), большой-большой (büyük+büyük), горячий-горячий (sıcak+sıcak), добрый-предобрый (iyi+ çok iyi), живой-здоровый (canlı+sağlıklı).

Türkçe başka başka, beyaz beyaz, boylu poslu, çeşit çeşit, deli dolu, güzel güzel, ince narin, kırmızı kırmızı, koca koca, kocaman kocaman, korkak titrek, saklı gizli, sessiz sakin, siyah beyaz, yıkık dökük.

Zamir türünde ikilemeler: Leksik açıdan zamir+zamir şeklinde kurulmuş ikilemelerdir.

Rusça такой-сякой (şöyle+böyle), твоя-моя (senin+benim), то-се (şu+bu).

Türkçe kendi kendine, o bu, ona buna, onu bunu, onun bunun, sen ben, şöyle böyle, şu bu, şuna buna, şunu bunu, şunun bunun, şununla bununla.

Zarf türünde ikilemeler: Leksik açıdan zarf+zarf şeklinde kurulmuş ikilemelerdir.

Rusça ‘частично’ (kısmen, az çok) anlamında kullanılan более-менее; ‘отлично’ (çok iyi) anlamında kullanılan любо-дорого; ‘вдруг’ (beklenmedik bir şekilde, aniden) anlamında kullanılan неожиданно-негаданно; ‘добровольно’ (gönüllü olarak, kendi isteğiyle) anlamında kullanılan подобию-поздорову; ‘повсюду; так себе’ (her yerde; şöyle böyle) anlamında kullanılan туда-сюда; ‘по крайней мере’ (en azından) anlamında kullanılan худо-бедно; ‘наоборот’ (tersine) anlamında kullanılan шиворот-навыворот; ‘втайне’ (gizlice, gizli olarak) anlamında kullanılan шито-крыто.

Türkçe acele acele, azar azar, bayıla bayıla, ciddi ciddi, çabuk çabuk, çocuksu çocuksu, düşünceli düşünceli, er geç, gizli gizli, kızgın kızgın, kurnaz kurnaz, sakın sakın, sık sık.

Fiil türünde ikilemeler: Leksik açıdan fiil+fiil şeklinde kurulmuş ikilemelerdir.

Rusça ‘даровать’ (bağışlamak) anlamında kullanılan дарить-жаловать; ‘ругать’ (azarlamak) anlamında kullanılan журить-бранить; ‘исчезнуть’ (ortadan kaybolmak) anlamında kullanılan ищи-свищи; ‘биться’ (dövüşmek) anlamında kullanılan побиться-подражаться; ‘обсуждать’ (müzakere etmek) anlamında kullanılan судить-рядить.

Türkçe almak satmak, almak vermek, aramak sormak, ayılmak bayılmak, bağırarak çağırmak, beslemek büyütme, bıkmak usanmak, bulmak buluşturmak, çalışmak çabalamak, çalmak çırpma, dörmek bükme, düşmek kalkma, düşünmek taşınma, gezmek dolaşma, sararmak solma, sormak soruşturma, utanma sıkılma.

Ünlem türünde ikilemeler: Leksik açıdan ünlem+ünlem şeklinde kurulmuş ikilemelerdir. Ünlem ikilemeleri dilde üzüntü, sevinç, şaşkınlık, kızgınlık gibi duygu durumlarını ifade etmek için kullanılır.

Rusça ‘прекрасно’ (bravo, mükemmel) anlamında kullanılan bravo-брависсимо; ‘тотчас’ (derhal/ hemen) anlamında kullanılan чих-пых; ей-ей (vallahı), ей-же-ей (vallahı billahi) ikilemeleri bu gruba örnektir.

Türkçe ah ah! eyvah eyvah! tüh tüh! vah vah!

Sayılarla oluşturulan ikilemeler: Leksik açıdan sayı+sayı şeklinde kurulmuş ikilemelerdir.

Rusça два-три (iki+üç), один-два (bir+iki), семь-восемь (yedi+sekiz).

Türkçe bir iki, iki üç, ikişer üçer, üç beş, üç dört, üçer beşer.

Bağlaçlarla oluşturulan ikilemeler: Bağlaçlar aracılığıyla oluşturulan ikilemelerdir.

Rusça более или менее (az çok), жизнь и смерть (ölüm kalım), и смех и грех (güler misin, ağlar mısın?), и так и сяк (şöyle böyle), ни то ни сё (ne o ne bu).

Türkçe aman da aman, ne alır ne verir, ne gelir ne gider, olsa da olmasa da.

Edatlarla oluşturulan ikilemeler: Edatlar aracılığıyla oluşturulan ikilemelerdir.

Rusça бок **о** бок (yan yana/ birlikte), друг **за** другом (arka arkaya), лоб **в** лоб (kafa kafaya), **от** края **до** края (uçtan uca), **от** мала **до** велика (yediden yetmişe), плечом **к** плечу (omuz omuza), **с** бухты-барахты (aniden), точь-**в**-точь (noktası noktasına), шаг **за** шагом (adım adım/ yavaş yavaş).

Türkçe baştan ayağa **kadar**, tepeden tırnağa **kadar**. Edatlarla oluşturulmuş ikilemeler *Türkçe*de nadiren de olsa görülür.

Aynı sözcükle oluşturulan ikilemeler: Peş peşe aynı sözcükle oluşturulmuş ikilemelerdir.

Rusça белый-белый (bembeyaz), вот-вот (öyle işte), едва-едва (zar zor), еле-еле (güç bela), много-много (çok fazla), нет-нет (zaman zaman), сейчас-сейчас (hemen şimdi), чуть-чуть (azıcık).

Türkçe ağır ağır, çeşit çeşit, deste deste, кibar кibar, konuşа konuşа, şimdi şimdi, zaman zaman.

Farklı sözcüklerle oluşturulan ikilemeler: Birbirinden farklı sözcüklerden oluşturulmuş ikilemelerdir.

Rusça более-менее (az çok), денно-ночно (gece gündüz), жизнь-смерть (ölüm kalım), плюс-минус (artı eksi), приход-расход (kar zarar), туда-сюда (oraya buraya).

Türkçe abuk sabuk, az çok, büyük küçük, doğru dürüst, eski püskü, kıyıda köşede.

Dilbilgisel yapı bakımından birbiriyle aynı olan ikilemeler: Dilbilgisel yapıları bakımından birbiriyle aynı olan sözcüklerden oluşturulmuş ikilemelerdir.

Rusça вопросы-ответы ikilemesinde ‘вопросы’ sözcüğü sözcük türü olarak ad, dil bilgisel yapısı bakımından yalın halde çoğulda kullanılmıştır. ‘Ответы’ sözcüğü de sözcük türü olarak ad, dil bilgisel yapısı bakımından yalın halde çoğulda kullanılmıştır.

Türkçe arayan soran, gelen giden yapılarında sözcüklerin fiil köküne sıfat-fiil eki getirilerek ortak dilbilgisel özelliğe sahip ikilemeler oluşturulmuştur.

6. SONUÇ

Geçmişten günümüze kadar birçok dilde var olan ve sıkça kullanılan ikilemeler güncel araştırma konusu olarak varlığını sürdürmektedir. Bu yapıların güncel araştırma konusu olmayı sürdürmesinin başlıca göstergelerinden biri devam eden süreç içerisinde araştırmacılar tarafından farklı terimlerin kullanılması olabilir. *Türkçe* söz varlığında bu kalıplar için

hendiadyoin, ikileme, ikiz kelime, ikizleme, kelime koşması gibi terimler kullanılırken Rusçada парные образования (eşli oluşumlar), сложные слова (bileşik sözcükler), сложносоставные слова (bileşik yapılı sözcükler), двандва (çift sözcükler), редупликация (ikileme), удвоение (ikileme), повтор (tekrar), повторение (yineleme), повторные слова (tekrarlı sözcükler), парные слова (ikili sözcükler) gibi birçok terim kullanılır. Özellikle incelenen Rusça çalışmalarda metin içerisinde birbirinden farklı terimlerin kullanıldığı görülür. Bu durum ikilemelerin uzun yıllar daha araştırma konusu olmaya devam edeceğini gösterir.

Birçok dilde olduğu gibi Rusça ve Türkçe söz varlığına ait ikilemeler de dilsel birimler içerisinde oldukça önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmada Rusça Türkçe dil çiftine ait ikilemeler yapısal ve anlamsal özellikleri açısından değerlendirilmiş, yapılan belli başlı sınıflandırmalar çerçevesinde her iki dile ait benzer ve ortak yönler ortaya konmaya çalışılmıştır. Farklı dil ailelerine mensup bu dil çiftine ait ikilemeler incelendiğinde oluşumları açısından birbiriyle ortak birçok yönünün olduğu görülmüştür.

Her iki dilde de anlamı pekiştirmek için sıkça kullanılan bu kalıpların ele alınarak incelenmesi özellikle Rusça öğrenen Türk öğrencilerin konuyu daha iyi anlamlandırabilmelerine olanak sağlayacaktır.

Bilgi Notu

Makale araştırma ve yayın etiğine uygun olarak hazırlanmıştır. Yapılan bu çalışma etik kurul izni gerektirmemektedir

KAYNAKÇA

- Ağakay, M. A. (1953). İkizlemeler Üzerine, *Türk Dili*, C. 2, s. 189-191.
- Ağakay, M. A. (1954). Türkçede Kelime Koşmaları. *TDAY-Belleten*, 97-104.
- Arsentyeva, Ye. F. & Valiullina, R.B. (2013). Reduplikatsiya v sovremennom angliyskom i russkom yazıkah. *Filologiya i kultura*, No 1 (31), s. 12-16.
- Bardamova, Ye. A. & İvanova, A. A. (2014). Parniye slova s prostranstvennoy semantikoy v russkom i buryatskom yazıkah. *Vestnik buryatskogo gosudarstvennogo universiteta*, 10 (3), s. 5-9.
- Çağatay, S. (1978). *Uygurcada Hendiadyoinler, Türk Lehçeleri Üzerine Denemeler*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Eren, H. (1949). İkiz Kelimelerin Tarihi Hakkında. *DTCF Dergisi*, C.7, Ankara, s. 283-286.
- Fomin, E. V. (2017). O suşnostnih parametrah parnih slov russkogo yazıka. *İ. A. Boduen de Kurtene i mirovaya lingvistika*, s. 278-280.
- Hatiboğlu, V. (1971). *İkileme*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Hatiboğlu, V. (1981). *Türk Dilinde İkileme*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları (Genişletilmiş İkinci Baskı).
- İvanovna, M. M. (2009). O nekotoryh strukturno-funktsionalnih osobennostyah reduplikativov v russkom yazıke. *Filologiya i iskusstvovedeniye, Vestnik ÇGPU*, s. 263-272.
- Jerebilo, T.V. (2010). *Slovar lingvistiçeskih terminov*. Nazran: Piligrim.
- Karahan, L. (2004). *Türkçede Söz Dizimi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Kirillova, V. Yu., İvanova, A. M. & Semenova, G. N. (2019). Osobennosti klassifikatsii i funktsionirovaniya reduplikatsiy v raznosistemnih yazıkah. *Vestnik ÇGPU*, No (103), s. 71-76.
- Kryuçkova, O. Yu. (2000). *Reduplikatsiya kak yavleniye russkogo slovoobrazovaniya*. Dis. d-ra filol. nauk. Saratov: Sarat. gos. un-t.
- Kryuçkova, O. Yu. (2000). Reduplikatsiya v aspekte yazıkovoy tipologii. *Voprosı yazıkoznaniya*, No 4, s. 68-84.
- Kryuçkova, O. Yu. (2004). Voprosı lingvistiçeskoy traktovki leksiçeskoy reduplikatsii v russkom yazıke. *Russkiy yazık v nauçnom osveşenii*, No 2, s. 63-84.
- Minlos, F. R. (2005). Rifmovanniye soçetaniya v russkom folklöre. Reduplikatsiya i parniye slova. *Russkiy yazık v nauçnom osveşenii*, No 1, s. 96-115.
- Minlos, F.R. (2004). *Reduplikatsiya i parniye slova v vostočno-slavyanskikh yazıkah*. Dis. Kand. Filol. Nauk. M: İnstitut slavyanovedeniya RAN.

- Paholok, Z. A. (2015). Yedinitı povtoryayemosti v russkom yazıke. *Baltiyskiy gumanitarniy jurnal*, No 1(10), s. 65-68.
- Sanyarova, N. S. (2018). Reduplikatsiya v sisteme raznourovnevıh sredstv povtora v russkom yazıke. *Naučno-metodiçeskiy elektronnyy jurnal, Konsept*, No 12, s. 1-10.
- Şanskiy, N. M. & Tihonov, A. N. (1987). *Sovremenniy russkiy yazık*. İzdaniye vtoroye, Moskva: Prosveşeniye.
- Şanskiy, N. M., Tihonov, A. N., Filippov, A. V., Nebıkova, S. İ. & İzarenkov, D. İ. (1988). *Sovremenniy russkiy literaturniy yazık*. Pod redaktsiyey Şanskogo N. M., Vtoroye izdaniye, Leningrad: Prosveşeniye.
- Tuna, O. N. (1949). Türkçede Tekrarlar-1. *Kowalski Özel Sayısı*, İstanbul, C. III, No: 3-4, s. 429-477.
- Tuna, O. N. (1949). Türkçede Tekrarlar. İstanbul: *TDED III*, İstanbul, s. 429-447.
- Urbayeva, A. P. (2007). *Mnogoobraziye vidov povtora v sovremennom nemetskom yazıke*. Avtoref. dis. kand. filol. nauk, 10.02.04. M.
- Yanko-Trinitetskaya, N. A. (2001). *Slovoobrazovaniye v sovremennom russkom yazıke*. M.: İndrik.
- Yartseva, V. N. (1990). *Lingvistiçeskiy entsiklopediçeskiy slovar (LES)*. Moskva: İzdatelstvo Sovetskaya entsiklopediya.

EXTENDED ABSTRACT

Comparative linguistic studies come to the fore in the field of linguistics. Through these studies, the relationships between languages, similar or different aspects that overlap with each other are revealed. Research studies, which are handled together with the historical process, also serve as evidence for the process of interaction between societies. Any linguistic unit can be the subject of these studies. Dilemmas belonging to the vocabulary of a language, which forms the basis of our study, is only one of these issues. An extensive vocabulary of a language is closely related to the level of development of that language. The dilemmas, which have frequently become a subject of research from the past to the present, take a very important place in the vocabulary of the language. Such structures are frequently used in the language in order to enrich the power of expression and reinforce the meaning. In this study, Russian and Turkish doublets are analyzed. These structures have continued to exist in both languages from ancient times to the present day and have become an important issue that has attracted the attention of researchers over time. The basis of the study is the issue of how the doublets of both languages are formed by combining them in terms of their semantic and structural features. With this analysis, it is aimed to categorize the doublets in the Russian and Turkish vocabulary in terms of their formation, to reveal the overlapping aspects of these structures belonging to the two languages and to contribute to the comparative language studies to be carried out. Throughout the study, Russian and Turkish materials have been utilized, and the necessary information has been examined and discussed in order to make the subject descriptive. In order to clarify the subject, certain dilemmas belonging to the two languages were included in the analysis with the scanning method. These dilemmas were evaluated within the framework of their semantic and structural features. In terms of their semantic features, Russian and Turkish doublets are classified as doublets formed with synonyms, doublets formed with antonyms, doublets expressing a general meaning, doublets in which the first word is meaningful and the second word begins with the sound 'm', doublets formed with reflected words, doublets consisting of two meaningful words, doublets consisting of two meaningless words, doublets consisting of two meaningless words, doublets consisting of words with affirmative and negative suffixes. In terms of structural features, they were grouped as noun-type doublets, adjective-type doublets, pronoun-type doublets, adverb-type doublets, verb-type doublets, exclamation-type doublets, doublets formed with numbers, doublets formed with conjunctions, doublets formed with prepositions, doublets formed with the same word, doublets formed with different words, and doublets that are the same in terms of grammatical structure. As a result of the analysis, it was tried to reveal the overlapping and similar aspects of these doubling structures of Russian and Turkish.

PROPER NAMES IN YINGTOUMAO YU YINYUEXIANG NÜHAI AND THEIR TRANSLATION INTO ITALIAN: EAGLE-HEADED CATS OR OWLS?

YINGTOUMAO YU YINYUEXIANG NÜHAİDEKİ ÖZEL İSİMLER VE İTALYANCAYA ÇEVİRİLERİ: KARTAL BAŞLI KEDİLER Mİ YOKSA BAYKUŞLAR MI?

**Antonio PAOLIELLO-
PALERMO**

Assist. Prof. Dr., Universitat Autònoma de Barcelona, Faculty of Translation and Interpreting, Department of Translation and Interpreting and East Asia Studies, Bellaterra, Spain

Dr. Öğr. Üyesi, Barselona Özerk Üniversitesi, Mütercim ve Tercümanlık Fakültesi, Çeviri ve Mütercim Tercümanlık ve Doğu Asya Çalışmaları Bölümü, Bellaterra, İspanya

ORCID: 0000-0002-8930-6086

Email: antonio.paoliello@uab.cat

Geliş Tarihi/Submitted:

03.07.2023

Kabul Tarihi/Accepted:

02.12.2024

Anahtar Kelimeler:

Çince'den İtalyancaya çeviri, Edebi çeviri, Hong Kong edebiyatı, Özel isimler, Dorothy Tse

Keywords:

Chinese to Italian translation, Literary translation, Hong Kong literature, Proper names, Dorothy Tse

Kaynak gösterme/Citation:

Paoliello-Palermo, A. (2024). "Proper Names in Yingtoutao Yu Yinyuexiang Nühai and Their Translation Into Italian: Eagle-Headed Cats Or Owls?". *World Language Studies (WLS)*, 4(2): 193-209

Abstract

The translation of proper names in literary works presents significant challenges due to their implicit or explicit meanings. This is particularly true in Chinese, where names are written using sinograms that retain their original meaning. Consequently, translating proper names from Chinese necessitates an approach that extends beyond simple transliteration. After a brief contextualization of onomastic translation, this study examines *Il professore e la ballerina del carillon* (2024), the Italian rendition of *Yingtoumao yu Yinyuexiang Nühai* (鷹頭貓與音樂箱女孩, 2020), a novel by Hong Kong Sinophone writer Dorothy Tse. Drawing on the strategies proposed by Franco Aixelá in onomastic translation, I will perform a detailed analysis of the techniques employed in translating ten proper names of various kinds. The present article focuses on three primary categories: toponyms (place names), anthroponyms (personal names), and institutional names. Through this comprehensive analysis, I aim to identify the specific translation challenges associated with Sinophone proper names. Furthermore, I propose potential solutions for future translations of Chinese literature into Italian, but which could be applicable to other languages, as well. In summary, this research underscores the critical role proper names play in shaping the narrative, thus highlighting the importance of translators' decisions in preserving the cultural specificities and intended meaning of the original text.

Öz

Özel isimlerin edebi eserlerde çevrilmesi, bu isimlerin açık veya örtük anlamları nedeniyle önemli zorluklar ortaya koyar. Özellikle Çince'de adlar, orijinal anlamlarını koruyan sinogramlar kullanılarak yazıldığı için bu durum daha da önem kazanmaktadır. Bu nedenle, Çince özel isimlerin çevrilmesi, yalnızca basit bir transliterasyonun ötesine geçen bir yaklaşım gerektirir. Onomastik çevirinin kısa bir bağlam sunumunun ardından, bu çalışma, Hong Konglu Çince yazar Dorothy Tse'nin *Yingtoumao yu Yinyuexiang Nühai* (鷹頭貓與音樂箱女孩, 2020) adlı romanının İtalyanca çevirisi olan *Il professore e la ballerina del carillon*'u (2024) incelemektedir. Franco Aixelá'nın onomastik çeviri stratejilerine dayanarak, çeşitli türlerden on özel ismin çevirisinde kullanılan tekniklerin ayrıntılı bir analizini gerçekleştireceğim. Bu makale üç ana kategoriye odaklanmaktadır: toponimler (yer adları), antroponimler (kişisel adlar) ve kurum adları. Bu kapsamlı analiz aracılığıyla, Çince özel isimlerin çevrilmesinde karşılaşılan özgül zorlukları belirlemeyi amaçlıyorum. Ayrıca, Çince edebiyatının İtalyanca başta olmak üzere diğer dillere yapılacak gelecekteki çevirileri için uygulanabilir potansiyel çözümler önermekteyim. Özetle, bu araştırma özel isimlerin anlatıyı şekillendirmedeki kritik rolünü vurgulayarak, çevirmenlerin kararlarının orijinal metnin kültürel özgünlüğünü ve amaçlanan anlamını korumadaki önemini ön plana çıkarmaktadır.

1. INTRODUCTION

Contrary to common belief, translating proper names – whether toponyms, anthroponyms, or others – is not always a straightforward task, as they often carry explicit or implicit meanings. This is particularly true for Chinese, where all proper names are written using sinograms that retain their original meanings.¹ Therefore, the translation process should begin by considering what the reader of the source text can infer from each proper name and end with rendering them appropriately in the target language.

Through a case study of the novel *Yingtoumao yu Yinyuexiang Nühai* (鷹頭貓與音樂箱女孩, 2020; hereafter referred to as *Yingtoumao*)² by Hong Kong Sinophone writer Dorothy Tse (Tse Hiu-hung 謝曉虹, 1977-) and its Italian version, *Il professore e la ballerina del carillon* (The Professor and the Music box Ballerina) (2024), I aim to examine the translation strategies used to render the proper names that appear in the original work. Beyond the usual challenges faced by translators of Chinese, translating Dorothy Tse's novel into Italian presented additional difficulties regarding these specific elements. Firstly, both the toponyms and anthroponyms refer to a fictional world that closely resembles Hong Kong. Hence, these names are neither completely invented nor entirely real. Moreover, since the work is written by a Cantonese-speaking author, it was essential to avoid potential interference from Mandarin³ when translating place names, names of characters, and those of specific institutions.

By unveiling the “behind the scenes” of the Italian version of *Yingtoumao*, this study aims not only to address the issue of how to translate proper names while rendering Chinese-language literature into Italian, but also to propose solutions that could be useful for other Chinese to Italian translators and even for those translating into other Romance languages such as Catalan, Portuguese or Spanish.

Although this article is grounded in translation studies, it also intersects with onomastics, particularly literary onomastics. Hence, I will start with a brief overview of existing research on the translation of proper names. Next, I will outline the theoretical framework. Following this, Dorothy Tse and her work will be placed within the context of the Sinophone literary system.⁴ Subsequently, the proper names in the novel and their Italian translations will be analyzed. The paper will conclude with some remarks that may be beneficial not only for

¹ Foreign names are also transcribed using Chinese characters, though these often serve a phonetic purpose rather than preserving their original meanings. For example, Annie is rendered as 安妮 (Anni); while 安 means “peace” and 妮 means “girl”, in this case, they are chosen for their sound.

² To enhance readability, in this study transliteration of Chinese characters is given without tone marks when *pinyin* is used and without tone numbers when *jyutping* is used.

³ Rovira-Esteva (2015b, p.12) recommends using the expression “Standard Chinese” to refer to this Sinitic language, since “Mandarin” can have multiple meanings. However, in this study, we prefer the latter because, in Hong Kong, the primary Chinese language is Cantonese, which has its own more or less standardized form.

⁴ In this study, we adopt Shih's (2004, p.29) concept of the Sinophone, which the scholar introduced to challenge the marginalization of Sinitic literatures created outside mainland China and to critique the ideological appropriation of these works by the Chinese establishment. Thus, rather than merely reflecting a linguistic phenomenon, the Sinophone should be understood as a form of resistance. It offers a valid and necessary counterpoint to the centripetal force of the People's Republic of China as the cultural epicenter of the Chinese-speaking/writing world and the dominance of Mandarin as the standard, model language.

academics specializing in Chinese-to-Italian translation studies but also for professional translators working with Chinese and Sinophone literatures.

2. BACKGROUND

By examining the interlinguistic translation of the proper names used by Dorothy Tse in her novel *Yingtoumao*, this research positions itself at the intersection of translation studies and onomastics. More specifically, it relates to literary onomastics, which can be described as the field that focuses on studying proper names within works of fiction (Ionescu, 1993, p.305).

The translation of proper names in literary texts, especially fictional ones, has been the subject of considerable research. For instance, Salmon (2006) explored how names in Russian literature are translated into Italian. Moruwanon (2010) investigated the translation of Yoruba proper names into English and French across three works by African authors. More recently, Abdel-Latif (2021) examined the translation of proper names in the Spanish edition of *Imārat Ya'qūbyān* (The Yacoubian Building) by Egyptian author Alaa Al Aswany. Additionally, many studies have focused on strategies to translate proper names in literary works specifically aimed at younger readers (Nord, 2003; Cámara Aguilera, 2009; Jaleniauskienė and Čičelytė, 2009, among others). This brief review of relevant studies underscores the considerable academic interest in this area and emphasizes its extensive geolinguistic significance and diversity.

Nevertheless, the amount of research on the translation of fictional names in Chinese and Sinophone literary works seems to be somewhat limited. Notable, however, is a recent study by Xu (2020). Through an analysis of the English translation of names for an impressive number of characters – 146 in total – from the works of Shen Congwen (沈從文),⁵ the scholar concludes that Chinese proper names should not be translated but, instead, transcribed into Latin script. Additionally, the author suggests that an explanatory note should be included upon their first mention to convey the sense of foreignness that, for non-Sinophone readers, come with the Chinese (Xu, 2020, p.802). Earlier, Wang and Liu (2017) had examined the English translation of proper names in *Hong Lou Meng* (紅樓夢, Dream of the Red Chamber),⁶ the main novel from imperial China. A similar analysis was conducted by Wo (2008), who focused on elements of the same novel, including proper names, that are not effectively conveyed in English. In contrast to studies focusing on the Chinese-English combination, one study examines translation into a language more closely related to Italian: in his article, Sun (2021) explores

⁵ Shen Congwen (1902-1988) was a prominent figure in modern Chinese literature. Born in the province of Hunan, he wrote works of fiction in which the rural setting and local traditions of his homeland play a crucial role. He was nominated twice for the Nobel Prize in Literature, with his second nomination securing him a place on the shortlist of potential laureates. Sadly, he passed away before the 1988 Nobel Prize was awarded.

⁶ *Hong Lou Meng* is a novel of immense significance, comparable to the major works of nineteenth-century Western literature. Written by Cao Xueqin (曹雪芹) during the reign of Emperor Qianlong, it was published posthumously in 1792, thirty years after the author's death. The novel is divided into 120 chapters, though it is believed that the last 40 chapters were likely written by different authors. It features a complex web of secondary characters and intertwined subplots that frequently diverge from the main narrative. While not directly focused on translation studies, there is substantial research on the symbolic and functional roles of proper names in *Hong Lou Meng*. Yang (1996), for instance, offers an in-depth analysis of the explicit and implicit meanings and functions of various toponyms and anthroponyms within the text.

the translation of Buddhist-related names in the classic novel *Xi You Ji* (西遊記, Journey to the West) from Chinese into Spanish.⁷

It is important to note that all these studies focus exclusively on the translation of personal names. However, in the case of *Yingtoumao*, toponyms and institutional names, too, present significant translation challenges, making their analysis particularly relevant. Consequently, this article aims to address this research gap by exploring these additional aspects of onomastic translation.

3. THEORETICAL FRAMEWORK

Before delving into translation issues, it is essential to clarify what it is meant by “proper names.” In this study, I align with Parianou’s classification, which identifies six categories: personal names and other personified entities (also known as anthroponyms and, in a literary context, character names or charactonyms); toponyms; names of institutions, facilities, and other types of resources; names of specific objects and artworks; brands; and historical events (2007, pp.408-409). As stated in section 2, this study will focus on the first three categories.

Another useful categorization for the present research comes from García González and Coronado González (1991). Although they are specifically concerned with anthroponyms, I believe that their suggestion can be extended to other categories of proper names. They contend that personal names can either have or have not connotative value, even though, etymologically, they all carry a meaning. They refer to personal names without such connotative value as non-motivated anthroponyms (García González and Coronado González, 1991, p.51).

Theoretical discussions on the translation of proper names are extensive. As Viezzi notes, translating proper names presents a challenge which does not have predefined, universal solutions, therefore necessitating strategies that should be informed by linguistic, textual, intertextual, and pragmatic factors, among others (2004, pp.14-15). It is crucial that these strategies account for how the source text (ST) reader and the target text (TT) reader will interpret the information conveyed by each proper name. This consideration is vital, given that each textual input elicits a cognitive and emotional response from the reader, influenced by both inherent and extrinsic factors related to language and context (Salmon, 2007, p.93).

Translating proper names always involves a high degree of decision-making on the part of the translator, even when the decision is to leave them untranslated, which per se represents a translation strategy, too. In this regard, various scholars have proposed possible systematizations of such translational strategies. Although specifically addressing non-fiction texts, Särkkä (2007) provides a comprehensive overview, identifying strategies such as the unchanged importation of the ST name into the TT, adaptation to the target language’s grapho-phonological system, elucidation through explanatory notes that provide relevant cultural information not available to the TT reader, omission of the proper name, and – although rarely

⁷ This text represents one of the foremost works of fiction in the imperial Chinese literary tradition. Authored by Wu Cheng’en (吳承恩), a storyteller and poet who lived between 1505 and 1580, it draws inspiration from the 7th-century historical pilgrimage of Tripitaka, a monk who traveled to India in search of Buddhist sutras. Wu Cheng’en incorporated a wide array of stories, legends, fables, and tales that emerged around this mythical journey to the West in pursuit of sacred Buddhist texts.

– the substitution of the proper name with a reference that might be more comprehensible to the TT readers.

Conversely, Vermes (2003), in a study on the translation of fictional proper names from English to Hungarian, identifies four strategies: transfer, where the name is carried over unchanged into the TT; substitution, where the target language already has a conventional and widely accepted translation of the proper name, or when simply shifting from one grapho-phonological system to another; translation, which aims to evoke the same analytical implications for the TT reader as those for the ST reader; and modification, where the original name is replaced with another name that is not logically or conventionally related, or only partially so. Vermes' concept of modification also encompasses cases of omission, addition, and generalization. However, in my opinion, these decisions should be considered separately from modification as defined by Vermes, as well as from one another.

It is evident that many scholars have attempted at systematizing the translation techniques that those who render a text into another language have at their disposal. Nevertheless, in the relevant section, this study will analyze the decisions taken by the translator when translating the proper names in Dorothy Tse's novel into Italian, drawing on Franco Aixelá's strategies (1996 and 2000). I consider Franco Aixelá's framework to be one of the most detailed formulations of proper-name translation strategies, categorizing them into two main groups: those oriented towards preserving the original name and those aimed at substitution. The preservation strategies include repetition, adaptations (orthographic and terminological), linguistic translation, and glosses (both extra- and intratextual); whereas substitution strategies encompass universalization (limited or absolute), naturalization, ideological adaptation, omission, and autonomous creation (Franco Aixelá, 1996, p.111).

When translating into Italian and other languages that use the Latin script, the repetition strategy, which involves maintaining the original name's spelling, is clearly impractical if the ST is written in a language, like Chinese, that uses a different writing system. However, it might be applicable in cases where the proper name is directly presented in Latin script, such as when only initials are used or when foreign names are included in their original spelling. More commonly, when translating texts written in the Sinitic script into languages that use alphabetic scripts, the closest preservation technique would be orthographic adaptation, which involves transcribing Chinese characters into letters (of the Latin alphabet, in the specific case of Italian). This technique would involve using a phonetic transcription system, the most widely used being the *Hanyu pinyin* (also simply known as *pinyin*). In the case of *Yingtoumao*, this strategy must be preceded by a decision regarding the pronunciation of the characters, since the author is a Cantonese speaker. Therefore, the pronunciation of the sinograms should reflect Cantonese – rather than Mandarin – phonetics. Consequently, instead of using *pinyin*, the orthographic adaptation should adhere to the *jyutping* system.⁸

Terminological adaptation occurs when the target language already has an equivalent of the proper name, modified to fit the context of the target audience. For instance, the Sinophone

⁸ Rovira-Esteva explains that *pinyin* should not be regarded as a genuine phonetic transcription system. Instead, it employs Latin alphabet characters to provide an approximate representation of the pronunciation of Chinese characters (2015a, p.17). In contrast, *jyutping*, developed by the Linguistic Society of Hong Kong in 1993, is a specialized system for the phonetic transcription of Cantonese.

toponym 台北 (*Taibei*) is adapted into English as “Taipei”. Semantic translation involves a literal rendering of the denotative meaning of the name; for example, it occurs when we translate 日本 (*Riben* in Chinese; *Nihon* in Japanese) as “Land of the Rising Sun”. Lastly, through glosses, the translator adds explanatory notes, clarifications, or expansions to provide additional context.

When translating from one language into another, various substitutive strategies can come into play. These include limited universalization, which consists in replacing the original name with an alternative that still carries some exotic charm due to its cultural background or the context set by the ST (Franco Aixelá, 1996, p.117); absolute universalization, which involves completely neutralizing the original name, making it a general reference without any specific cultural ties (Franco Aixelá, 1996, p.118); naturalization, that is the substitution of the original name with one that feels native to the target culture (Franco Aixelá, 1996, p. 119). Other strategies include ideological adaptation, which occurs when the translator alters the name to fit the cultural norms of the target culture, avoiding the original if it could be potentially seen as ideologically inappropriate by readers of the TT (Franco Aixelá, 1996, p.120). Lastly, omission means leaving out the name entirely, while autonomous creation adds a new name without direct linguistic connections to the name in the ST (Franco Aixelá, 1996, p. 123).

In this qualitative study, I will use Franco Aixelá’s strategies to analyze ten specific instances of translation of proper names. Although there are more names in the novel, I chose to focus on those that are most significant to the story, whether due to their frequent appearance or their importance. The names will be grouped into three categories: personal names or charactonyms, which include those of the main characters of the novel (a total of five); place names of key locations (three in total); institutional names related to the protagonist’s academic career (two).

4. YINGTOUMAO BY DOROTHY TSE

Dorothy Tse is a Sinophone poet, fiction writer, and translator from Hong Kong. She also serves as Professor of Creative Writing at Hong Kong Baptist University. Tse started her literary career in the early 2000s, writing primarily in Chinese but occasionally in English, too. Her debut collection of short stories, 好黑 (*Hao Hei*, which could be translated as “Very Black” or “Very Dark”), was published in Taiwan in 2005. She later co-authored the collection 雙城辭典 (*Shuang Cheng Cidian*, 2013, or “A Dictionary of Two Cities”) with fellow Hongkonger Hon-lai Chu (韓麗珠). Highly active in Hong Kong’s intellectual circles, Tse is also a co-founder of *Fleurs des Lettres* (字花), one of the region’s most prominent literary journals, which has been in publication since 2006. Her writings often explore themes of alienation in relation to the complexities of modern society. Tse has been the recipient of several literary awards, which solidified her position as a leading voice in contemporary Sinophone literature. Her narrative work invites profound reflection and can be read as a commentary on the ever-changing world, particularly in the context of Hong Kong following the transfer of sovereignty from the United Kingdom to the People’s Republic of China, which took place in 1997.

Tse’s fiction has garnered critical acclaim for its thought-provoking narratives and innovative literary techniques. Her works provide readers with insights into the complex phenomena of modern urban life, which seems to be gradually engulfing humanity. Her most notable work to date is *Yingtoumao*, published in Taiwan in 2020. As of November 2024, the

novel has been translated into three languages: German (by Marc Hermann, 2022), English (by Natascha Bruce, 2023), and Italian (by Antonio Paoliello, 2024). Difficult to categorize, *Yingtoumao* has been described as an anti-fairy tale (Fan, 2023). Through the novel, Tse narrates the story of a fifty-year-old university professor who struggles both professionally and personally. His monotonous life changes dramatically after meeting a ballerina doll, who becomes his lover. The doll turns into the object of the professor's sentimental and erotic desires, leading him to fulfill his most secret sexual fantasies with her. However, the reality and ephemeral nature of the relationship with the ballerina shatters the world the professor has fabricated for himself. According to Lu (2020), the novel ventures into magical territory, yet its language, cultural elements, and geographical backdrop are deeply rooted in Hong Kong. The social environment which surrounds the professor's love affair also bears some resemblance to the recent protests witnessed by the city.

The close relationship between the fictional locations in the novel and the actual geography of Hong Kong is crucial, as it directly impacts translation strategies. Some readers have noted that while the place names in the novel are fabricated, they are strongly influenced by the real geographical context of Hong Kong (fide, 2021). Similarly, critics like Tam (2020), from Hong Kong, argue that *Yingtoumao* accurately reflects the current state of the city. Tse herself has noted in a recent interview that just as Hong Kong undergoes surprising and unexpected changes, which she experiences daily, the fictional city in her novel is not immune to such upheavals (Li, 2020). Indeed, despite its imaginary setting, the novel vividly portrays various aspects of Hong Kong, from its natural environment and iconic dishes to its relationship with Shenzhen, the twin city across the border, and the ever-present Southeast Asian domestic workers.

5. PROPER NAMES IN YINGTOUMAO AND THEIR TRANSLATION INTO ITALIAN

Dorothy Tse's novel is a complex text with multiple layers of meaning and a unique web of names that, while depicting a dreamlike literary context, speaks clearly about the real world. The onomastics used by Tse adds depth to the narrative, creating a story with various levels of interpretation. In this regard, it serves as a compelling example of how

[a]s elemental acts of language, names offer us invaluable keys for interpreting literature. All we need do is assume that any particular work has a thematic unity of some sort, some expression about human experience, even if it seems to say that nothing has meaning. [...] Every name can evoke many associations and many shades of interpretation, and these interpretations may reach well beyond the intentions of the author. (Smith, 2016, p.309)

As previously mentioned, the novel features three types of proper names: charactonyms, toponyms, and institutional names, which contribute to the portrayal of the characters' identities, their symbolic representation, and the overall atmosphere. Regarding personal names, Tse assigns names not only to human characters but also to toys (humanized dolls) and to Jingtoumaau, another partially human character that, as we shall see, possesses traits that resist easy classification. The toponyms in the novel are entirely fictional, yet through environmental descriptions and plot development, readers can easily connect them to real-world locations. Finally, the text includes names of institutions, specifically two universities, one of which carries symbolic significance.

5.1. CHARACTONIMS⁹

In this section, I will focus on the five main characters of the novel, examining their names and how they have been translated into Italian. The translation to start with is the protagonist, 教授 Q (*jiaoshou Q* in *pinyin*), who has been rendered as “Professor Q” in Italian. This translation involves a semantic conversion of the academic title (with 教授 literally meaning “university professor”) followed by the retention of the initial of the name (Q). At this point, it is important to stress again that the protagonist of the novel is a middle-aged university lecturer who is dissatisfied with both his personal life and professional situation. For those familiar with modern Chinese literature, the initial Q might evoke Ah Q (阿Q), the central character from Lu Xun’s (魯迅) renowned short story “Ah Q zheng zhuan” (阿Q 正傳, 1921), known in English as “The True Story of Ah Q”.¹⁰ Although Tse does not explicitly reference Ah Q, it is possible to interpret this charactonym as a intertextual nod to one of the most well-known characters in 20th-century Chinese literature. Indeed, the professor shares similarities with Ah Q, from being an ordinary man who considers himself superior to those around him to his lack of initiative and poor judgment, which lead him to make absurd choices that endanger his own existence. Through this name, Dorothy Tse ventures into the realm of literary allusion and intertextuality, which, despite being preserved in the TT through a strategy of retention, may be only recognized by readers familiar with Chinese literature.¹¹

The second charactonym, Jingtaumaau (鷹頭貓, or *Yingtoumao* in *pinyin*, as per Mandarin pronunciation), appears in the title of the novel, too. Its literal translation is “eagle-headed cat” a clever inversion of the sinograms that make up the Chinese word for “owl” (貓頭鷹 *maotouying*, literally “cat-headed eagle”). This name lends itself to various interpretations: the reference to a bird of prey is directly related to the character’s highly developed sense of vision. The inverted order of the sinograms reflect the character’s altered, non-normative value system. In the Italian translation, the linguistic play is maintained through a semantic translation involving the inversion of the two consonants in the word “gufo” (owl), resulting in the name “Fugo”. This semantic translation into Italian also contains multiple layers of interpretation. First, Jingtaumaau is clearly a male character, and the Italian character name ends in “o” as many Italian masculine names do. Second, while the name is fictional, it is plausible and evokes a real Italian name: “Ugo”. Lastly, both readers of the ST and those of the TT can easily identify the inversion present in both the Chinese and Italian terms for “owl”.

⁹ I chose to adopt the term “charactonym”, because it specifically refers to the proper names given to characters in fictional narratives. More accurately, the expression is used to describe names that convey specific traits of a character’s physical attributes or personality (Barros Ochoa, 1992, p.114).

¹⁰ Lu Xun (1881-1949), recognized as a seminal figure in modern Chinese literature, is particularly noted for his incisive critique of traditional Chinese culture, which he blamed as the root cause of the nation’s socio-economic stagnation. Ah Q embodies this critical perspective and has been the subject of extensive scholarly analysis. Critics have observed that, being “[a] symbol of China’s diseased national character and tradition, he suffers from a malady that leaves him hypersensitive to the outer world and empowers society and tradition to interfere with and mold his actions” (Huss, 2016, p.136).

¹¹ For instance, an online review notes: “Q教授不知道名字是不是從阿Q而來，但是他代表的正是迷惘年代的香港人，他們活過香港最精采的時代，卻過得渾渾噩噩” (As for Professor Q, I don’t know whether his name is derived from Ah Q, but he epitomizes the people of Hong Kong during a turbulent era. They lived through the city’s golden age, and yet did so in a state of profound confusion). (<https://nightseer470.pixnet.net/blog/post/218856870>, last accessed: November 12, 2024).

Although the translation has lost the references to the eagle and the cat, it introduces the concept of escape, encapsulated in the Italian term “fuga” (a noun literally meaning “escape” or “break out”), which is one of the features that characterizes Jingtaumaau, as he had been hiding for years before reappearing at the beginning of the novel, but towards the end of the novel, he runs away, disappearing again at a moment of heightened narrative tension.¹²

In the novel, a significant role is played by the professor’s wife: Maaleingaa (瑪利亞 or *Maliya* in *pinyin*, as per Mandarin pronunciation), which has been adapted terminologically in the Italian translation, as the target culture possesses an equivalent for this anthroponym: Maria. This charactonym alludes to a central figure in the Christian tradition, synonymous with purity, grace, kindness, and perfection – traits that also define the professor’s wife throughout the novel, who is explicitly compared to the Holy Mary (Tse, 2020, 75).

Next, we encounter another character which appears in the title: the music box ballerina, the doll with human characteristics whom the professor becomes infatuated with. Her name is Ngoiloisi (愛麗詩), which is the Cantonese rendition of Alice (the Mandarin pronunciation would be *Ailishi*). While a terminological adaptation such as “Alice” would be a reasonable choice for the Italian translation, the original text includes the following excerpt:

你說，你叫做愛麗詩。女孩子問你：「是貝多芬的愛麗詩，還是在鏡中世界的愛麗詩？」

(You say your name is *Ngoilaisi*. The girl asks you: “Are you the *Ngoilaisi* from Beethoven or the *Ngoilaisi* lost in the mirror?”) (Tse, 2020, 219).

The author clearly plays with two names that, although referring to different characters – Elise from Beethoven’s famous bagatelle and Alice, the protagonist of Lewis Carroll’s *Through the Looking-Glass* – are written with the same sinograms and, therefore, share the same pronunciation. In the Italian translation, to preserve both references and the logical coherence of the original text, a terminological adaptation has been employed. The characters 愛麗詩 are interpreted as the Chinese equivalent of “Eilis”, a Gaelic version of both names. Given that this is an oral exchange, the translator chose to use a name from a different language but one that aligns with the phonetics of Italian, as it is pronounced quite similarly to how an Italian speaker would pronounce both the English name “Alice” and the German name “Elise”.¹³

Finally, the narrator introduces Dolaigan (多麗根, *Duoligen* if pronounced in Mandarin), the professor’s first doll. This charactonym has been translated as “Dollygirl”, which represents a semantic translation into English. The Italian version interprets the characters phonetically, reflecting a Cantonese adaptation of the English words “dolly” and “girl”. Indeed, this name

¹² In the English version, the character is named “Owlsh,” which also serves as the title of the novel. While this translation does not employ the inversion of word components, it retains the reference to a bird of prey and emphasizes erudition, a key characteristic of the character, who is none other than the professor in his youth. According to the *Collins English Dictionary*, the term “owlsh” means “solemn and wise in appearance” (HarperCollins 2023).

¹³ The English translator chose the name “Aliss.”

refers to a little doll (hence, “dolly”) with attributes typical of a young girl. Therefore, the Italian translation exhibits a blend of sound and meaning.¹⁴

5.2. TOPONYMS

In the fictional world of the novel, three locations play a significant role in the narrative. This section will analyze their names and how they have been rendered into Italian.

The story unfolds in a mountainous city, named Mogandei (摩根地, *Mogendi* in Mandarin), that bears a clear resemblance to Hong Kong. The first character can mean “annihilate”, while the second and third can be translated as “root” and “territory”/ “place”, respectively. Hence, this toponym metaphorically refers to a place where roots have been severed, symbolizing the identity crisis experienced by Hong Kong and its people.¹⁵ In the Italian version, a substitution strategy was employed, and the city was named “Never”, as suggested by the Italian publisher. Hence, the original Sinophone name was omitted and replaced with a completely new toponym. In this sense, both the English version (which uses “Nevers”) and the Italian one display autonomous creations that can be interpreted as referring to another imaginary realm (Neverland, the fictional island described in J.M. Barrie’s fantasy novels) and are unrelated to the Hong Kong identity crisis.

Within the fictional world created by Dorothy Tse, we also encounter Waileingaa (維利亞). This toponym refers to downtown Never and, simultaneously, to the metropole, alluding to Hong Kong Island and the United Kingdom, respectively. Waileingaa is a Sinitic rendition of the name Victoria (維多利亞, or *Weiduoliya* if pronounced in Mandarin),¹⁶ with the omission of the character 多 (*duo*), corresponding to the letters “cto” in English. In Italian, the term has been adapted to “Viria”, which is exactly Victoria minus the “cto”. In this case, we observe a creative play in the original that has been preserved in the Italian translation, merging cultural references and reshaping them to fit the narrative.¹⁷

Finally, in *Yingtoumao*, Never shares a border with a country to the north, which established itself as a vanguardist republic and serves as a clear fictional representation of Communist China: Saatnaan (剎難, *Shanan* in *pinyin*, as per its Mandarin pronunciation). This case is more complex, as the author plays with Buddhist terminology by alluding to the idea of *ksana* (剎那 *shana*), meaning “a fraction of a second” in Sanskrit, and it vaguely reminds the English pronunciation of the real country, “China”. By replacing the first “a” in *ksana* with the “i” from “Cina” (Italian for “China”), the translator created the toponym “Ksina”. The strategy

¹⁴ In the English version, the doll is named “Dollygal”.

¹⁵ In this regard, I align with the perspective of journalist Wong Tsz Yuen, who contends that “Hong Kong used to be an economic city where people did not discuss politics much, but now it is becoming increasingly politicized, and Hongkongers’ identity is becoming an increasingly sensitive issue. As a result, an ‘identity crisis’ is occurring” (Jin, 2020).

¹⁶ Even today, many places in Hong Kong are named after Queen Victoria. Examples include “Victoria Harbour”, “Victoria Park”, and “Queen Victoria Street”, to name just a few.

¹⁷ Interestingly, in the English version, it is rendered as “Valeria”. This preserves only part of the original reference: while it retains a female name, echoing the original’s use of a toponym based on a woman’s name, it loses the connection to Queen Victoria and the historical context of Hong Kong alluded to in the ST.

aims to keep the original subtle meanings and connections, while translating them in a way that makes sense and resonates with the audience of the TT.¹⁸

5.3. NAMES OF INSTITUTIONS

In the novel, two universities are mentioned: the first is the university in the metropole where the professor studied, while the second is the one located in Never where he currently works.

The first institution is called Waileingaa Daaihok (維利亞大學, *Weiliya daxue* in Mandarin). If literally translated as “University of Viria”, this name could be ambiguous, as it raises questions about which Viria it refers to. Is it the island of Viria where the action takes place, or the metropole? To avoid this ambiguity, a new name was created, unrelated to the linguistic cues of the original text. Thus, the institution has become “Università dell’Impero” (University of the Empire) in Italian, as it is situated in the imperial capital. This clarification in the Italian version removes the ambiguity present in the original text and which readers of the ST had to solve through context.

The university where the professor works is named Gu Zau Daaihok (孤舟大學, *Gu Zhou daxue* in Mandarin), which literally translates to “University of the Lone Boat”. However, this name does not fit the Italian academic naming conventions, where universities typically have names based on their locations, which can be cities, administrative or historical regions.¹⁹ After consulting with the author, a new interpretative key was provided: the name was chosen to evoke the solitude of the academic world and the desire for Hong Kong to be like a boat drifting away from its current situation (Tse, 2022). Consequently, the name was retained through a phonetic adaptation into the Latin alphabet, with a gloss in the text for its first occurrence: “Università Gu Zau, della giunca solitaria” (“University Gu Zau, of the Lonely Junk”).

6. CONCLUSIONS

Through the analysis of the Italian translation of ten proper names in the novel *Yingtoumao*, several translation strategies were identified. Based on Franco Aixelá’s (1996) classification, which divides strategies into those aiming to preserve the original name and those involving substitution, it is evident that, in most of the cases analyzed, the translator employed preservation strategies.

Repetition was observed only with the name “Professor Q”, where the initial of his name, in Latin letters in the ST, was transferred unchanged to the Italian version. Terminological adaptation, either alone or combined with other strategies, was the most frequently used approach. This preference likely stems from the fact that many proper names in the ST are Sinicized versions of Western names, which already have established Italian equivalents. Spelling adaptation occurred in one case (“Università Gu Zau”) but was accompanied by an intratextual gloss. Semantic translation was used in two instances (“Fugo” and “Dollygirl”), particularly when wordplay or characteristics were evident to the ST reader, making it crucial

¹⁸ In the English version, the country becomes “Ksana.”

¹⁹ Occasionally, a university’s name might reflect its area of specialization, such as “Università di Lingue e Comunicazione” (University of Languages and Communication). If the institution is Catholic, its name might include a religious reference, like “Università Cattolica del Sacro Cuore” (Catholic University of the Sacred Heart).

to achieve a similar effect for Italian readers. In the examples, substitution strategies were used twice. In both cases, autonomous creation was chosen, though for different reasons: the first (“Never”) was suggested by the TT’s publisher, and the second (“Università dell’Impero”) to clarify ambiguities in the ST.

In conclusion, the present analysis reveals the application of various interlinguistic translation strategies for proper names. However, although this study represents a stepping stone to a more systematized approach to both research and practice in the field of literary onomastics translation from Chinese, I am aware that *Yingtoumao* – with its many names reflecting linguistic and cultural contexts beyond the Sinophone world and closer to Euro-American settings – limits the applicability of the findings to other Chinese and Sinophone literary works that may lack such Western references. Given the constraints of this study, it should be viewed as a preliminary investigation. Therefore, a more comprehensive study involving a broader range of literary texts and translators would enhance the generalizability of the findings.

Nevertheless, this research underscores the critical importance of a meticulous and reasoned approach to translating proper names. As this case study demonstrates, translating these elements requires vigilant decision-making, akin to that used for other units of meaning. Finally, it is worth noting that, as renowned Sinophone author Eileen Chang (1944) observed, naming someone is a small act of creation, and so is translating that name.²⁰

Information Note

The article has been prepared in accordance with research and publication ethics. This study does not require ethics committee approval.

²⁰ Eileen Chang (張愛玲, Zhang Ailing, 1920-1995) is regarded as one of the most important Sinophone writers of the twentieth century. She is remembered for her exquisite literary style and modern perspectives on women and society. Regarding the importance of names, the original text states: “為人取名字是一種輕便的，小規模的創造” (Giving someone a name is a small, practical act of creation).

REFERENCES

- Abdel-Latif, A. M. (2021). La traducción de los nombres propios en *El edificio Yacobián*, de Alaa Al Aswany. *Bulletin of the Faculty of Arts*, 81(6), 35-80.
- Barros Ochoa, M. (1992). Traducción de caractónimos en la obra de William Shakespeare. *Estudios humanísticos. Filología*, 14, 113-128.
- Cámara Aguilera, E. (2009). The translation of proper names in children's literature. *AILIJ. Anuario de Investigación en Literatura Infantil y Juvenil*, 1(7), 47-61.
- Chang, E. (張愛玲). (1944). Bi ye Zheng Ming hu [It is necessary to rectify names]. *Zazhi*, 4. <http://www.millionbook.net/mj/z/zhangailing/zalj/008.htm> (Accessed: July 13, 2023).
- Franco Aixelá, J. (1996). *Condicionantes de traducción y su aplicación a los nombres propios (inglés-español)* [Doctoral dissertation, Universitat d'Alacant].
- Franco Aixelá, J. (2000). *La traducción condicionada de los nombres propios (inglés-español)*. Almar.
- Fan, K. (2023, February 22). Owlsh by Dorothy Tse Review – an Anti-fairytale. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/books/2023/feb/22/owlsh-by-dorothy-tse-review-an-anti-fairytale> (Accessed: July 10, 2023).
- Fide. (2021, May 19). Yise Qimeng yu Canku Yijing – Tse Hiu-hung: *Yingtoumao yu Yinyuexiang Nühai* [Exotic dream and cruel dystopia – Dorothy Tse: *Yingtoumao*]. *Qing Yuedu*. https://www.squaregood.com.tw/news_info.php?id=497 (Accessed: July 10, 2023).
- Harper Collins. (2023). Owlsh. *Collins English Dictionary*. <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/owlsh> (Accessed: July 12, 2023).
- Huss, A. (2016). The Madman That Was Ah Q: Tradition and Modernity in Lu Xun's Fiction. In K. Denton (Ed.), *The Columbia Companion to Modern Chinese Literature* (pp. 136-144). Columbia University Press. <https://doi.org/10.7312/dent17008-016>
- Ionescu, C. (1993). Onomástica literaria. Dominio interdisciplinar. *Butlletí interior*, 54-55, 305-316. <https://raco.cat/index.php/BISO/article/view/410511>
- Jaleniauskienė, E., & Čičelytė, V. (2009). The strategies for translating proper names in children's literature. *Kalby studijos*, 15, 31-42.
- Jin, K. (2020, September 15). How Identity Politics Overshadowed Hong Kong. *The Diplomat*. <https://thediplomat.com/2020/09/how-identity-politics-overshadowed-hong-kong/> (Accessed: July 14, 2023).
- García González, J., & Coronado González, M. L. (1991). La traducción de los antropónimos. *Revista Española de Lingüística Aplicada*, 7, 49-72.
- Li, X. (李筱涵). (2020, July 8). Dangyue Zuojia: Cizai yu Buzai de Xianggang – Tse Hiu-hung [Writer of the Month: Hong Kong present and absent – Dorothy Tse]. *Unitas*. <https://www.unitas.me/archives/15886> (Accessed: July 10, 2023).

- Lu, Y. (魯雅). (2020, December 12). Yingtoumao yu Yinyuexiang Nühai [Review of *Yingtoumao*]. *Liberty Times Net*. <https://art.ltn.com.tw/article/paper/1416012> (Accessed: July 10, 2023).
- Moruwanon, B. S. (2010). Translating African Proper Names in Literary Texts. *Journal of Language and Translation*, 11(2), 207-226. <https://doi.org/10.22425/jul.2010.11.2.207>
- Nord, C. (2003). Proper Names in Translations for Children: Alice in Wonderland as a Case in Point. *Meta*, 48(1-2), 182-196. <https://doi.org/10.7202/006966ar>
- Parianou, A. (2007). Translating Proper Names: A Functionalist Approach. *Names*, 55(4), 407-416. <https://doi.org/10.1179/nam.2007.55.4.407>
- Rovira-Esteva, S. (2015a). La transcripción del chino. In H. Casas-Tost & S. Rovira-Esteva (Eds.), *Guía de estilo para el uso de palabras de origen chino* (pp. 16-21). Adeli Ediciones.
- Rovira-Esteva, S. (2015b). Lengua y escritura. In H. Casas-Tost & S. Rovira-Esteva (Eds.), *Guía de estilo para el uso de palabras de origen chino* (pp. 11-15). Adeli Ediciones.
- Shih, S. (2004). Global Literature and the Technologies of Recognition. *PMLA: Publications of the Modern Language Association of America*, 119(1), 16-30. <https://doi.org/10.1632/003081204X22828>
- Salmon, L. (2006). La traduzione dei nomi propri nei testi fittizi. Teorie e strategie in ottica multidisciplinare. *il Nome nel testo. Rivista internazionale di onomastica letteraria*, VIII, 77-92. <https://innt.it/innt/article/view/100/93>
- Salmon, L. (2007). Sui titoli come onimi e sugli onimi dei titoli: Onomasiologia creativa e traduzione dei «marchionimi» letterari. *il Nome nel testo. Rivista internazionale di onomastica letteraria*, IX, 93-105. <https://innt.it/innt/article/view/256>
- Särkka, H. (2007). Translation of Proper Names in Non-Fiction Texts. *The Translation Journal*, 11(1). <https://translationjournal.net/journal/39proper.htm> (Accessed: July 10, 2023).
- Smith, G. W. (2016). Theoretical Foundations of Literary Onomastics. In C. Hough (Ed.), *The Oxford Handbook of Names and Naming* (pp. 295-309). Oxford University Press.
- Sun, C. (2023). El tratamiento de los nombres propios en la traducción de *Viaje al Oeste*: Un estudio cuantitativo-cualitativo. *Triangle*, 19, 79-109. <https://doi.org/10.17345/triangle19.79-109>
- Tam, E. (譚以諾). (2020, October 19). Yingtoumao yu Yinyuexiang Nühai: Ruhe Heihua Zhongnian Nanren yu Shanü de Jinlian [*Yingtoumao*: How to darken the story of forbidden love between a middle-aged man and a young girl]. *Paratext*. <https://paratext.hk/?p=2952> (Accessed: July 10, 2023).
- Tse, D. (謝曉虹). (2020). Yingtoumao yu Yinyuexiang Nühai [The eagle-headed cat and the musicbox ballerina]. Aquarius.
- Tse, D. (謝曉虹). (2022, July 22). No subject [Email].
- Tse, D. (2024). *Il professore e la ballerina del carillon* (Antonio Paoliello, Trans.). e/o edizioni.

- Vermes, A. P. (2003). Proper Names in Translation: An Explanatory Attempt. *Across Languages and Cultures*, 4(1), 89-108.
- Viezzi, M. (2004). *Denominazioni proprie e traduzione*. LED
- Wang, T., & Liu, J. (2017). Translating Culture-Specific Elements in Names in *Hong Lou Meng*: A Comparison of *The Story of the Stone* and *The Dream of Red Mansion*. *English Language and Literature Studies*, 7(1), 51-58.
- Wo, K. H.-K. (2008). What Gets Lost in Translation: Language and Culture in “Honglouloumeng”. *LCOM Papers*, 1, 53-63.
- Xu, M. (2020). Intensified Foreignness in Translated Chinese Literary Names: A Case Study of Shen Congwen’s Stories in English. *Perspectives: Studies in Translatology*, 28(5), 792-805. <https://doi.org/10.1080/0907676X.2020.1752268>
- Yang, M. (1996). Naming in Honglou Meng. *Chinese Literature: Essays, Articles, Reviews (CLEAR)*, 18, 69-100. <https://doi.org/10.2307/495626>

EXTENDED ABSTRACT

This study examines the complexities of translating proper names – whether toponyms, anthroponyms, or institutional names – in Chinese-language literature, with a particular focus on Dorothy Tse’s *Yingtoumao yu Yinyuexiang Nühai* (2020) and its Italian translation, *Il professore e la ballerina del carillon* (2024). Proper names in Chinese pose unique challenges as they are composed of sinograms that inherently carry meaning. Therefore, translators must consider not only the explicit and implicit connotations of these names, but also their reception and interpretation by the target audience. Dorothy Tse, a Hong Kong Sinophone writer, explores themes of alienation in modern society. Her novel *Yingtoumao*, which can be considered a fairytale gone awry, follows a professor’s obsession with a ballerina doll. Set in an imagined place resembling Hong Kong, the story reflects the city’s social and political shifts after the 1997 sovereignty transfer. Hence, the challenge of translating proper names is amplified in Tse’s novel, where onomastics is intricately tied to a reimagined yet recognizable version of the city.

Grounded in translation studies and literary onomastics, the article highlights the limited research on translating fictional proper names in Chinese and Sinophone literatures. While existing scholarship focuses primarily on anthroponyms, *Yingtoumao* also introduces significant toponyms and institutional names, representing an under-explored area in onomastic translation. Methodologically, the study analyzes specific examples of translated proper names, exposing the decisions taken by the translator to balance fidelity to the source text with clarity and accessibility in Italian. Strategies for preservation and substitution are evaluated, and this case study proposes possible solutions not only for translators from Chinese into Italian but also for those working with other Romance languages.

Focusing on ten significant names in the novel, this study uses Franco Aixelá’s detailed framework for analyzing proper-name translation strategies, categorized into strategies of preservation and substitution. Preservation includes techniques such as orthographic adaptation, where names written in sinograms are transcribed into the Latin script, requiring decisions on Cantonese pronunciation using *jyutping* instead of Mandarin-based *pinyin*. Terminological adaptation applies when equivalents exist in the target language, while semantic translation conveys the denotative meaning of names. Additional explanatory glosses can further aid the target audience’s understanding. Substitution strategies include universalization, where names are neutralized or given culturally familiar alternatives, naturalization to domesticate names, ideological adaptation for cultural or political appropriateness, omission, and autonomous creation, where new names without linguistic ties to the original are introduced.

Yingtoumao showcases a unique system of proper names, which are crucial in shaping the narrative and providing depth to the story. The novel features three categories of proper names: charactonyms, toponyms, and names of institutions. They all offer symbolic and thematic significance, often conveying cultural or literary references that resonate with the real world. The charactonyms in the novel reflect the internal struggles and traits of the characters. The protagonist’s name may suggest connections to Chinese literary traditions, while other characters’ names evoke specific traits or roles. Although fictional, the toponyms are designed to reflect real-world places, with subtle references to cultural and geographical contexts. In

translation, the names may undergo semantic transformation or substitution, maintaining thematic resonance while adapting them to fit the target language's cultural and linguistic framework. Lastly, the novel also features names of institutions, particularly universities, which play symbolic roles in the narrative.

Through the analysis of the Italian translation of some of the proper names in *Yingtoumao*, this article shows that preservation strategies were generally favored. Terminological adaptation, including both standalone and combined strategies, was common, especially for Sinicized names of Western origin. Spelling adaptations were rare, but one instance involved an intratextual gloss. Semantic translation was used for names carrying wordplay or distinct characteristics (e.g., “Fugo” and “Dollygirl”), to evoke a similar effect for Italian readers. Substitution strategies by means of autonomous creation appeared in two cases: in one instance it was suggested by the publisher, while in the other it was used to clarify ambiguity present in the source text. However, although this study provides valuable insights into literary onomastics translation, its conclusions are based on a limited corpus. Therefore, it is suggested that future studies involving a broader selection of texts would yield more comprehensive findings.

AN ANOMALY IN THE HOLMESIAN CANON: “THE ADVENTURE OF THE ENGINEER’S THUMB”

HOLMES KANONUNDA BİR ANOMALİ: “MÜHENDİSİN BAŞPARMAĞI”

Arda Bade ŞENLİ

Graduate Student, Istanbul University,
Institute of Social Sciences, Department
of English Language and Literature,
Istanbul, Türkiye

Yüksek Lisans Öğrencisi, İstanbul
Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü,
İstanbul, Türkiye

ORCID: 0009-0008-1208-9125

Email: ardabadesenli@gmail.com

Geliş Tarihi/Submitted:

23.01.2024

Kabul Tarihi/ Accepted:

06.11.2024

Anahtar Kelimeler:

Sir Arthur Conan Doyle, Sherlock
Holmes, Mühendisin Başparmağı,
Dedektif kurgusu, Emperyalist kaygı

Keywords:

Sir Arthur Conan Doyle, Sherlock
Holmes, The Adventure of the Engineer’s
Thumb, Detective fiction, Imperial
anxiety

Kaynak gösterme/Citation:

Şenli, A. B. (2024). “An Anomaly in the
Holmesian Canon: ‘The Adventure of the
Engineer’s Thumb’”. *World Language
Studies*, 4(2): 210-226

Abstract

This article investigates the cryptic narrative of Sir Arthur Conan Doyle’s “The Adventure of the Engineer’s Thumb” (1892) and argues that this particular tale is a striking anomaly within the broader Holmesian canon. Unlike the quintessential Sherlock Holmes stories where justice often prevails in the end, this anomaly unfolds as Holmes fails to capture the criminals, thus deviating from the established and satisfactory resolution seen in the famous detective’s other investigations. The study claims that the atypical narrative of “The Adventure of the Engineer’s Thumb” serves as a reflection of the prevailing collective anxieties during the time of its creation. By dissecting the narrative elements of this particular story, especially Sherlock Holmes’ failure to re-establish order, and the principles of Victorian detective fiction at large, the article aims to shed light on the underlying tensions and anxieties regarding the perceived threats to the British Empire and English masculinity during the late Victorian era.

Öz

Bu makale, Sir Arthur Conan Doyle’un “Mühendisin Başparmağı” adlı eserinin gizemli anlatısını derinlemesine incelemekte ve bu hikâyenin Holmesian kanonu içinde önemli bir anormallik teşkil ettiğini savunmaktadır. Hikâyenin sonunda adaletin yerine getirildiği tipik Sherlock Holmes anlatılarının aksine bu hikâye, Holmes’un suçluları yakalayamaması ile öne çıkmakta ve ünlü dedektifin soruşturmalarında görülen alışlagelmiş ve tatmin edici sonlardan sapmaktadır. Bu çalışma, “Mühendisin Başparmağı” hikâyesinin alışılmadık anlatısının, yazıldığı döneme ait kaygıların bir yansıması olarak işlev gördüğünü ileri sürmektedir. Bu sebeple, bu makale Viktorya dönemi dedektif kurgusunun prensiplerini ve başta Sherlock Holmes’un adaleti sağlamadaki başarısızlığı olmak üzere bu tuhaf hikâyede kullanılan anlatı bileşenlerini derinlemesine inceleyerek Viktorya döneminin sonlarına doğru hem Britanya İmparatorluğu’na hem de İngiliz erkekliğine yönelik olduğu hissedilen tehditlerin sebep olduğu derin kaygıları aydınlatmayı amaçlamaktadır.

1. INTRODUCTION

Sir Arthur Conan Doyle's creation Sherlock Holmes is one of the most recognized and unforgettable characters in the history of literature. His adventures, although remarkably diverse and entertaining in their contents, typically follow the quite simple and repetitive formula of a crime being committed and the criminals being caught by the detective owing to his astonishing deduction skills. One way or another, Sherlock Holmes often restores order, which is why "The Adventure of the Engineer's Thumb," published in 1892, is considered to be one of the anomalies in the Sherlock Holmes canon. As Dr. Watson reveals in the story, it is one of the only two cases that he brought to Holmes' attention, but more importantly, it is one of the few stories where the great detective Sherlock Holmes fails to bring the criminals to justice. Some of these other stories include "A Scandal in Bohemia," in which the culprit manages to evade Holmes; however, his client is satisfied with the outcome; "The Five Orange Pips" where the criminals also escape but eventually die; "The Adventure of Charles Augustus Milverton," where the criminal is killed by one of his victims; "The Adventure of Abbey Grange," and "The Adventure of the Devil's Foot," in which Holmes finds the culprits but does not turn them in since he believes their crimes were justified. "The Adventure of the Engineer's Thumb" differs from these stories because the criminals remain mostly anonymous, manage to evade him, do not meet any form of justice in the end, death or otherwise, and it is heavily implied that they will continue their criminal activities. Thus, the story warrants a closer reading and analysis to make sense of its unique nature.

Like other Sherlock Holmes adventures, this often-forgotten and peculiar story reflects the social and political attitudes of its time, perhaps even to a greater degree than the other stories precisely because it is an anomaly. The partially unsolved and unsatisfying ending of the story emphasizes the anxieties caused by the weakened condition of the British Empire in the latter half of the nineteenth century, which was one of the results of the rivalry with the newly-formed and powerful Germany and the fragile status of British masculinity. In the story, these two anxieties manifest themselves through the figure of the German villain, the crimes he commits, his English accomplices, the metaphorical castration and consequent "feminization" of a British gentleman, and Sherlock Holmes's surprising inability to completely solve the case and bring the perpetrators to justice.

2. DISCUSSION

At the end of the nineteenth century, Sherlock Holmes' fame had approached such a degree that Sir Arthur Conan Doyle was feeling frustrated by being overshadowed by his creation. He believed Sherlock Holmes took his "mind from better things" and decided to kill him off in the story "The Final Problem" in 1893 (Clarke, 2019, p. 83). However, the legendary character's death caused significant public outrage and disappointment. Twenty thousand subscribers to *The Strand Magazine*, where all the Sherlock Holmes stories were serialized, canceled their subscriptions in protest. Newspapers and magazines ran editorials and stories lamenting the death of the famous detective. Public protests and marches were held where the participants carried posters that expressed their unhappiness and called for Sherlock Holmes's return while wearing black armbands to display their grief. After all the outrage, Doyle felt like he had to bring the character back, and Sherlock Holmes stories continued to be published until 1927 (Clarke, 2019, p. 38). One of the reasons why Holmes attracted an adoration and following to such a degree has to do with the very nature of detective stories and the complex and ever-changing nature of nineteenth-century society. In the late Victorian era, an irrational fear of crime was steadily increasing because of rapid industrialization, globalization, and sensationalism in the media. Detective stories, therefore, offered a solution to the public's ever-growing anxiety. In a detective story, a crime, which is a breach in the social order, is committed and "the job of the detective is to restore the state of grace in which the aesthetic and the ethical are as one" (Auden, 1948, The Detective section, para. 1). When the detective solves the crime, they also dispel the chaos that inevitably follows that crime and restore order, which is most comforting for the readership; and W.H. Auden considered Sherlock Holmes to be one of the few "[c]ompletely satisfactory detectives," as he was able to comfort a worried public that even the most horrific and enigmatic crimes could be solved (1948, The Detective section, para. 1).

The increasing fear of crime was the direct result of the changes the world was fraught with in the late Victorian era. As a result of rapid scientific, social, and political advances and changes, stability was a thing of the past. As the century progressed, the Industrial Revolution and the mission of imperialism started to change European society, especially British society. Britain came to be an imperial power; it transformed from a rural and agrarian society into an urban and industrial nation. People moved from the countryside to the cities, which caused unprecedented issues of overpopulation, unemployment, and poverty. As Victorian society swiftly became a mosaic comprised of different classes, cultures, and nationalities with waves of immigrants coming into the cities, criminal organizations started popping up throughout the

cities, and the public became overly concerned about the crime rates. According to Christopher Pittard (2003), the Victorian need for social order is what made detective fiction extremely appealing to its readership (p. 1). The public was constantly bombarded with dramatic articles and reports about horrifying crimes by newspapers and journals, which, according to Michael Gillespie and John Harpham (2011), was the primary cause of the rising anxiety in the late Victorian era (pp. 463-464). Although the newly formed police forces were able to calm the public to an extent, their resources and capabilities were limited, and they were unable to completely assuage the public's growing fear. People needed an agent of justice who could detect and defeat even the most cunning and horrifying culprits. These culprits were mostly believed to be foreigners because the public thought that a growing immigrant and criminal class of people were posing a threat to the nation's peace and prosperity. Consequently, there was a growing resentment of the rapidly increasing immigrant population. If there was no concrete evidence to the contrary, "unsolved crimes were often attributed to foreigners: Jack the Ripper, for example, was widely suspected to be a Russian Jew" (Pittard, 2003, p. 453). Similarly, the then-widely read genre of invasion literature, which involved tales of Britain's imaginary invasion by malicious foreign powers, frequently portrayed foreigners as cunning villains. Moreover, the incredibly popular writing of Cesare Lombroso, the author of *L'uomo delinquente*, who is now deemed to be the father of criminology, suggested that criminality was linked to a person's racial background and that their "inferior position" on the evolutionary scale could be detected by their physical features. Consequently, "in all of this writing political tracts, scientific discourse, and fictional narratives alike, foreigners were eyed with suspicion and unfavorably distinguished from the English norm" (Berberich, 2019, p. 58). As Arthur Conan Doyle was an avid supporter of the British Empire and its ideology, he frequently "inserted his concerns about the Empire, and particularly the influence of foreigners into the Holmes adventures; these fears largely circled around ideas of degeneracy, villainy, and challenges to English superiority" (Foss, 2012, p. 2). Accordingly, his influential creation, Sherlock Holmes, became a kind of guardian angel. He became "not only the quintessential detective but the quintessential Englishman, the seemingly perfect representative of a stable and permanent Englishness" (Berberich, 2019, p. 55). When Sherlock Holmes solved a crime, he not only restored order and balance in society, but he also saved Englishness, which was under threat from foreign invaders. Therefore, it is quite significant that the unbeatable defender of Englishness and the status quo is not able to solve the crime in "The Adventure of the Engineer's Thumb" in which the culprit is the European Other, a German.

At this point, it is important to investigate how Germany and Germans were perceived by the British public in the Victorian era. At that time, there were certain negative stereotypes about Germans that actually “defined what it meant to be British, rather than German, through biased comparisons which, taken as a whole, present a classic example of psychological rivalry aggravated by a threatened sense of self versus other” (Bertolette, 2004, p. 179). Germans were usually portrayed as uncivilized, backward, cruel, and secretive as opposed to the civilized, logical, compassionate, and honest British. The main reason for this distinction was the imperial rivalry between the two nations. In the early nineteenth century, Britain had become the most important imperial power in the world; however, it slowly began to lose its advantages over the course of the century. After Germany was unified in 1871, it quickly developed as a new economic and military power, becoming Britain’s primary rival, leaving France and Russia behind. After 1871, Prime Minister Benjamin Disraeli declared that there were “new influences at work, new and unknown objects and dangers which to cope . . . balance of power has been entirely destroyed, and the country which suffers most, and feels the effects of this great change the most is England” (cited in Vogler, 2022, p. 31). Between these two nations, there was a “clash of imperial aims: Britain wishing to preserve the status quo and her own imperial ascendancy, Germany wanting to achieve a ‘place in the sun’ at the expense of it” (Bertolette, 2004, p. 27). These imperial anxieties eventually found their way into the literature of the time in the form of invasion literature.

Invasion literature works featured imaginary war and invasion scenarios by foreign forces, usually German, French or Russian, that could happen in the near future, and they were meant to make the audience aware of the potential dangers of the political climate and make them “emotionally involved in a game where the existence of the British Empire was at stake” (Laurie-Fletcher, 2019, p. 5). In 1871, immediately after the German military success in the Franco-Prussian War, Colonel George Tomkyns Chesney published “The Battle of Dorking,” one of the very first and most important examples of this literary genre, in which Britain is successfully invaded by foreign troops that speak German. The novella was highly influential; it generated numerous other works of similar nature, sold thousands of copies, was reprinted eight times, and was hailed as the strongest “argument in favour of being always prepared against the enemy” by *Morning Post*, an imperialist newspaper (1871, May 4, p. 3). *The Lincoln Chronicle* also claimed that the premise of the novella was not too far off since there were “Germans in the Royal household, Germans in the cabinet, Germans in Parliament . . . German merchants, German shopkeepers, German labourers . . . Spies, all of them” (1871, May 5, p. 3).

Taking these factors into consideration, “The Adventure of the Engineer’s Thumb” could be seen as a Holmesian example of invasion literature with its German villain, the nature of his crimes and Sherlock Holmes’ failure to bring him to justice.

“The Adventure of the Engineer’s Thumb” is about a young engineer by the name of Victor Hatherley, who asks Sherlock Holmes for help following a strange and dangerous incident. According to his narration, he was hired to inspect a hydraulic press by a mysterious German gentleman and his strange assistant, and when he realizes that he has walked into a nefarious scheme, his employer attempts to murder him and manages to sever his thumb. Hatherley is able to escape and asks Sherlock Holmes and Dr. Watson for assistance in the hope that they might shed light on the incident and catch the culprits. The man who hires Hatherley, the villain of the story, is the German Colonel Lysander Stark. From the very first moment he sees the Colonel, his physical “flaws” seem glaringly obvious to the engineer. He is described as a man “of an exceeding thinness” and “his whole face sharpened away into nose and chin, and the skin of his cheeks was drawn quite tense over his outstanding bones” (Doyle, 1970, p. 277). He has a strong German accent and the very first thing he utters in the story hints at something foreboding as he demands absolute secrecy from Hatherley in the matter he wishes to hire him for. When looking at the “fleshless” stranger, the young engineer is seized by “[a] feeling of repulsion” and “something akin to fear” (Doyle, 1970, p. 277). The foreign man, with his repulsive physical appearance and the feelings he awakens in the engineer, is almost grotesque, which is a common pattern in both Sherlock Holmes stories and Victorian literature at large. Although it was largely discredited in the 20th century, the pseudoscience of physiognomy was an important component of Victorian culture. Victorians believed that “the body—in its unaltered, natural state—functioned as a legible text, with physical features spelling out the story of a person’s identity” (Lennox, 2016, p.10). They believed the internal flaws of people were almost always reflected in their unappealing appearance, and Doyle often made use of this belief in his stories; the twisted morality of foreign villains in the Sherlock Holmes canon is shown to be “inappropriate to the ways of the English and are thus out of place within English society, and this separation shows up on their bodies. Twisted and deformed, the savage villain is a harsh reminder of what could happen to the English body if the foreign is allowed to penetrate English society” (Foss, 2012, p. 5). This becomes quite literal in the case of the engineer. Despite his suspicions about the man and the job, Hatherley goes against ethical codes of behaviour and accepts the grotesque Colonel’s offer of fifty guineas for a night’s work and request for secrecy. He effectively allows this penetration of the English body and society

by the foreign agent, which later causes him to acquire an actual physical injury and go through a metaphorical castration. In the morning after the incident, his “strong, masculine face” is “exceedingly pale,” almost as if he is infected with some disease, and he seems as if he is “suffering from some strong agitation” (Doyle, 1970, p. 274). Furthermore, as it is revealed later in the story, Hatherley is not alone in his error. The German is responsible for the murder of another English engineer, the twenty-six-year-old Jeremiah Hayling, who was hired by the Colonel a year prior with the same pretence. In several Sherlock Holmes stories, men forego “their jobs and succumb to ill-advised activities which promise an opportunity to earn money quickly and easily, but which ultimately turn out to be shameful, harmful or criminal” (Clarke, 2011, p. 77). Since the “gospel of work,” which is a set of values that uphold both the moral and spiritual importance of honest work, was an important aspect of the Victorian notion of ethical and moral behaviour, the compulsion to forego “work was defined as a moral issue and a question of character” (Clarke, 2011, p. 78). Therefore, the terrible fates of these young middle-class men, one murdered and the other maimed, who are roped into unethical behaviours because of their desire to gain easy money, status, or respectability can be seen as Doyle’s warning to his audience, who were typically middle-class men. Since the Englishmen Hayling and Hatherley are tempted by a German villain to abandon their middle-class Victorian morality, Doyle’s warning to young men about the risks of failing to govern one’s behaviour becomes intertwined with his anxieties about the Empire and foreign dangers.

After Hatherley accepts his offer, the Colonel invites him to Berkshire where he and his accomplices run a counterfeiting operation in a country house, which is especially significant as it can be seen as the invasion and defilement of the idyllic, rural England, which was an integral part of the English identity. In some of his stories, Doyle “utilizes homely spaces his readers would have instantly recognized and associated with traditional Englishness but then turns them into unheimlich (uncanny) spaces that threaten to destabilize a normative national identity” (Berberich, 2019, p. 57). He portrays these English spaces as having been contaminated either by the actions of Englishmen who have learned and adopted devious foreign knowledge or customs during the time they have spent abroad, or by the direct infestation of these spaces by the foreign Others, who have “settled in the heartland of Englishness with the aim to undermine and deconstruct it from within” through their morally dubious and often criminal activities (Berberich, 2019, p. 61). In “The Adventure of the Engineer’s Thumb,” the exact location of the house is not revealed until the very end of the story, making it a site of mystery and disorientation. The house itself seems unwelcoming, even

sinister, from the moment Hatherley steps foot in it. Its windows are barred, making it impossible to see the countryside, and it is shrouded in stillness and darkness, filled with German books. Hatherley describes it as “a labyrinth of an old house, with corridors, passages, narrow winding staircases, and little low doors,” with the plasters peeling off and the damp “breaking through in green, unhealthy blotches” (Doyle, 1970, p. 281). It is as if the house is contaminated with a disease that is slowly killing it; however, there is no cure for it. Although it almost becomes the gravesite of the young Englishman, it is the oil lamp Hatherley accidentally drops that causes the house to burn down at the end of the story. While the annihilation of the house, especially by fire, can be read as a purging of the evil and the infestation, it is more appropriate to read it as the destruction of the English stability and Englishness at the hands of the foreign enemy, their sinister influences and the abettor Englishmen considering the conclusion of the story. This contamination and the destruction of the English country house, a symbol of national identity, stability, and tradition by foreign agents was a manifestation of the contemporary fears of the public. The fact that the German villain and his accomplices use that space for counterfeiting and murder turns a traditional haven into a site of horror, corruption and an epicentre of a danger that threatens not only the lives of Englishmen but also the very stability of the nation’s economy.

Up until the 1830s, counterfeiting and forgery were punishable by death just as murder, which may now seem extreme for the gravity of the crime. Sara Malton (2009), however, explains that forgery was “increasingly envisioned as an attack on the life-blood of a nation dependent on expanding commerce and trade” (p. 20). Moreover, the culprits of these crimes “revealed the vulnerability of the ‘arteries and veins’ of the nation’s economic system” (Malton, 2019, p. 20). This description of the British economic system as a body open to corruption harkens back to the worry of the bodily contamination from foreign Others that is prevalent in the Sherlock Holmes canon. In some of his stories, Doyle “suggests that far from being a mere annoyance, the foreign Other has the potential to leave a permanent scar on the physical body of the English” (Foss, 2012, p. 2). Thus, the German villain and his accomplices not only contaminate and invade the symbolic English country house but also the very heart of the Empire through counterfeiting: its economy.

This contamination also extends to Englishmen as Colonel Lysander Stark does not operate alone. The house they use is later revealed to belong to Dr. Becher, an Englishman, and Hatherley is introduced to the Colonel’s assistant Mr. Ferguson who is, according to the engineer, “at least a fellow-countryman” (Doyle, 1970, p. 281). As mentioned before,

Englishmen becoming corrupt because of some mode of contact with villainous foreign Others is also a recurrent concern for Doyle. In some of his other stories, the Englishmen who have been exposed to the foreign world for some time have the potential to become evil, the most obvious example being Dr. Grimsby Roylott in “The Speckled Band.” Roylott spends some time in India and tries to kill his stepdaughters using a deadly snake, which is something only a “clever and ruthless man who had had an Eastern training” could ever come up with, according to Holmes (Doyle, 1970, p. 273). However, in this story, Englishmen do not need to be exposed to a foreign land to become corrupt; the presence of the German villain is enough for them to abandon their morality and work against their countrymen and nation. Thus, it becomes apparent that the foreign agent not only poses a threat to the social and imperial order through his crimes but also to the very foundation of English identity through his influence and contamination of the Englishmen, which is villainy at its worst. Despite all this, however, the Englishman still gets a moment of redemption. Mr. Ferguson, the assistant, drags an unconscious and vulnerable Hatherley away from the house and effectively saves the young engineer from the Colonel despite his previous involvement in the crimes, which shows that even though Mr. Ferguson is undoubtedly dishonest, there is still a line that the Englishman is not willing to cross, unlike the German villain who has no qualms about murdering people.

The involvement of Englishmen in these crimes perpetuated by foreigners is significant not only in terms of what it says about English morality and imperial anxiety regarding foreign invasion and its consequences but also in terms of the anxiety of masculinity that pervaded the late Victorian era. According to Joseph Kestner (1997):

The 1890s were widely perceived as embodying an acute crisis of masculinity . . . many factors contributed to the male malaise, among them the waning Victorianism, the emergence of the ‘New Woman’, and continuing impact of industrialization, urbanization. These changes meant that standards of masculinity, like many other dimensions of Victorian culture, were in a state of transition. (p. 11)

In the latter half of the nineteenth century, gender roles and relations became unstable. As Elaine Showalter (1990) stated, “[m]en and women were not as clearly identified and separated as they had been” (p.9). Women began to manoeuvre out of their traditional spaces and assume increasingly prominent positions in society, threatening to destabilize the traditionally dominant role of men, which they gained through their access to the public sphere and domestic authority that women were typically denied. Women progressively gained greater freedoms, both within and outside marriages, such as the Married Women’s Property Act of 1882, which granted

women control over their premarital possessions. Being unmarried was slowly recognized to be a preference for some women rather than a sign of social failure; some women were able to live alone, or together in communes. This gradual emancipation of women caused many men to feel threatened regarding their masculine identity and authority, and they started to adhere to a new set of masculine ideals that had begun to develop in the last few decades of the nineteenth century.

The English identity has always been intertwined with certain models of masculinity that have evolved throughout time in response to societal norms, ideologies, beliefs, and other influences. While the ideal English gentleman in the early Victorian era was characterized by qualities like reason, strength, courage, integrity, and self-discipline, this model of masculinity gradually started to change because of shifting social norms, particularly those related to gender roles, and imperial expansion and conflicts. For the late Victorians, masculinity came to represent a “neo-Spartan virility as exemplified by stoicism, hardiness and endurance” (Mangan, 1987, p. 1). The imperial ideology became increasingly intertwined with the English identity as the British Empire expanded during the second half of the nineteenth century. Consequently, the ideals of masculinity also evolved to incorporate imperial ideas and aims. Since the Empire itself was seen as a projection of English masculinity, participating in the imperial ideology became a crucial means of restoring and affirming masculinity, which was being undermined in the home nation. As mentioned before, while the Empire expanded, it faced new challenges from its rivals, especially Germany; it also became harder to control the colonies Britain already had in its possession. The British Empire was compared to Rome or Greece, and even at its height of power, its demise was an ongoing source of concern. Thus, since the Empire was the source of Britain’s power and prestige, and it was a reflection of English masculinity, protecting, preserving, and expanding it became a masculine pursuit and responsibility. Both the Empire and masculinity came to revolve around concepts of duty, action, violence, power, and bravery. As a result, these two institutions continuously reaffirmed and reinforced one another. If one was threatened, the other was also considered to be in danger; and for one to succeed, the other had to succeed as well. Since both the Empire and masculinity were deemed to be under threat in the late Victorian era for the aforementioned reasons, the issue, especially the intertwined nature of it, became an important theme that Doyle addressed in his stories.

As a remedy for these anxieties regarding masculinity, Doyle presented his readership with absolute masculine authority, an uncompromising scientific logic, a lack of emotions,

bravery, and intellectual and physical prowess in the figure of Sherlock Holmes, which were all that constituted the ideal, hegemonic notion of English masculinity. Sherlock Holmes faced both internal and external foes and eventually defeated them, ensuring that Englishness, with all its components, remained victorious in the end despite the temporary threats. However, in the absence of Sherlock Holmes in the actual events of this story, this model of masculinity that is supposed to be upheld by the young, middle-class Englishman is turned on its head. Upon being imprisoned in the attic after he foolishly confronts the Colonel about the scheme, Hatherley starts throwing himself around the room, “screaming, against the door, and dragged with [his] nails at the lock,” which are decidedly “unmasculine” reactions (Doyle, 1970, p. 282). His extreme reactions harken back to the famous prisoner of another attic, the madwoman in Charlotte Brontë’s *Jane Eyre*, Bertha Mason. Bertha is both a patriarchal and colonial prisoner, who also raves, growls, and scratches at the door of the attic of another English country house. Furthermore, just as Bertha Mason burns down the house of her aggressor as an act of rebellion and revenge, the oil lamp Hatherley drops as he escapes the hydraulic press also sets the house on fire, which, as Holmes puts it, becomes Hatherley’s revenge against his own aggressors. The curious parallels between the famous madwoman in the attic and Victor Hatherley do not end there. When Hatherley goes to Dr. Watson for treatment at the beginning of the story, he begins laughing “very heartily, with a high, ringing note, leaning back in his chair and shaking his sides” and Watson, with all his “instincts [raising] up against that laugh”, recognizes that Hatherley is having a “hysterical outburst” (Doyle, 1970, p. 275). At that time, hysteria was exclusively associated with women; it was seen as a female malady. When considering both the imperial and masculine anxieties of the period, it becomes extremely significant that this young Englishman is described as having a hysterical breakdown after going through a castration at the hands of the German villain. After being saved from being crushed by the hydraulic press with the help of the female accomplice of the Colonel, very much like a damsel in distress, Hatherley tries to escape the house. While he is hanging from a windowsill, the Colonel manages to cut his thumb with a cleaver. This overt symbol of castration and emasculation is the most important emphasis of the feminization Hatherley goes through, and it is undoubtedly a significant manifestation of the anxieties regarding the status of English masculinity and the British Empire. If Hatherley had acted ethically and not tried to earn easy money, he would not have been a victim of the German villain; even after accepting the job, if he had listened to his reason and acted rationally, he would have been able to get out of the house without going through a traumatic experience, and he could have helped bring the Colonel and his accomplices to justice. Unfortunately, he was weak enough to be corrupted by the foreign villain, and not

capable enough to save himself from the situation, both flaws undoubtedly function as Doyle's warning to his male audience.

The most significant aspect of this abnormal Sherlock Holmes story is, of course, the fact that the brilliant detective is not able to bring the criminals to justice despite his best efforts. After Hatherley relays his story to Sherlock Holmes, the detective is able to figure out that the German and his accomplices are counterfeiters. The inspector later reveals that they had been chasing the clever gang for a while, but they were not able to catch them since it was clear that they were very experienced at what they did, which also reveals the anxiety concerning the inadequacy of law enforcement in the face of dangerous foreign agents. What is noteworthy is that when law enforcement came up short, Sherlock Holmes would usually take command and deliver the criminals to justice, which does not happen in this story. In fact, from the day Hatherley escapes the house to the day Watson puts the story in writing, no word about the criminals is ever heard. Although the contaminated house is burned down, the criminals are seen escaping with boxes that presumably contain their counterfeiting devices, indicating that they will continue to hurt the national economy, social order, and, presumably, Englishmen. In the end, "even Holmes' ingenuity fail[s] to discover the least clue as to their whereabouts," which certainly paints a pessimistic picture regarding the anxieties this story addresses (Doyle, 1970, p. 285).

3. CONCLUSION

The very point of detective fiction, therefore the stories of Sherlock Holmes, is undoubtedly the restoration of order achieved through the punishment of the criminals at the end of the narrative. Through his stories, Doyle tried to address the very real anxieties that plagued Britain and its residents in the latter half of the nineteenth century. Thus, when Sherlock Holmes solved a crime, caught the criminals, and destroyed even the tiniest imbalance that threatened to destabilize the British Empire and society, the world appeared to be a less dangerous place, exactly as it was before the invasion of the dangerous intruders. However, "The Adventure of the Engineer's Thumb" turns that reassuring formula on its head; although the mystery surrounding the crime is solved, the criminals are able to get away, and even Sherlock Holmes cannot find and punish them. The multiple dangers these foreign agents pose for the social and imperial order, and the crisis of morality and masculinity are shown to be enduring threats instead of temporary ones, and they are not annihilated by the quintessential Englishman Sherlock Holmes, nor any other Englishmen in the story; on the contrary, they are

shown to be either active or passive accomplices of the whole scheme. Nothing is restored, and the threat remains at large, which makes this story unique because its unsatisfactory conclusion suggests that Doyle might have considered the issues that are underlined throughout the narrative to be far too dangerous and immediate to put to rest by the complete restoration of order at the end.

Information Note

The article has been prepared in accordance with research and publication ethics. This study does not require ethics committee approval.

REFERENCES

- Auden, W. H. (1948). *The Guilty Vicarage*. Harpers.
<https://harpers.org/archive/1948/05/the-guilty-vicarage>
- Berberich, C. (2019). "Englishness and Rural England." In J. M. Allan, C. Pittard (Eds.), *The Cambridge Companion to Sherlock Holmes* (pp. 55-67). Cambridge UP.
- Bertolette, W. F. (2004). *German stereotypes in British magazines prior to World War I*. [Master's Theses, Louisiana State University and Agricultural and Mechanical College]. LSU Scholarly Repository.
https://repository.lsu.edu/gradschool_theses/2740/
- Clarke, C. (2011). "Professionalism and the Cultural Politics of Work in the Sherlock Holmes Stories." In K. Macdonald (Ed.), *The Masculine Middlebrow, 1880–1950* (pp. 73-89). Palgrave Macmillan.
- Clarke, C. (2019). "Doyle, Holmes and Victorian Publishing." In J. M. Allan, C. Pittard (Eds.), *The Cambridge Companion to Sherlock Holmes*, (pp. 29-41). Cambridge UP.
- Doyle, A. C. (1970). *The Complete Sherlock Holmes*. Doubleday & Company.
- Foss, E. (2012). "Villainy and Physiognomy: Identifying the Dangerous Foreigner in Sherlock Holmes." *The Real and the Reflected: Heroes and Villains in Existent and Imagined Worlds*. (pp. 183-192). Brill.
- Harpham, J. S., & Michael A. G. (2011). "Sherlock Holmes, Crime, and the Anxieties of Globalization." *Critical Review: A Journal of Politics and Society*, 23(4), 449-474.
- Kestner, J. A. (1997). *Sherlock's Men: Masculinity, Conan Doyle, and Cultural History*. Ashgate.
- Laurie-Fletcher, D. (2019). *British Invasion and Spy Literature, 1871–1918*. Palgrave Macmillan.
- Lennox, S. (2016). "The Beautified Body: Physiognomy in Victorian Beauty Manuals." *Victorian Review* 42(1), 9–14.
- "Magazines." *Morning Post*. May 4, 1871.
<https://www.britishnewspaperarchive.co.uk/viewer/bl/0000174/18710504/006/0003>
- Malton, S. (2009). *Forgery in Nineteenth-Century Literature and Culture: Fictions of Finance from Dickens to Wilde*. Palgrave Macmillan.
- Mangan, J.A., & Walvin, J. (1987) *Manliness and Morality: Middle Class Masculinity in Britain and America, 1800-1940*. Manchester UP.

- Pittard, C. (2003). *Victorian Detective Fiction: An Introduction*. University of Newcastle.
- “Reviews: Magazines for May.” *Lincolnshire Chronicle*, May 5, 1871.
<https://www.britishnewspaperarchive.co.uk/viewer/bl/0000354/18710505/005/0003>
- Showalter, E. (1990). *Sexual Anarchy: Gender and Culture at the Fin de Si cle*. Penguin Books.
- Vogler, J. P. (2022). “Rivalry and Empire: How Competition among European States Shaped Imperialism.” *Journal of Historical Political Economy* 2(2), 189-234.

EXTENDED ABSTRACT

Sir Arthur Conan Doyle's "The Adventure of the Engineer's Thumb" (1892) is a significant anomaly within the Sherlock Holmes canon, diverging from the typical formula of justice and closure that characterizes most of the detective's cases. This article examines the narrative structure and thematic elements of the story, arguing that its ambiguous ending and Sherlock Holmes's failure to capture the criminals underscore the broader anxieties of late Victorian society. Specifically, it explores how the unresolved tensions of the story reflect contemporary fears about the waning power of the British Empire and the crisis of English masculinity. Analysing the story through the lens of Victorian detective fiction, imperialism, and gender anxieties, this article argues that the partially unsolved nature of the case exemplifies the unease of an empire confronting both internal and external threats.

Victorian detective fiction, particularly the Sherlock Holmes stories, was born out of a culture deeply concerned with the rapid social, economic, and technological changes. The Victorian era, marked by urbanization, industrialization, and the expansion of the British Empire, also experienced increasing fears around crime. A growing sense of insecurity was fuelled by the perception of rising criminal activity, often linked to a rapidly expanding immigrant population. As Britain faced challenges on multiple fronts, the character of Sherlock Holmes, with his supreme intellect and ability to resolve seemingly insurmountable crimes, became a symbol of the order, stability, and Englishness that Victorian society desperately needed. However, in this particular story, Doyle introduces a contrast to this formula, presenting a case in which Holmes does not fully resolve the crime, leaving readers with a sense of injustice and disorder.

The villainous character in "The Adventure of the Engineer's Thumb," Colonel Lysander Stark is a German whose criminal activities reflect the anxieties surrounding the rising power of Germany. The unification of Germany in the late nineteenth century created a forceful military and economic rival to Britain, one that threatened both the empire's geopolitical dominance and the stability of its economy. The fear of German encroachment, particularly through espionage and economic sabotage, is palpable in the portrayal of the German villain in the story.

The villain's accomplices in the story also reflect an unsettling narrative of betrayal and corruption within Britain. Several English men become entangled in the crime as victims and accomplices, undermining the traditional ideals of English masculinity. The late Victorian

period was marked by an increasing anxiety over masculinity, particularly linked to the imperial ideology. English masculinity was increasingly intertwined with the idea of imperial power; therefore, the failure of certain English men to resist the lure of the German villain's scheme suggests a broader crisis of national identity and masculinity. These men embody the "feminization" of English masculinity, a theme that was frequently explored in the era's literature, which often depicted men who were seen as weak or corrupted by foreign influence.

The failure of Sherlock Holmes to bring the perpetrators to justice is perhaps the most striking anomaly of the story. Unlike most Holmes stories, where his brilliance ensures the triumph of justice, this narrative leaves readers with a lingering sense of injustice. Holmes's inability to stop the criminals and fully restore order reflects the anxieties surrounding the stability of the British Empire. Just as the empire's control was weakening, so too is Holmes's ability to resolve the case, leaving it unresolved. This lack of resolution mirrors Victorian society's disquiet over the perceived decline of imperial power and the erosion of its masculine ideal.